

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

80'inci Birleşim
24 Nisan 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Millî Eğitim Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya'da ve Türkiye'de yaşanan son siyasi gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Berat Mecit Day'a ve Millî Savunma Bakanının açıklamasına ilişkin açıklaması

2.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, kadın haklarına ilişkin açıklaması

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve OSB'lerle ilgili yönetmelik değişikliğine ilişkin açıklaması

4.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

6.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, açılım sevdalılarına seslendiğine ilişkin açıklaması

7.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un kırsal kesimlerinde akıllı su sayacına geçilmesiyle alakalı uygulamaya ilişkin açıklaması

8.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da düzenlenecek olan Motofest'e ilişkin açıklaması

9.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

10.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Erzurum'da düzenlenecek olan Palandöken Ekonomi Forumu'na ilişkin açıklaması

11.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'daki hastanelerin radyoloji bölümlerinde yaşanan yoğunluğa ilişkin açıklaması

13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, depreme karşı alınması gereken tedbirlere ilişkin açıklaması

14.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

15.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Türkiye'deki cezaevlerine ilişkin açıklaması

16.- Balıkesir Milletvekili Ali Taylan Öztaylan'ın, Balıkesir Altıeylül Belediyesinin yaptığı 23 Nisan kutlamalarına ilişkin açıklaması

17.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yaşanan zirai don felaketine ilişkin açıklaması

18.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ilişkin açıklaması

19.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde araç muayene istasyonunun bulunmayışına ilişkin açıklaması

20.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, "proje okulu" adı altında yürütülen sisteme ilişkin açıklaması

21.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, cezaevlerindeki uygulamalara ve kendisine armağan edilen kitaba ilişkin açıklaması

22.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, 27 Nisan e-muhtırasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

23.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, çocukların karşı karşıya kaldığı tabloya ilişkin açıklaması

24.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Ebeler Haftası'na ilişkin açıklaması

25.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Milletvekili Ali Taylan Öztaylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

26.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, kadına yönelik şiddete ilişkin açıklaması

27.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökarp'ın, Ahlat, Adilcevaz ve Ovakışla'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

28.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, İngiltere'nin diplomatik pasaporta vize uygulamasına ilişkin açıklaması

29.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, KHK'yle ihraç olan Öğretmen Burhan Çelebi'ye ilişkin açıklaması

30.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye Toprakkale'deki bir sulama kanalında dün yaşanan kazaya ilişkin açıklaması

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, İstanbul'da yaşanan depreme, İstanbul'un Şişli ve Sarıyer ilçelerine ilişkin açıklaması

32.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, 24 Nisan 1915 olaylarının 110'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

33.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, kuraklıkla karşı karşıya kalan illere ilişkin açıklaması

34.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İstanbul'da dün yaşanan depreme, Meclisteki 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarına, Çocuk Özel Oturumundan bir fotoğrafa, hakkında dava açılan Nuray Mert'e ve Vezir Mohammad Nourtani'nin ölümüyle ilgili yargılamaya ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Millî Savunma Bakanının dün vermiş olduğu beyanata, sözde Ermeni soykırım iddialarının gündeme getirildiği güne, bugün kendisini ziyaret eden disiplin cezasına uğramış memurlara, İstanbul'da dün yaşanan depreme ve geçen hafta Uşak'a gerçekleştirdiği ziyarete ilişkin açıklaması

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, dün Marmara Denizi'nde meydana gelen depreme ve Akademisyen Erol Güngör'ün vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, dün İstanbul'da meydana gelen depreme, Ekrem İmamoğlu'na, (2/3040) esas numaralı Kanun Teklifi'ne, manda ve himaye meselesine, Birinci Meclisten Anıtkabir'e doğru yürüyüşlerine ilişkin açıklaması

38.- Mersin Milletvekilleri Gülcan Kış'ın, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

39.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki kuraklığa ilişkin açıklaması

40.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

41.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, proje okullarına yapılan atamalara ilişkin açıklaması

42.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Arpaçay ilçesindeki öğretmenine ilişkin açıklaması

43.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalıskan'ın, Hatay'daki rezerv alanı sorununa ilişkin açıklaması

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 24 Nisan 1915'te yaşananlara, dün yaşanan İstanbul depremine, Kanal İstanbul Projesi'ne, Hazine ve Maliye Bakanı ile Merkez Bankası Başkanının açıklamalarına, Orhan Doğan'ı rahmetle anmak istediğine ilişkin açıklaması

45.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Kanal İstanbul'un reklamlarının Arap ülkelerinin televizyonlarında yayınlanmaya başladığına ilişkin açıklaması

46.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, yaşanan zirai don felaketine ilişkin açıklaması

47.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

48.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaelispor'a ve Kocaeli'deki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması

49.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

50.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ve "Yarısı Bizden" kampanyasına ilişkin açıklaması

51.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

52.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

54.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

55.- Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Muş Milletvekili Sezai Temelli, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

56.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

57.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ile İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, KKTC merkezli yolsuzluk, şantaj, tehdit, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para ve rüşvet iddialarına adı karıştığı iddia edilen üst düzey kamu görevlilerinin ve birinci derece akrabalarının

yıllara sari olarak bugüne kadar elde ettiği tüm mal varlıklarının araştırılması ve söz konusu iddiaların tespiti amacıyla 22/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Kanal İstanbul Projesi'nin yapımının durdurulması, su kaynaklarının korunması ve yaşanabilecek daha büyük ölçekli bir depreme karşı alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla 24/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, İstanbul'un deprem riski karşısındaki hazırlık durumunun araştırılması amacıyla 24/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, atanmayan öğretmenlerin durumu ile proje okullarında yer değiştirme ve görevlendirme işlemlerinde hak ihlali yaşadığı iddia edilen öğretmenlerin sorunlarının araştırılması amacıyla 21/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Senato Başkanı Tanzila Narbayeva'ya "Hoş geldiniz." denilmesi

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, iade edilen bir kanun teklifine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/26724)

24 Nisan 2025 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Muhammed ADAK (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kocaeli'nin sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'a aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada benim seçim bölgem olan Kocaeli'nin sorunlarını ve Kocaeli'de yaşayan vatandaşların sıkıntılarını paylaşmak üzere söz aldım.

Türkiye sanayisinin itici gücü Kocaeli maalesef ödediği verginin hakkını alamıyor. Kocaeli bir il değil de bir ülke olsa, OECD ülkeleri arasında dış ticarete 39'uncu sırada yer alır. En büyük 500 sanayi şirketinin 80'i Kocaeli'de. Türkiye'de kişi başına ödenen vergi 85 bin lirayken Kocaeli'de bu rakam 360 bin lira; 4 misli, daha fazla ama sıra hizmet almaya gelince birçok Anadolu kentinden bile çok daha aşağıda, geride hizmet alıyor. Kocaeli sanayi kenti ama sanayi için en önemli mesele enerjidir, enerjide Hindistan'ın taşrasından bile geride kalan bir altyapı hizmeti var Kocaeli'de. İzmit Akmeşe diye bir köyümüz var, benim hemşehrilerimin köyü, çoğu muhacirdir, oradan her gün vatandaşlar arıyor "Vekilim, yine elektriklerimiz kesik." diye. Yalnız Akmeşe'de olsa iyi, Kartepe'de öyle, İzmit'te öyle, Kandıra'da öyle, Körfez'de öyle, Çayırova'da öyle, Dilovası'nda öyle. SEDAŞ diye bir bela açtınız Kocaeli'nin başına, karanlıkta yaşıyor insanlar; yetmiş sene evvelin Türkiye'si gibi karanlıkta yaşıyor. Yalnız SEDAŞ mı? Bir PALGAZ var. O PALGAZ'ın altyapı yatırımlarının yanlışlığı ve eksikliği nedeniyle, Afrika ülkelerindeki gibi, doğal gaz patlamalarından dolayı Kocaeli'de devamlı insanlar hayatlarını kaybediyor. Sadece bunlar mı var sıkıntılı olarak? Hayır, bir de belediyelerdeki rant sıkıntısı; bize göre, sizler nasıl görürsünüz bilmiyorum.

2020 yılında Körfez Belediyesinde bir mesele çıktı; sahte iş belgeleriyle, iş bitirme belgeleriyle müteahhitlere milyonlarca, 10 milyonlarca lira para akıtıldı. Hani "Bir yetim hakkı." diyordunuz ya sözde kalan, o yetim hakkı, sizin seçtiğiniz, belki de iş birliği yaptığınız müteahhitlere aktarıldı. Kocaeli basını da ben de merak ediyorum; hiçbir ses var mı? Hiçbir şey yok. Konuyla alakalı soru önergesi verdim. Bakan bey, değişen bakan, daha önceki bakan, hiçbirisi daha henüz cevap bile vermedi. 7 kişiye soruşturma açıldı. Bu soruşturma açılanların arasında belediyenin bir kamu çalışanı yok. Sağdan soldan, çaycıya çorbacıya soruşturma açtılar o kadar, başka da hiçbir şey yok. Geçmişin hesabı sorulmadığı için Körfez Belediyesindeki bu haksız kazanç sağlayan uygulamalar, ihale

yolsuzlukları devam ediyor. Buradan soru önergesi verdim; cevap gelmedi. Burada, Mecliste, huzurlarınızda sesleniyorum: Körfez Belediyesindeki bu yolsuzluklara mutlaka parmak basın. Yarın öbür gün sizlere de bulaşır.

2024 yılı denetim raporları var, orada diyor ki: Özellikle 31 Mart seçimleri öncesi yapılan doğrudan teminlerde usulsüzlükler ve belirli firmalara ayrıcalıklar sağlanmış, böyle bulgular var. Devamlı, 3 aynı firmadan teklifler alınmış sadece kâğıt üstünde ama bir firmayı buluyorlar "Sen 2 firma daha getir, onlardan da teklif al, bu iş senin." Fiyat uygunluğu filan yok, sadece siyasi yakınlık. "Bu bizim adam mı, bu bizim kayınbirader mi; bu bizim dayımızın oğlu, bu bizim emmimizin oğlu, bu bizim bibimizin oğlu." diyerek Körfez Belediyesinin paralarını hiç ediyorlar. Söz konusu Körfez Belediyesi ise hepiniz susuyorsunuz ama bu bir muhalif belediye olsa kayyum atamak dâhil avukatını... Bakın, belediye başkanını gözaltına alıyorsunuz, tutukluyorsunuz, avukatını gözaltına alıyorsunuz, o da yetmiyor, avukatının da avukatını gözaltına alıyorsunuz. Ya, Cibuti mi burası be! Demokrasiye bu kadar ihanet edilir mi?

Ve geleyim Gölcük'e.

Başkan, bir on dakika daha rica edebilir miyim?

Gölcük'te kamuoyunun vicdanını derinden yaralayan bir çevre meselesi var. 2005 yılında bir işletme vardı, heyelan nedeniyle ve çevreye verdiği zarar nedeniyle 2005 yılında büyük bir protesto neticesi kapandı bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamlı) - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, 2018 yılında kapatılan bu ocak Danıştay tarafından tebligat usulüne uygun yapılmadı diye tekrar açılmış. Niye? Bir rant kapısı var orada, bu rant kapısının kimlerle nasıl paylaşıldığını merak ediyorsunuz değil mi? Hiç merak etmeyin. Danıştaydan bu kararı geri çevirten kimse bu rant kapısının paylaşımcıları da onlardır. Kimlerin devreye soktuklarını bilmiyoruz ama yıllarca süregelen o çevre katliamına karşı bütün tepkilerin hepsinin üstü yok sayıldı. Buradan soruyorum şimdi: Bu doğanın, vatandaşın hakkını kim koruyacak? Mahkemeler şekil olarak değil, adaletiler olarak karar verirler; şeklen karar verilerse bu adaletsizlikler devam eder. Bir an önce Gölcük'e verilen bu karardan da dönülmesini, oradaki o taş ocağının bir an önce kapatılmasını bekliyoruz.

Yüce Parlamento'yu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Berat Mecit Day'a ve Millî Savunma Bakanının açıklamasına ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan ve bugün defnedilen Trabzonlu hemşehrimiz Piyade Uzman Onbaşı Berat Mecit Day'a rahmet, ailesine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Şehidimiz var, yüreğimiz yanıyor ama esas acı, bu şehadetin ardından Millî Savunma Bakanının bu olayı "İşte, dün bir tane 'drone' atıyorlar, o da bizim Mehmetçik'e çarptı. Kurtaramadık, şehit oldu." gibi makamının ve konunun ağırlığına uymayan, umursamaz bir dille konuşmasıdır. Bu nasıl bir devlet ciddiyetsizliğidir? Bu milletin şehit evlatları böylesine duygusuz ifadelerle mi anılacak? Bu millet size Trabzon'dan, İzmir'den, Diyarbakır'dan, Edirne'den evlatlarını emanet ediyor. Vatan uğruna hiç düşünmeden canlarını feda eden bu evlatlara saygınız bu mu? O makamda bir dakika bile oturmayın, istifa edin.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Varlı...

2.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, kadın haklarına ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kadınların yaşam hakkını ve haklarını önceleyen politikaları üretmeyen kişiler ve yetkililer kadının bedeni ve nasıl doğum yapacağı hakkında söz kuramaz. Her kadının nasıl doğum yapacağına kendi bedeni ve iradesi karar verir ve bu siyasi değil bireysel ve insani bir tercihtir.

Bakın, bu ülkede günde 3 kadın katlediliyor. 2024 yılında erkekler tarafından en fazla 394 kadın katledildi, 259 kadın şüpheli şekilde öldü. JINNEWS'e göre 2025 Mart ayında en az 24 kadın katledilmiş, 14 kadın şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. Sadece Van'da son bir haftada 3 kadının şüpheli şekilde yaşamını yitirmesi tesadüfi değildir. Öncelikle, cezasızlık politikalarının sonucu artan erkek şiddetine, kadınların bedeni, kimliği, emeği ve yaşam hakkını yok sayan politikalarına sesinizi çıkartın.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Çiler...

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve OSB'lerle ilgili yönetmelik değişikliğine ilişkin açıklaması

NAIL ÇİLER (Kocaeli) - Teşekkür ederim Başkanım.

Demin Lütfü Bey güzel bir konuşma yaptı, teşekkür ediyorum. 14 tane organize sanayi bölgesinin olduğu bir yer Kocaeli, Türkiye'nin can damarı olan firmalar burada fakat 5 Eylülde yeni bir yönetmelik değişti, yatırımcı yatırım yapamıyor, nedeni de binde

5 harç alıyorlar ve bunu da peşin istiyorlar. Örneğin, bir yatırımcı fabrikasının yanında herhangi bir üretim merkezine genişletmek istiyorsa diyorlar ki örneğin: "Üç ay içinde 20 milyon, 25 milyon 30 milyon para yatırım." Değerli milletvekilleri, bu şartlarda hiç kimse yatırım yapamaz. Evet, biz üretim yapmadan zenginleşemeyiz, tüketim toplumu olduk, buna özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Bir de OSB'lerde yönetmelik değişti, OSB'ler kendi yönetim kurulunu seçiyor fakat başkanını değerli Bakanımız seçiyor, buna da dikkatinizi çekmek istiyorum.

Herkesi sevgi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Arslan...

4.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Geçtiğimiz gün İstanbul'da meydana gelen ve çevre illerde hissedilen depremden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Ülkemizde güvenli ve sağlam konut ihtiyacı 99 depremden bu yana sıkça konuşuluyor. Her felaketten sonra kentsel dönüşüm ve depreme hazırlık konuları gündeme geliyor. Ancak acı tecrübeler gösteriyor ki kentsel dönüşüm ve depreme hazırlık meselesi günlük siyasi tartışmalardan öteye geçmiyor. Dolayısıyla, bunun için önce yönetim şekli değiştirilmeli ve acil somut adımlar atılmalı. İstanbul için tekrar bir depremin olacağı yönünde ciddi bulgular varken tüm itirazlara rağmen kamu kurumlarını, bankaları ve özel bankaların genel müdürlüklerini Ankara'dan İstanbul'a taşımak doğru değildir. Bunun yanında "Finans Merkezi" adı altında korkunç bir garabet inşa edilmiştir. Zaten yapı dönüşüm ihtiyacı olan İstanbul'a...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karslı...

5.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - İstanbul'umuzda meydana gelen depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Şükürler olsun ki yıkım ve can kaybı yaşanmadı. Böyle anlarda devletimizin refleksi hayati önem taşıyor. Türkiye Afet Müdahale Planı hızla devreye girdi. Afet grubu temsilcisi tüm kamu kurumlarımız koordineli şekilde sahadaydı. Bir yandan arama tarama yapıldı, diğer yandan vatandaşlarımızın ve özellikle çocuklarımızın yanında olundu. Bu vesileyle tüm kamu çalışanlarına ve gönüllülere teşekkür ediyorum. Olası İstanbul depremi konusunu ulusal millî güvenlik sorunu derecesinde ele alıyoruz. Bu olayı "Kanal İstanbul inşaatı başladı." gibi yalanlarla sulandırmaya çalışanları, siyasi malzeme yapanları ciddiyete davet ediyoruz. İstanbul'un her köşesi, her kişisi bize emanettir. İstanbul sahipsiz değildir.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Millî Eğitim Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Millî Eğitim Haftası münasebetiyle söz isteyen Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş. Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Ata'mın Meclisinden sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, dün İstanbul ve çevre illerimizde yaşanan deprem nedeniyle tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletmek istiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşlarından biri olan Millî Egemenlik Haftası vesilesiyle söz almış bulunuyorum. 23 Nisan 1920'de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi, millî iradenin; sarayların, sultanların değil, halkın sözünün esas alınacağı bir rejime taşıyarak tarihimizin dönüm noktası olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları çok iyi biliyorlardı ki hâkimiyetini eline almış bir milletin önünde hiçbir güç duramaz. Tam yüz beş yıl önce işgal altındaki memlekette umutları tükenmiş bir milletin bağrından doğdu bu Meclis. Saltanattan halka geçen, saraylardan millete inen büyük bir yürüyüşü, asla bir daha saraya dönmek üzere yapıldı bu yürüyüş. Bu bir devrimdi. Azimle, inançla yapıldı Kurtuluş Mücadelesi, bu inançla açıldı Türkiye Büyük Millet Meclisi ve bu inançla atıldı Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri. Bir devlet kurdular, o devletin adı asla değişmeyecek olan laik, demokratik, sosyal bir Türkiye devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Sayın milletvekilleri, "Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir." diyerek Türkiye'de ve dünyada çocuklara bayram armağan eden, eşi benzeri görülmemiş lider, ebedi Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Son yirmi iki yıla kadar bu bayramı coşkuyla, neşeyle, umutla kutladık; önce resmî törenler itibarsızlaştırıldı, stadyumlardaki bayramlar iptal oldu, sonra da geleceğimiz olan çocuklarımızın yüzü gülmez oldu. OECD raporlarına göre, Türkiye'de 6,5 milyon çocuk aşırı yoksulluk koşulları altında yaşıyor, çocuklarımız yeterli ve sağlıklı gıdaya ulaşamıyor, gençlerimiz umutsuzlukla hızla ülkeyi terk ediyor.

Evet değerli milletvekilleri, tekrar söylüyorum: Yoksullukla, eşitsizlikle, adaletsizlikle mücadele etmeden millî egemenlikten söz edemeyiz.

Sayın milletvekilleri, millî egemenlik, millî iradedir. Bugün geline nokta ise 16 milyon İstanbullunun 3 defa seçtiği Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu ve belediye başkanlarımız tutuklu. Neden Ekrem İmamoğlu tutuklu? "Ranta,

talana, kanala hayır!" dediği için tutuklu, ilk seçimde Cumhurbaşkanı seçileceği için tutuklu ve "Bana bakınca ay yıldızlı bayrağı, bir çift mavi gözü görürsünüz." dediği için tutuklu Ekrem İmamoğlu.

Ne yazık ki bugün belediye başkanları, gençler, basın-yayın organları, iş insanları, STK'ler yargı eliyle sindirilmek isteniyor. Oysa "Korkma!" diye başlayan bir İstiklal Marşı'na sahip bu milletin hiçbir ferdi haksızlık karşısında korkmuyor, korkmayacaktır. Duyun artık bu sesi; geleceğine sahip çıkan gençler, çocuklarının geleceğini düşünen anneler, mağdur olan emekliler; hepsi ayakta, "Oyumu verdim, Başkanımı seçtim; verdiğim oyun sonuna kadar arkasındayım." diyorlar, "Hak, hukuk, adalet!" diye haykırıyorlar. Duymuyor musunuz, duymak istemiyor musunuz?

Sayın milletvekilleri, tutuklanan başkanlarımızın hepsi dik, dirayetli ve kendinden emin; hiçbirisi korkmuyor, "Ne yaparsanız yapın, bu ülkenin geleceği biziz!" diyorlar.

Dün İstanbul'da deprem oldu, haberleşme durdu, vatandaş telaş içinde, İstanbul depreminde koordinasyonu sağlayacak kişiler gizli tanıklarla hapiste.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, arkamdaki duvarda Meclisin temeli olan "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." yazıyor; bu ilke Atatürk'ün ve Millî Mücadele kahramanlarının mirası, gelecek nesillerin bizlere emanetidir.

Sözlerimi sonlandırırken Gazi Meclisimizin kuruluşunun 105'inci yıl dönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nızı kutluyor, bir çift mavi gözün ışığında aydınlık geleceğe olan azim ve inancımızla hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, açılım sevdahılarına seslendiğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Açılım sevdalılarına sesleniyorum: Devletin haysiyetini, milletin namusunu, şehitlerin kanını ayaklar altına almaktan vazgeçin. Siz, Türkiye'nin bekasının değil, belli ki sallanan iktidarınızın ikbali peşindesiniz. PKK'nın ağızıyla konuşanlar Adalet Bakanıyla pazarlık yapıyor, bebek katilinin koşulları düzeltilmeli diye de dayatıyor; bu ne kepezeliştir? Bu devlet ne zaman diz çöktü de siz bu kadar rahatsızsınız? Daha yeni katil Karayılan çıkıyor, diyor ki: "800 kilometre menzilli silahımız var, Türkiye'nin yarısını vuracak güçteyiz." Yine, katil Bayık da "Türkiye üzerine düşen sorumlulukları hemen yapmalı, yoksa sonu Osmanlı'dan beter olur." diyor. Türk'e kefen biçenin ölümü korkunç olur!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Gözünüzü savaş bürümüş sizin.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Efendim cevap veriyoruz, cevap. Gidip bunu Karayılan ile Bayık'a söyleyeceksiniz.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

7.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un kırsal kesimlerinde akıllı su sayacına geçilmesiyle alakalı uygulamaya ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şehrim Burdur'da özellikle köy, kırsal kesimlerde su sayaçlarının akıllı su sayacına geçilmesiyle alakalı köylü kesime şu anda bir uygulama yapılmakta. Tabii, kayıp kaçağı önlemek adına yapılıyorsa buna söyleyeceğimiz bir şey yok, suyun önemli olduğunu, su kullanımının önemli olduğunu biliyoruz ama hâlihazırda sayaçların olduğu yerde bile şu anda akıllı sayaca geçilmesiyle alakalı köylerde kaymakamlıklar tarafından gelen bir uygulama var. Bu sayaçlar şu anda yaklaşık 5 bin TL civarında, köy kesiminde yaşayan insanlar için bu para büyük para. Böyle bir uygulamaya geçilecekse en azından bu paranın devlet tarafından karşılanması gerektiğini düşünüyoruz, aksi takdirde zaten kırsalda yaşamakta zorlanan köylülerimizin bu parayı vermekte zorlanacağını, bu uygulamanın tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya'da ve Türkiye'de yaşanan son siyasi gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Konya'da ve Türkiye'de yaşanan son siyasi gelişmeler hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Mehmet Baykan'a ait.

Buyurun Sayın Baykan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; tabii, konuşmamın hemen başında, dün İstanbul'da meydana gelen depremle alakalı vatandaşlarımıza ve ülkemize geçmiş olsun dileklerini iletmek istiyorum. Hükûmetimiz, Cumhurbaşkanımız, Bakanlarımız olaya hâkim, olay anından itibaren duruma vaziyet etmek üzere İstanbul'dalar ve Cumhurbaşkanımızın başkanlığında

dün de geniş kapsamlı bir toplantı yapıldı. Tabii, İstanbul'da birkaç yıldır Hükümetimizin öncülüğünde bir kentsel dönüşüm hamlesi devam ediyor. 100 metrekairelik evlerini metrekaresi 25, 30 bin liradan yenileme noktasında anlaşılan apartman ve site sakinleri bir araya gelerek devletimizin 700 bin TL bedelsiz, geri dönüşsüz kredisini, 700 bin TL uzun vadeli kredisini kullanarak cüzi rakamlarla evlerini yeniliyorlar ta ki anlaşsınlar. Tabii, bu yenilemelerde yapılması gereken işlerden bir tanesi de yerel yönetimlerin bu anlamda olaya vaziyet etmesi. Hatay'da, biliyorsunuz, geçmiş belediye yönetimi döneminde maalesef kentsel dönüşüm çalışmalarına karşı çıkılıp engellenip, yine İstanbul Beykoz'da karşı çıkılıp engellenip, Üsküdar'da karşı çıkılıp engellenip ama deprem sonrası Hatay'da yaşanan tabloda yenilenmeyen evlerin, yenilenmeyen sitelerin insanlarımızı maalesef mezar olduğunu gördük.

Elimizde bugün doğruluğunu tam teyit edemediğimiz, haber sitelerinde yer alan, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 2019-2025 yılları arasında deprem ve organizasyon ya da reklam çalışmalarına ne kadar para ayırdığına dair bir grafik var. Bu grafiğin 2025 yılı bölümünü görmezden geliyorum zira dört ay geçti ama 2024, 2023, 2022 yıllarında deprem harcamalarının yarısı kadar reklam ve organizasyon harcamaları olduğunu bu grafik gösteriyor. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın daha dikkatli bir noktada duruma vaziyet etmeleri konusunda öneride bulunuyorum.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Çok doğru bir kıyaslama. O zaman İletişim Başkanlığı bütçesiyle de deprem yatırımları yapılmalı.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Benim asıl söz alma gerekçem, Konya ve ülke genelinde meydana gelen son siyasi gelişmelerdi. Depremle başladığım için Konya'nın Seydişehir ve Tuzlukçu ilçesinde Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarının icraatları, işlemleri ve çalışmaları hakkında bir göz atmanızı... Burada bulunan Sayın Grup Başkan Vekilimizin... Esasında CHP grubuna iletmek istiyorum.

Tabii, son günlerde kamuoyunu meşgul eden, Meclis kürsüsünde de dile getirilen gündemle alakalı aslında benim söz almamla ilgili esasları oluşturan noktada bir sıkıntı görüyoruz. Bir türlü sadede gelinmiyor, bir türlü sonuca gelinmiyor. Olan operasyonlarda, yapılan soruşturmalarda bir grup ısrarla "Bu bir siyasi operasyondur." derken, yine, bizim de içinde bulunduğumuz bir grup soruşturmalar devam ediyor. Perde arkasında milletin iradesini kendi rant ve geleceği uğruna kullananlar olduğunu iddia ediyoruz. Bu kesimlerin düşünceleri elbette karşı karşıya gelecek, geliyor; yargı kararını verecek. Tabii, burada hukukun temel ilkelerinden olan masumiyet karinesinin zanlılar, sanıklar lehine kullanılması ne kadar gerekliyse, soruşturma noktasında soruşturulan kişilerin ve onların taraftarlarının da insanları suçlarken her bir insanın, zanlı olsun olmasın, masumiyet karinesine saygı gösterilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Konya'daki gelişmelere sıra gelmedi.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Şimdi, tabii, çıkıp da bu kürsüden söz alındığında "Ya, yine de bakmamız lazım, birtakım sıkıntılar mutlaka vardır." diyemeyenler maalesef gençlerimizin sokağa çıkması konusunda iştahlı oluyorlar. İsteriz ki Meclisin yapısı içerisinde gençlerimiz çok olsun. AK PARTİ'mizin 18-30 yaş aralığındaki milletvekili sayısı kadar diğer partilerimizden de olsun, ana muhalefet partimizden de olsun ama gençlerimizi suç örgütlerinin maskesi yaparak hak arayış çalışması koşturmasını; Anayasa'nın dışına çıkarak, diğer taraftan, polisimize rastgele saldırılarla bu hak arayışı olmaz diye düşünüyoruz.

Efendim, paylaşım yapmayan fenomenlerin tehdidi ya da ayrıştırıcı, kutuplaştırıcı dil kullanmanın getirdiği sıkıntılar tabii ki bizleri üzüyor, gerçekten üzüyor. Bir şeyler yapılmaya çalışılıyor, boykot yapılmaya çalışılıyor; 1,5 yaşındaki çocuğa 36 numara ayakkabı giydirmek de bu boykot arayışının içerisinde yer alıyor ya da bugün "Şu firmayı boykot ediyoruz. Yok, onu çıkarttık, yarın bu firmayı boykot ediyoruz." şeklinde anlaşılması güç bir yol izleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Biz bu soruşturmalarda hukukun kararını bekleyelim dediğimizde yargı bağımsızlığının olmadığından bahsediliyor ama geçmişte, 28 Şubat'ta ya da başka dönemlerde Genelkurmay'a brifinge giden yargıçların alkışlandığını, partilerin kapatıldığını, DGM'leri, 367 garabetini kimse dile getirmiyor; seçime bir ay kala direkt mülakatla 300 hâkim-savcı atandığını kimse dile getirmiyor, eleştiriler olduğunda "Ya, ne yapacaktım, ülkücüleri mi alacaktım hâkim-savcı olarak?" diyen adalet bakanları dile getirilmiyor.

SİRRI SAKİK (Ağrı) - Siz de aynısını yapıyorsunuz.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - HSYK üyesinin istifası, İSKİ skandalında adı geçen kişinin bakan yapılması dile getirilmiyor.

Bütün bunları değerlendirdiğimizde, bu ülke Kurtuluş Savaşı'yla birlikte bütün milletin bir arada mücadelesiyle kuruldu diyorum, manda ve himaye konusunda herkesi daha dikkatli ve tedbirli davranmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerinden birer dakika söz vereceğim. Sayın Alkayış...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da düzenlenecek olan Motofest'e ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 25-26-27 Nisan tarihlerinde Adıyaman Valiliğimizin öncülüğünde düzenlenecek olan Adıyaman Motofest'e sizleri ve tüm vatandaşlarımızı davet ediyorum. Bu anlamlı etkinlik, motosiklet tutkunlarını, doğaseverleri ve gençlerimizi heyecan verici gösteriler, konserler, kamp faaliyetleri ve kültürel programlarla bir araya getirecek, motoşovlar, kortej geçişleri, halk oyunları, drag yarışları ve sahne performanslarıyla Adıyaman üç gün boyunca tam anlamıyla bir festival havasına bürünecek. Adıyaman tarihî mirasının yanında, sosyal ve kültürel dinamizmini de her geçen gün daha da pekiştiriyor. Bu vesileyle, hem şehrimizin tanıtımına katkı sağlayacak hem de gençlerimize yeni bir soluk

kazandıracak olan bu festivale herkesi davet ediyor, başta Valiliğimiz olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Özer...

9.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul'da meydana gelen ve çevre illerde de hissedilen depremler nedeniyle milletimize geçmiş olsun dileklerini iletıyorum. 6 Şubat sabahı ve daha öncesinde yaşanan depremlerden dolayı büyük acılar yaşamış bir millet olarak yapı stokumuzu bir an evvel rehabilite etmek zorunda olduğumuzu bir kez daha hatırladık. İnsan hayatının ve güvenliğin ön planda olduğu anlayıştan taviz vermeden 81 ilimizin tamamında kentsel dönüşümü gerçekleştirmeliyiz. Bu noktada sorumluluk hepimizin. Daha büyük, güvensiz binalar yerine belki daha küçük ama güvenli konutlarda yaşamayı tercih etmenin ülkemizdeki yapı stokunun güncellenmesi için en önemli etken olduğunu bir kez daha hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Öncü...

10.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Erzurum'da düzenlenecek olan Palandöken Ekonomi Forumu'na ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılında Ekonomi İşbirliği Teşkilatı tarafından turizm başkenti ilan edilen kadim şehir Erzurum, bu ünvanın hakkını vericesine, 26-27 Nisan tarihlerinde Palandöken Ekonomi Forumu'na ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. Bölgesel ekonomik iş birliklerinin ve sürdürülebilir turizm vizyonunun ele alınacağı bu önemli organizasyon, Erzurum'un tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerini uluslararası boyutta tanıttak, aynı zamanda şehrimizin kalkınmasına güçlü katkılar sağlayacaktır.

Bu vesileyle, aziz milletimizi ve tüm yatırımcıları Erzurum'a davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım...

11.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

Dün öğle saatlerinde -Marmara merkezli- İstanbul'da meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki deprem, başta İstanbul olmak üzere tüm bölge illerimizi etkilemiş, milletimizi endişelendirmiş ve herkesi korkuya sevk etmiştir. Öncelikle İstanbul'umuza ve depremden etkilenen tüm illerimize geçmiş olsun diyorum.

Deprem, hem hayatımızın hem de coğrafyamızın ihmal ve inkâr edilemez bir gerçeğidir. Şükür ki İstanbul'da yaptığımız kentsel dönüşüm ve altyapılar sayesinde bu depremi şimdilik hasarsız atlattık ama hâlen yapacak çok işimiz var. Birileri 2019'da temel atmama törenleriyle İstanbul'un altyapısını, kentsel dönüşüm karşılığıyla İstanbul'un üst yapısını hançerlemiş, bu şekilde İstanbul'umuza altı yıl kaybettirmiştir. Depreme gitmesi gereken paralar maalesef Ekrem'e gitmiş ve İstanbul'umuzun geleceği çalınmıştır. Tüm İstanbullu kardeşlerimiz müsterih olsun, İstanbul'un geleceği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'daki hastanelerin radyoloji bölümlerinde yaşanan yoğunluğa ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2,5 milyon nüfusa sahip ve Türkiye'nin en büyük illerinden biri olan Konya'daki kamu hastanelerinde ve tıp fakültelerinde özellikle radyoloji bölümlerinde yaşanan yoğunluk, sağlık sistemimizdeki derin yapısal sorunların bir yansımasıdır. MR, tomografi, ultrason ve röntgen gibi temel görüntüleme hizmetlerine ulaşmak yurttaşlarımız için âdeta bir çileye dönüşmüştür. Haftalar sonrasına verilen randevular yetmezmiş gibi, randevu günü hastaneye gelen yurttaşlarımız saatlerce beklemek zorunda kalmaktadır. AKP iktidarı "Sağlıkta çağ atladık." diyerek algı yönetmeye çalışırken, yurttaşlarımız sistemin çöküşünü her gün iliklerine kadar hissetmektedir. Planlama ve kaynak yönetimindeki başarısızlık sağlık hizmetlerini ulaşılamaz hâle getirmiştir. Sağlık bir haksu bu hakkı yurttaşlarımıza teslim etmek kamunun en temel görevidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Yaz...

13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, depreme karşı alınması gereken tedbirlere ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli milletvekilleri, deprem de coğrafya gibi bir kaderdir, bundan kaçamayız fakat depreme karşı da insan olarak tedbir almakla mükellefiz. Devletin başlıca görevi toplumun din, can, mal, akıl ve neslini korumaktır. Bu nedenle tüm yetkililer plan ve projelerini, tetkik ve denetimlerini deprem gerçeğine göre yapmalı, imar ve inşamızı bilimin gösterdiği doğrultuda yapmalıyız. Bir

ayette "Başınıza gelen herhangi bir musibetten siz sorumlusunuz." denilmektedir. Yani bir deprem felaketinde oluşacak mal ve can kaybindan dinen ve hukuken hepimiz sorumluyuz. Önce deveyi bağlamalı, sonra Allah'a tevekkül ederek "Ülkemizi ve milletimizi her türlü görünür, görünmez musibet ve afetlerden muhafaza et." demeliyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

14.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul merkezli olarak yaşanan ve çevre illerde de hissedilen deprem nedeniyle necip milletimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza sabır ve metanet diliyorum. Bu vesileyle, özellikle Tekirdağ ilimizde ve çevre illerde depremi hisseden kıymetli hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Hamdolsun ki şu ana kadar can kaybı yaşanmamış olması en büyük tesellimizdir. Ancak biz millet olarak hiçbir zaman tedbiri elden bırakmamalı, deprem gerçeğini unutmadan hazırlıklı olmalı, şehirlerimizi daha dayanıklı hâle getirmek için omuz omuza çalışmalıyız.

Tekirdağ'ımız, Marmara'nın incisi, üretimin, emeğin ve vatan sevgisinin harman olduğu müstesna bir ilimizdir. Bugün buradan Tekirdağlı kardeşlerime devletimizin tüm kurum ve kuruluşlarıyla yanlarında olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Rabb'im devletimize zeval vermesin; aziz milletimizi her türlü musibetten, afetlerden korusun diyor; Gazi Meclisten bütün hemşehrilerimi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şenyaşar...

15.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Türkiye'deki cezaevlerine ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Bir ülkede suçsuz tek bir insan tutsaksa orada adalet yoktur. Bugün Türkiye'de cezaevleri adaletin değil adaletsizliğin sembolü hâline gelmiştir. Cezaevinde insani koşullarda tedavi olmayı bekleyen yüzlerce ağır hasta vardır. Anneleriyle birlikte cezaevinde kalan 759 bebek vardır. Bir bebek hangi suça ortak olabilir? Cezaevinde rehin tutulan belediye eş başkanları ve Milletvekili Can Atalay vardır. Cezaevinde binlerce siyasi tutsak var, cezaevinde özgür basın çalışanları var, cezaevinde anayasal haklarını kullandıkları için tutuklanan öğrenciler var, cezaevinde 15 Temmuz mağduru askerî öğrenciler, öğretmenler var, cezaevinde hukukta yeri olmayan tecrit devam ediyor. Büyük barışın eşiğindeyiz; adalet gelmeden barış olmaz. Cezaevinde barış ve adaleti bekleyen bütün yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş ve tüm siyasi tutsaklar özgürlüğüne kavuşana kadar hak, adalet mücadelemiz devam edecektir.

BAŞKAN - Sayın Öztaylan...

16.- Balıkesir Milletvekili Ali Taylan Öztaylan'ın, Balıkesir Altıeylül Belediyesinin yaptığı 23 Nisan kutlamalarına ilişkin açıklaması

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - Dün tüm yurttaki Millî Mücadele şuuruyla kutladığımız 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'mız maalesef CHP'li Balıkesir Altıeylül Belediyesinin yaptığı skandal kutlamalarla hüsrana dönüşmüştür. Müstehcen kıyafetler giymiş bir kadının direk etrafında yaptığı sözde dans gösterisinin ne egemenlikle ne de çocuklarla hiçbir alakası yoktur. 23 Nisan gibi arkasında büyük mücadeleler barındıran millî bir günün şahsi fantezilerin aracı hâline getirilmesi son derece yanlıştır. Bu tarz sözde kutlamalar Kuvayımillîye şehrimiz Balıkesir'in şanlı tarihine ve geleceğine yakışmamaktadır. Millî bayramlarımız milletimizin onurudur, bu onuru lekeleyen her türlü eylem tarihimize ve değerlerimize yapılmış bir saygısızlıktır. Tarihi mükteşebatımıza ve necip milletimizin değerlerine meydan okuyan bu zihniyete sonuna kadar karşı olduğumuzu ifade ediyor, bu yozlaştırma çabasını asla ve asla kabul etmiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

17.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yaşanan zirai don felaketine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Yaşanan don felaketi başta Elmalı ve Korkuteli olmak üzere Antalya'nın yüksek kesimlerindeki meyve üreticilerine büyük bir darbe vurmuştur. Elmalı ilçemizde Pirhasanlar, Eymir, Tavullar, Mursal, Tekke, Akçainiş, Zümrütova ve Eskihisar Mahalleleri ile Korkuteli ilçemizde Sülekler, Dereköy, Küçükköy Yaylası, Bayat, Esenyurt, Yazır, Tatköy, Manay, Osmankalfalar, Kozağacı, Mamatlar Mahalleleri başta olmak üzere tüm yayla mahalleleri dondan etkilendi. Elma, kayısı ve erik üretiminde yüzde 80 ila 90 oranında rekolte kaybı yaşandı. Tarım ve Orman Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: TARSİM sigortası olsun olmasın, ÇKS kaydı olsun olmasın tüm üreticilerimiz desteklenmelidir; zarar tespitlerinden sonra destekler gecikmeden ödenmelidir. Devlet bankalarına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlar en az iki yıl faizsiz ertelenmeli, gelir kaybını karşılayacak doğrudan hibe destekleri vakit kaybetmeden uygulanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Sarıbaş...

18.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ilişkin açıklaması

SEDA SARIBAŞ (Aydın) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bizim gönül coğrafyamızın en nadide köşelerindendir, göz bebeğimizdir. Türk milletinin tarihten gelen kardeşliğinin, ortak kültürünün ve kader birliğinin simgesidir. Kuzey Kıbrıs Türk yurdudur, Türk vatanıdır. Orada yaşayan kardeşlerimizle aynı dili konuşuyor, aynı inanç değerlerini paylaşıyoruz. Dolayısıyla orada yaşanan her gelişme bizi doğrudan ilgilendirmektedir. Kıbrıs Türk halkının hak ve özgürlüklerinin tartışma konusu yapılması kabul edilemez. Bizim de Sayın Cumhurbaşkanımızın da başörtüsü konusunda hassasiyeti ve tavrı nettir. Kimsenin Kıbrıs'ta 28 Şubatı yaşatmaya hakkı yoktur. Hükûmetin yapması gereken, kimsenin hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasına müsaade etmemesidir. Bu, yalnızca dinî bir tercih meselesi değil insan hakkı meselesidir.

BAŞKAN - Sayın İrmez...

19.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde araç muayene istasyonunun bulunmayışına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde araç muayene istasyonunun bulunmayışı yurttaşlarımız açısından ciddi problemlere yol açmakta. Şırnak ve genelinde kayıtlı araç sayısı 38 bine ulaşmış durumdadır. Şırnak merkez ve Cizre'deki muayene istasyonu maalesef ihtiyaca cevap veremeyecek noktada. Özellikle Habur Sınır Kapısı'ndan dolayı ticaretin ve araç trafiğinin çok canlı olduğu Silopi'ye binlerce araç giriş çıkış yapıyor. Silopi'de araç muayene istasyonunun bulunmayışı da ciddi sorunlara yol açmakta. Yurttaşlar randevu almak için uzun süreler beklemek zorunda kalıyor ve muayene süresini kaçırabiliyorlar. Bu durum da hem yurttaşa para cezası olarak geri dönüyor ve en önemlisi muayenesiz araçlar trafik güvenliğini de riske sokuyor. Bu açıdan Silopi'ye araç muayene istasyonu mutlaka açılmalı diyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

20.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, "proje okulu" adı altında yürütülen sisteme ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığının "proje okulu" adı altında yürüttüğü sistem artık eğitimi geliştirme çabasından çıkmış, ideolojik kadrolaşmanın aracı hâline gelmiştir. Türkiye'nin en seçkin okullarında yaşanan sorun, bölgenin en başarılı okullarından biri olan Amasya Macit Zeren Fen Lisesine de ulaşarak okulun 13 başarılı öğretmeni hiçbir objektif kriter olmadan, hiçbir somut gerekçe sunulmadan görev yerinden edilmiştir. AKP'nin yaratmak istediği eğitim sisteminde liyakatin yerini sadakat, emeğin yerini biat almıştır. Bilim yuvası olması gereken okullar siyasi hesapların laboratuvarlarına dönüştürülmüştür. Laik, çağdaş, bilimsel eğitimi temel alması gereken eğitim sistemimizi lağvederek bu ülkenin çocuklarını düşünen değil ezberleyen, sorgulayan değil susan bireyler hâline getirmek isteyen bu karanlık zihniyete boyun eğmeyeceğiz. Öğrencinin geleceğini, öğretmenin emeğini, bilimin onurunu kararlılıkla savunmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Boz...

21.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, cezaevlerindeki uygulamalara ve kendisine armağan edilen kitaba ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Türkiye ve kürdistandaki cezaevlerinde siyasi tutsaklar ve hasta mahpuslar ağır hak ihlallerine maruz kalıyor. Uzun süreli tecrit ve izolasyon, çıplak arama, kelepçeli muayene ve kötü muamele gibi işkenceler yaygın. Hasta mahpusların tedavisi engelleniyor, sevkler gecikiyor. İdare ve gözlem kurullarının keyfî kararlarıyla infazlar yakılıyor. Aile görüşleri ve Kürtçe iletişim engelleniyor. Tutsaklar ailelerinden uzak cezaevlerine naklediliyor ya da istedikleri cezaevlerine nakledilmiyor. İHD ve ÖHD acil tahliye ve insan onuruna yaraşır uygun koşullar talep ediyor. Mehmet Nuri Özen, Besra Erol, Nihat Bakırtaş, Hasan Kanşıray, Sultan Işıklı, Fikret Diyar Orhan, Muhlise Karagözel, Mehdi Boz, Vedat Aydın bana ulaşan mektuplardan sadece aklıma gelen birkaçı. Ayrıca, cezaevinde binbir emekle kaleme alınan ve tarafıma armağan edilen bu kitap için sevgili İbrahim Tikan'a da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ateş...

22.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, 27 Nisan e-muhtırasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokrasimizin dönüm noktalarından biri olan 27 Nisan e-muhtırasının yıl dönümüne yaklaşırken, 2007 yılında milletin iradesini yok sayarak Genelkurmay Başkanlığının internet sitesi üzerinden verilen bu bildiri aslında halkın iradesini yok sayan ve geçmişin vesayetçi anlayışının son çırpınılarıydı ancak bu kez farklıydı; milletin emanetini taşıyan AK PARTİ hükûmetlerimiz ve Cumhurbaşkanımız, milletin desteğiyle bu müdahale girişimine boyun eğmeyerek e-muhtırayı yırtıp muhataplarının yüzüne çarpmıştır. E-muhtıraya karşı sergilenen kararlı duruş sayesinde Türkiye'de artık askerî vesayetin değil milletin belirleyicisi olduğu

bir demokrasi tesis edilmiştir. Muhtıralara, darbelere ve cuntalara karşı demokratik siyasetin yolunu açan bu dik duruştur. Demokrasimize müdahale eden bu vesayet odaklarını bir kez daha kınıyor, millî iradenin daima galip geleceğini buradan güçlü bir şekilde ifade ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Hun...

23.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, çocukların karşı karşıya kaldığı tabloya ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çocuklara adandığı ifade edilen bu haftada çocukların karşı karşıya kaldığı ağır tabloyu konuşmak zorundayız. Bu ülkede milyonu geçen sayıda çocuk 23 Nisan Bayramı'nı kutlayamıyor. TÜİK'in 2024 yılı verilerine göre, 15-17 yaş arası her 4 çocuktan birisi kayıtlı olarak çalıştırılmaktadır. Ayrıca, çocuk işçiliğinin yasal kılıfı olan MESEM kapsamında çocuklar sermaye sahipleri için ucuz iş gücü olarak çalıştırılmaktadır, 1 milyon 474 bin çocuk çalışmak zorunda kalmaktadır. Milyonu geçen çocuk eğitim hakkından kopararak sanayi sitelerinde, atölyelerde güvencesiz ve denetimsiz koşullarda çalıştırılmaktadır. 14-15 yaşındaki çocuklar iş cinayetlerinde yaşamını yitirmekte, erken yaşta çalışma hayatına sürülerek yaşam güvenlikleri ve gelecekleri ellerinden alınmaktadır. Devletin görevi çocukları korumaktır; her çocuğun eşit, nitelikli ve ana dilinde eğitim hakkı güvence altına alınmalıdır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

24.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Ebeler Haftası'na ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insan hayatına dokunan en kutsal mesleklerden biri de ebelerimizdir. Yeni bir hayatın dünyaya gözlerini açtığı o en kıymetli anlarda annelerin ve bebeklerin en büyük destekçisi olan ebelerimiz yalnızca doğum sürecinde değil doğum öncesi ve sonrasındaki bakımda da sağlık sistemimizin temel taşlarındandır. Onların emeği, bir toplumun en kıymetli varlığı olan insan hayatına yapılan en büyük yatırımdır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, sağlıkta dönüşüm programlarımızla beraber anne ve bebek sağlığına verdiğimiz önem her geçen gün artmaktadır. Bugün, dünyanın birçok gelişmiş ülkesinin gıpta ettiği bir sağlık altyapısına sahibiz, bu başarının gizli kahramanları arasında ise ebelerimiz yer almaktadır. Doğumun yol arkadaşları olan, hayata ilk bakışın en güzel şahitleri ebelerimize sabırla ve sevgiyle sürdürdükleri bu kutsal görevleri için gönülden teşekkür ediyorum. Tüm ebelerimizin Ebeler Haftası'nı en içten dileklerle kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

25.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Milletvekili Ali Taylan Öztaylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

23 Nisan 1920 yılında, bundan yüz beş yıl önce ulusal egemenliğimizin teminatı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışını dün coşkuyla kutladık. 105'inci yılını kutladığımız ve coşkusunu yaşadığımız bu bayramımıza, biraz önce AKP'li bir milletvekili Balıkesir Altıeylül Belediyemizdeki bir programı eleştirerek gölge düşürmeye çalışmaktadır. Bahsedilen gösteriler Belediye Başkanımızın ve organizasyon firmasıyla yapılan protokolün dışında, programı yapan organizasyon firmasının sorumluluğunda olup bugün Başkanımız ilgili müdürü görevden alarak, organizasyon firması hakkında soruşturma başlatarak millî değerlerimize gölge düşürecek herhangi bir şeye müsaade etmediğini beyan etmiş olmasına rağmen bunun üzerinden polemik yaratarak ne yazık ki millî duygularımıza gölge düşürmeye çalıştığına burada şahit olmuş bulunmaktayım. Bizim yapmış olduğumuz coşkulu kutlamalara engel olmaya çalışarak, birçok provokasyona mahal vererek bugün Meclisimizin 105'inci yıl dönümünü kutlamamıza engel olmaya çalışan zihniyeti kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan...

26.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, kadına yönelik şiddete ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

"Aile Yılı" ilan edilen 2025 yılının henüz ilk dört ayı bile bitmemişken 152 kadın, kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet sonucunda hayatını kaybetti ve bu cinayetlerin yarısından fazlası ise aile içinde işlendi. Kadınlar en yakınlarındaki erkekler tarafından katlediliyor; etkin soruşturmalar yapılmıyor, kadınlar için adalet sağlanmıyor. Kadına yönelik her türlü şiddete karşı etkili ve yeterli önlemler maalesef ki alınmıyor. 2025 yılı "Aile Yılı" ilan edilmeden önce "kadın yılı" ilan edilmeli; kadınların bireysel, sosyal, siyasal ve ekonomik hakları iyileştirilmelidir. Her yıl katlanarak artan kadın cinayetlerini durdurmak için Meclisi en asli görevini yapmaya, yaşamı koruyan yasalar yapmaya bir kez daha davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Gökalp...

27.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Ahlat, Adilcevaz ve Ovakışla'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ahlat ve Adilcevaz'da tarımla uğraşan köylülerimiz yeterli destek alamıyor; toprak, işlemeye değer olmaktan çıkıyor, patates üretimi yaygın ama pazarlama ve fiyat istikrarı bakımından çiftçiler büyük sorun yaşıyor. Ahlat'taki çiftçiler aylardır ellerindeki tonlarca patatesi satmaya çalışırken Almanya'dan 150 ton patatesin ithal edildiği gerçeğiyle karşılaşılıyor. Ahlat'ta, Ovakışla'da çiftçi borcunu ödeyemiyor; traktörünü, malını mülkünü satmak zorunda kalıyor. Kooperatifler 60 milyon lira kredi vermiş ama ödemeler yapılmayınca yüzde 85 faiz işletiliyor. Tepewang ve çevresinde yaklaşık 20 bin tona yakın, Ahlat ve Pırxus'ta 50 bin ton patates çiftçilerin elinde kalmış durumda; satamazlarsa kısa bir süre sonra bu ürünler çöp olacak, acilen destek şart.

Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN - Şimdi mazeret belirten sayın milletvekillerine birer dakika söz vereceğim.

Sayın Enginyurt...

28.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, İngiltere'nin diplomatik pasaporta vize uygulamasına ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkanım, İngiltere 11 Mart tarihinden bu tarafa diplomatik pasaporta yani milletvekillerine dahi vize uyguluyor ve milletvekilleri İngiltere vize bürosunun kapısında sırada bekliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi Dış İlişkiler Başkanlığı bu konuda görev üstlenmeli. Sizin aracılığınızla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına sesleniyorum: Milletvekillerinin bu durumuna bir çözüm üretilsin yoksa Dış İlişkiler kapatılsın; nasıl olsa milletvekilinin işini çözmüyorsa Dış İlişkiler de gerek yoktur diye düşünüyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

29.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, KHK'yle ihraç olan Öğretmen Burhan Çelebi'ye ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

KHK'den ihraç olan öğretmen Burhan Çelebi ihraç edildikten sonra iş bulamayınca servis şoförü olarak işe başladı. Manavgat Kaymakamlığı kooperatife talimatname göndererek Burhan Çelebi'nin işine son verilmesini emretmiş. Hakkında dokuz yıldır adli işlem yapılmamış, idari hüküm bulunmayan, sadece KHK'li olduğu için bir öğretmene reva görülen bu muamele açık bir zulümdür. Hiç Allah'tan korkmaz mısınız? Sizin bu zulmünüzün hangi inançta, hangi vicdanda yeri olabilir? Açlığa mahkûm ettiğiniz yüz binlerce insanın günahı, vebali sizi hiç mi korkutmuyor? Bu KHK zulmüne artık son verin. Suçsuzluğu mahkemece ispatlanmış KHK'lileri görevlerine iade edin, mahkeme süreçlerini hızlandırın, bu zulme artık son verin. Allah'tan korkun diyor, Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

30.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye Toprakkale'deki bir sulama kanalında dün yaşanan kazaya ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün Osmaniye Toprakkale'den maalesef çok acı bir haber aldık. Bir sulama kanalında elini yıkamaya çalışan 6 yaşındaki Özlem ve annesi maalesef çok acı bir şekilde elektriğe kapılarak hayatını kaybetti. Tabii, bunları gördükçe bizim öfkemiz artıyor ama ihmaller maalesef yok olmuyor. Bu olayda sulama kanalında bir tel örgünün bile olmadığını, bir bekçi bile bulundurulmadığını öğrendik. Kanalda elektrik kablolarının dışarıda olduğunu, doğal gaz çalışmasının yapıldığı sırada kablolarda hasar gerçekleştiğini ama buna rağmen vatandaşlara hiçbir uyarının yapılmadığını öğrendik. İzmir'de yaşanan ve yine bir Osmaniye vatandaşıyı kaybettiğimiz benzer olay sonrası İZSU'dan da Gediz Elektrikten de sorumlular yargılandı. Bu vahim olayda da Toprakkale Belediyesinden ve o bölgede kazı çalışması yapan Kalyon Holdinge bağlı Aksa Doğalgazdan sorumluluğu olanların acilen yargılanmaları ve en ağır cezayı almalarını bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Kaya...

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, İstanbul'da yaşanan depreme, İstanbul'un Şişli ve Sarıyer ilçelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İstanbul'da yaşanan depremde dolayı hem İstanbul'a hem de bütün ülkemize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

2 tane ilçemizde devam eden kentsel dönüşüm problemleriyle ilgili söz aldım. Şişli'nin Mahmut Şevket Paşa ve Kuştepe Mahalleleri şu anda hâlihazırda İstanbul'un merkezi olmasına rağmen çok büyük kentsel dönüşüm sorunu yaşamakta. Mahmut Şevket Paşa Mahallesi ecrimisil sorunlarıyla uğraşıyor, Kuştepe Mahallesi ise maalesef imar sorunlarıyla boğuşuyor; Sarıyer'in de Pınar ve Poligon Mahallelerinde aynı sorunlar devam ediyor. Oraya KİPTAŞ'ın bir an önce el atması ve insanların derdinin çözülmesi için yerinde çözümü, yerinde dönüşümü sağlaması gerekir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın George Aslan...

32.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, 24 Nisan 1915 olaylarının 110'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye tarihinde kara bir leke olan 24 Nisan 1915 olaylarının 110'uncu yıl dönümü. Bu olaylarda yaşamını yitiren Ermeni, Süryani ve diğer bütün halkları saygıyla anıyorum.

1915'te Türkiye nüfusu 13 milyondur, bunun 3 milyonu Hristiyan halklardan oluşuyordu. Bugün Türkiye'nin nüfusu 86 milyon ve Türkiye'de yaşayan Hristiyan halkların sayısı 50 bin. Şimdi, Parlamentoda bulunan bütün siyasi partilerin gruplarına bir sorum var, geçen sene de bu soruyu sordum fakat hiç kimse bu soruya cevap vermeye yanaşmıyor.

ÜNAL KARAMAN (Konya) - Tarihçilere sor, tarihçilere!

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sorum şu: Pekî, neden bugün Türkiye'nin nüfusu 86 milyon ve bu insanların nüfusu 50 bin? Bu soruya vereceğiniz cevapla ancak Türkiye'ye demokrasi gelir, aksi takdirde bu ülkeye bu şekilde demokrasi gelmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GEORGE ASLAN (Mardin) - Ben, bu olaylarda rol alan ve bu olayları tertipleyenleri şiddetle kınıyorum!

ÜNAL KARAMAN (Konya) - Gereksiz konuşuyorsun, gereksiz! Tarihçilere sor!

SIRRI SAKIK (Ağrı) - Ne bağıırıyorsun?

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sordum, sordum; ne dediler biliyor musun?

ÜNAL KARAMAN (Konya) - Boş konuşuyorsun, boş!

GEORGE ASLAN (Mardin) - Dediler ki Türk kardeşlerimiz: "Bize verdikleri emri yerine getirdik, bizi kullandılar." Sordum; siz de kalkın erkekçe cevap verin buna, haydi bakayım!

ÜNAL KARAMAN (Konya) - Tarihçilere sor!

BAŞKAN - Sayın Demir, buyurun.

33.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, kuraklıkla karşı karşıya kalan illere ilişkin açıklaması

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) - Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, bu yıl çiftçilerimiz, köylülerimiz ve hayvancılıkla uğraşan insanlarımız için çok zor bir yıldır. Türkiye'nin birçok ilinde yaşanan don olayları hepimizce malum. Son olarak, bölgeden gelen bilgilere göre Mardin, Şırnak, Diyarbakır, Şanlıurfa ve diğer bölge illerimiz çok ciddi bir kuraklıkla karşı karşıyadır. Şu anda bu illerimizle ilgili 0,1 hasat söz konusudur. Diğer don bölgelerinde olduğu gibi, bu afeti yaşayan illerimizle alakalı da afet bölgesi ilan edilerek çiftçimizin, köylümüzün zararlarının telafi edilmesini talep ediyoruz.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

YENİ YOL Grubu adına Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen.

34.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İstanbul'da dün yaşanan depreme, Meclisteki 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarına, Çocuk Özel Oturumundan bir fotoğrafa, hakkında dava açılan Nuray Mert'e ve Vezir Mohammad Nourtani'nin ölümüyle ilgili yargılamaya ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de dün yaşanan deprem felaketi, daha doğrusu deprem nedeniyle bütün İstanbullu hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Bu konu bugün sıklıkla konuşulacak, ben de özel bir basın toplantısı yapacağım ancak biz depremi unutsak dahi deprem kendisini unutturmuyor. Bir an önce bu meselenin yerel ve merkezî hükûmet çekişmesinden çıkarılarak Mecliste bir genel görüşme ve araştırma komisyonu kurulması suretiyle -Türkiye'nin gerçekten bir ikbal meselesi olan bu meselenin- sağlıklı bir şekilde ele alınması gerekir diyorum.

Sayın Başkanım, bu hafta 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı'ydı, bütün yurttta coşkuyla kutlandı; Meclisimizde de önemli kutlamalar yapıldı ama üç büyük ayıbın gölgesi düştü bu kutlamalara. Bu ayıplardan birincisi, Sayın Cumhurbaşkanının ve Bakanlar Kurulunun Meclisteki kutlamalara ne oturum ne de resepsiyon boyutuyla iştirak etmemesiydi. Gerçekten biz bunu Meclise yapılmış bir saygısızlık olarak kabul ediyoruz. Genel Kurula katılan Sayın Cevdet Yılmaz ve Sayın Yılmaz Tunç'a teşekkür ediyoruz hassasiyetleri için. Kültür Bakanımız da kısa bir süre bir görüntü verip ayrıldı, onun da bu kısa katılımının bir saygısızlık olduğunu ifade ediyoruz.

Bir başka problem, Sayın Cumhurbaşkanına aynı saatte bir çocuk şenliğinde konuşma yaptırmak suretiyle ulusal televizyonların Genel Kurul görüşmelerini yayınlaması da engellenmiştir, buna da tenezzül edilmemesi gerekirdi.

Üçüncü ayıba gelirsek Sayın Başkanım, birçok kişinin dikkatinden kaçtı ama ben bunun özellikle Sayın Meclis Başkan Vekilimiz aracılığıyla Meclis Divanında gündeme gelmesini diliyorum. 3 fotoğraf göstereceğim size: Bu birinci fotoğraf, Meclis Çocuk Oturumundan genel bir görünüm. Burada gördüğünüz gibi çoğunluğu beyaz olmak üzere rengârenk giyinmiş çocuklarımız var. İkinci fotoğraf, o çocuklarımızdan bir detay var, yine çoğunluğu beyaz, rengârenk kıyafetler. Bu fotoğraf ise kürsüde konuşan çocuğumuzun fotoğrafı. Üzerinde bir eşofman var; bu, Cimnastik Federasyonuna ait bir eşofman. Bu eşofmanın üzerinde 2 logo var: Sağında Vestel, solunda Spor Toto. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunun oturumunda 2 firmanın reklamını yapmak

ayıbı bir yana, birincisi, soykırımın enerji tedarikçisi olan bir firmanın logosu dakikalarca milyonlarca insana izletilmiştir. İkincisi, yasal bir kumar firması çocuklara seyrettirilmiştir. Cimnastik Federasyonu bu hatayı yapmış olabilir ama bunun, burada bu kürsüye çıkmadan önce bir şekilde bir denetimden geçmesi gerekiyordu herhâlde. Bu konuyu Meclis Başkanlık Divanının takdirine sunmak üzere, Sayın Başkanım, size arz ediyorum.

Sevgili AK PARTİ'li arkadaşlarımız, gündem çok yoğun, bazı meselelerden günü gününe haberdar olamadığınızı düşünüyorum ve şimdi size mutlaka sizin de yüzünüzü öne düşürecek -ve sizi utandıracak diyeyim, bu sizin bir eyleminiz değil ama sizi utandıracak- bir durumdan bahsetmek istiyorum. Hepinizin çok yakından tanıdığı Sevgili Nuray Mert hakkında geçen ay PKK silahlı terör örgütü üyeliği iddiasıyla dava açıldı. Hepinizin çok yakından tanıdığı, 28 Şubat döneminde dönemin bütün egemenlerinin ve medyasının elinde sopayla muhafazakâr, dindar kesimi linç ettiği bir dönemde cesurca, delikanlıca, korkmadan doğru bildiklerini söyleyen ve her zaman doğru bildiğini söylerken yalnız kalıp kalmadığına dikkat etmeden dimdik duran bu hanımefendi hakkında terör örgütü üyeliği nedeniyle dava açmak da bu dönemin yargısına nasip oldu. Bu örnek, yargının ne hâle düştüğünün, adaletin ne hâle düştüğünün en çarpıcı örneklerinden biri oldu.

Sevgili Nuray Mert 29 Mayıs'ta hâkim önüne çıkacak; 29 Mayıs'ta, İstanbul'un fethedildiği bir dönemde, yargının nasıl bir kafayla işgal edildiğinin resmini bize sunacak ve biz buna nasıl tahammül edeceğiz? Bunun hakkında ne HSK'den ne Adalet Bakanlığından bugüne kadar tek kelimelik bir şey bile gelmedi. Sevgili Nuray Mert "Utaniyorum." diye yazmıştı 28 Şubat döneminde, şimdi "Korkuyorum." diye yazıyor. Ve bu fotoğraf yani yargılamaya konu fotoğraf ne zaman çekildi biliyor musunuz? 2014 yılında Salih Müslim Türkiye'ye geliyor, aynı hafta bir kısım siyasetçiler ve gazeteciler Suriye'ye götürülerek IŞİD'le mücadele ve IŞİD'in saldırısının etkileri yerinde gözlemleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Davaya konu fotoğraf bu. İçinde Nuray Mert'in de olduğu, üstelik en arkada olduğu bir fotoğrafta Başsavcı ne demiş biliyor musunuz? "Silahlı terör örgütünün emir ve talimatlarını yerine getirerek gizli talimatlarla fotoğraf çekirmek" demiş ve bu fotoğraf on yıl sonra tesadüfen, bir şekilde ortaya çıkıyor. Yani böyle bir yargı sisteminin bu ülkeye nasıl bir faydası olabilir, bundan murat edilen şey nedir?

Sevgili Nuray Mert "Korkuyorum." diye bir yazı yazdı, son cümlesi bir ayetikerimeye gönderme, diyor ki: "Şüphesiz insan çok zalim ve cahildir." Ben başka bir ayeti daha hatırlatarak bu faslı bitirmek istiyorum.

(Hatip tarafından Tekvir suresinin 26'ncı ayetikerimesinin okunması)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - "Bu gidiş nereye?" Gerçekten düşünmüyor musunuz arkadaşlar, şu yargı sisteminde yaşanan sorunlarla bu gidiş nereye acaba?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bir başka yargı ayıbı; şu fotoğrafa lütfen bakın, bu vatandaş Vezir Mohammad Nourtani, yaralandı, yaralandıktan sonra kaçak olarak çalıştırıldığı madende -kendisi de kaçak bir işçiydi- canlı canlı yakılarak öldürüldü olay ortaya çıkar endişesiyle. Savcı adamakıllı bir iddianame yazdı, ses kayıtları var, itirafçılar var ama bu arkadaşın katilleri geçen hafta yapılan yargılamayla taksirle adam öldürmekten ceza aldı. Canlı bir insanı hastaneye götürmek yerine yakarak öldüren bir vakada taksirle adam öldürmek, yardımcılar da delil karartmak... Yargı, çocuklarla, gençlerle uğraşmayı bıraksın. Yargı, sosyal medyada görüş bildirimi yapanlarla uğraşmayı bıraksın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mehmet Emin Bey, 8'inci dakikadayız.

Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bitiriyorum efendim.

Yargı işte bu vahşetle, kadına karşı şiddetle, çocuğa karşı şiddetle, mazlumlara, mağdurlara karşı şiddetle ilgilensin. Bu ne demektir biliyor musunuz? Yoksulsanız, savunmasızsanız, zor durumdaysanız, arkanızı kollayacak birisi yoksa canlı canlı yakılırsınız ve cenazeniz orta yerde kalır, hakkınız hukukunuz bile savunulmaz. Hiç "mülteciyseniz" demiyorum çünkü bu bir Türk'ün başına da gelebilirdi. Birçok Türk vatandaşının da benzer sorunlarını biliyoruz.

Gündem yoğun ancak süreyi ihlal etmemek için teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sağ olun, teşekkürler Mehmet Emin Bey.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu.

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Millî Savunma Bakanının dün vermiş olduğu beyanata, sözde Ermeni soykırım iddialarının gündeme getirildiği güne, bugün kendisini ziyaret eden disiplin cezasına uğramış memurlara, İstanbul'da dün yaşanan depreme ve geçen hafta Uşak'a gerçekleştirdiği ziyarete ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konu çok önemli zira Sayın Ekmen gibi ben de notlarımın arasına aldım bugün: Bahis ve bu bahislerden dolayı oluşmuş bağımlılık, bu bağımlılıktan kaynaklanan intiharlar. Özellikle memurlar arasında yaygınlaşmış, gençlerimiz arasında yaygınlaşmış ve ciddi bir toplumsal mesele hâline gelmiş durumda bahis konusu. Türkiye'de "casino"lar, kumarhaneler yasak ama artık evlerin içine girmiş durumda.

Şimdi bir fotoğraf gösterdi Sayın Ekmen haklı olarak hatta bir kez daha gösterin, ben de göstereyim, paylaşmış olalım. Bakın, fotoğraf bu. Ben başka bir açıdan bunu gündeme getirecektim. Devlet televizyonunda yani TRT'de oynatılan futbol maçlarında illegal bahis çetelerinin reklamları yayınlanıyor arkadaşlar. Devlet, milletine, toplumuna sahip çıkmak zorunda. 23 Nisanda, burada küçük bir çocuğun üniformasının üstünde Toto'nun reklamının yapılıyor olması kabul edilemez. Dün birçok şikâyet ettiğimiz konu oldu ama bu fotoğrafı ben hiç fark etmemiştim -tesadüfen- ben de bahis konusunu açacaktım; çünkü kutlamalarda eksikliklerden bahsettik, hiç olmaması gereken bir mevzu da buymuş.

Yine, dün bizi üzen başka bir konu da akşam resepsiyonda Millî Savunma Bakanının vermiş olduğu beyanat. Irak'ın kuzeyinde Pençe-Kilit operasyon bölgesinde bir askerimiz, Piyade Uzman Onbaşı Berat Mecit Day şehit oldu; 23 yaşındaydı, bir annenin, bir babanın evladıydı. Millî Savunma Bakanı ne dedi biliyor musunuz diye sormayacağım, hepiniz duydunuz: "Bir tane 'drone' atmışlar ve Mehmetçik'e çarpmış; hastaneye götürdük ve kurtulamadı." Ya, atılan, gönderdikleri şey gözetleme "drone"u falan değil, bildiğiniz silah "drone"u. Anlıyorum, belki bir süreç yürütüyorsunuz, o sürecin uğruna, incitmek için böyle afli cümleler kuruyorsunuz; hadi gidin, bunu o şehidin ailesine söyleyin bakayım. Atılan bir haberleşme, bilmem ne "drone"u değil bildiğiniz silah. "'Drone' Mehmetçik'e çarpmış, hastaneye kaldırılmış." ifadesi bir Millî Savunma Bakanının yapabileceği bir açıklama değildir, bunu da buradan kınıyorum.

Evet, bugün 24 Nisan; sözde -sözde diyorum- Ermeni soykırım iddialarının ortaya atıldığı ve gündeme getirildiği gün. Evet, bu topraklarda acılar yaşandı, bu topraklarda kötü olaylar yaşanmıştır ancak şunu herkes bilmelidir: Tarihimizin herhangi bir döneminde üzerimize bu şekilde bir iftira atılmasına biz asla müsaade etmeyeceğiz. Uluslararası kimi güçlerin desteğiyle, Türkiye Cumhuriyeti devletini baskı altında tutmak amacıyla artık bir politik argüman hâline getirilmiş bu iddiayı da şiddetle reddediyoruz. Türkiye Cumhuriyeti çatısı altında Ermeni kökenli vatandaşlarımız bu ülkenin onurlu ve gururlu vatandaşları olarak bizlerin ayrılmaz bir parçasıdır. Ama Türkiye'nin soykırımcı olduğunu iddia etmek, Türkiye'den kopmuş Ermeni diasporasının yurt dışında yürüttüğü bu faaliyetlerin Türkiye'deki oyuncağı, piyonu olmak, hele de bu devletin vatandaşı olarak bunu yapmak hiç kimsenin haddine değildir.

Bugün beni disiplin cezasına uğramış memurlar ziyaret etti ve taleplerini dile getirdiler. Rakam çok net değil ama yüz binlerce memurun disiplin cezasına uğradığını ve aileleriyle birlikte bu rakamın çok büyük noktalara ulaştığını söylüyorlar; aldıkları ücretler yetersiz, terfilerde haksızlıklara uğruyorlar. Enteresan bir rakam var, Türkiye'de son on sekiz yıldır memurlarla ilgili bir disiplin affı uygulanmamış ama on sekiz yıldan önce, enteresandır, her altı yılda bir memurlara disiplin affı getirilmiş. Şimdi, bu haklı talebi de ben burada dile getirmek istiyorum. Yüz kızartıcı suçlar ve terör örgütü üyelikleri dışında kalan bu memurlarla ilgili, disiplin cezalarıyla alakalı af konusunun ciddi şekilde düşünülmesi, iktidar tarafından da gündeme alınmasında fayda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Depremle ilgili bugün biz bir araştırma önergesi verdik; deprem, depreme karşı alınması gereken önlemler ve Kanal İstanbul. Dolayısıyla ben öncelikle geçmiş olsun diyorum İstanbul'a. Depremle alakalı araştırma önergemizde de ben konuşacağım, onun için bu konuyu oraya saklıyorum.

Geçen hafta Uşak'ta ufak bir ziyaretimiz oldu, onunla ilgili de birkaç hususu gündeme getirip konuşmamı bitireceğim. Karma Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ettim. Hep olumsuzluklardan bahsediyoruz ama güzel işler de olabiliyor. Uşak'ta Organize Sanayi Bölgesi'nde, karma bölgede çok güzel çalışmalar yapılmış, atık bertaraf tesisi kurulmuş, Türkiye'de birçok yere örnek olabilecek bir çalışma. Oradaki yönetimin bir ricası var, o rica da şu: Katı atık bertaraf personelinin SGK'deki primlerinde işveren payının sıfırlanması ve bu atık için kullanılan kimyasal arıtma malzemelerinin de KDV'den muaf olması talep ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bu, haklı bir taleptir. Türkiye'de atığın, atığın geri dönüşümünün, çevre kirliliğinin azalması açısından teşvik edici bir faaliyet olacaktır zira iklim krizini konuştuğumuz bugünlerde bu tür çalışmalar çok önemli.

Gene bölge halkının da şikâyet ettiği, 29 kilometre olarak tasarlanan yolun -yirmi beş yıl olmuş- 21 kilometresi yapılmış. Özellikle sanayi bölgesine yakın bir akıllı kavşak var. Son bir yılda seçim için yapılan kalitesiz yollardan dolayı da çok ciddi trafik kazaları yaşanıyor. Özellikle bu akıllı kavşakta çok ciddi ölümler gerçekleşmiş. Bununla alakalı da yetkililerin dikkatini çekmek için benden böyle bir talepte bulundular, ben de söz verdim, o sözümü yerine getirmiş olayım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ile İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Çocuk Özel Oturumunda konuşma yapan çocuğumuz 15 Yaş Altı Dünya Okullar Arası Jimnastik Yarışması'nda gümüş madalya kazanan Gülbahar Ece Gerdan'ı öncelikle tebrik ediyorum, gözlerinden öpüyorum. Ancak sponsor konusunda hassasiyet gösterilmeliydi. Sadece Türk Bayrağı'yla çıkması doğru olanıydı. Dolayısıyla bu konuyu da sizinle paylaşmak istedim, çocuğumuz için paylaşmak istedim daha doğrusu, size herhangi bir itiraz değil de.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Teşekkür ederiz efendim.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Teşekkür ederiz.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Çocuğun bir kusuru yok efendim.

BAŞKAN - Tabii, evet.
Peki, şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay.
Buyurun Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, dün Marmara Denizi'nde meydana gelen depreme ve Akademisyen Erol Güngör'ün vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!

Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.

Ömrüm oldukça gönül tahtıma keyfince kurul!

Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.

Nice revnaklı şehirler görülür dünyada

Lakin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.

Yaşamıştır derim en hoş ve uzun rüyada

Sende çok yıl yaşayan, sende ölen, sende yatan." Yahya Kemal Beyatlı'nın bu güzel şiiriyle güzel İstanbul'umuza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum.

Dün Marmara Denizi'nde 6,2 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi ve ardından da şu ana kadar onlarca artçı sarsıntı gerçekleşti. Başta İstanbul olmak üzere çevre illerimizde hissedilen depremler bütün milletimizi endişelendirmiş ve korkuya sevk etmiştir. Şu ana kadar herhangi bir can kaybının yaşanmaması en büyük tesellimizdir. Depremi ilk anından itibaren İstanbul Valiliğimiz ve ilgili Bakanlarımız teyakkuza geçmiş, milletimizi doğru bilgilerle bilgilendirmektedir.

Deprem ülkemizin en önemli gerçeklerinden biridir. Gündelik siyasetin polemikleriyle, rant iştahıyla karartılamayacak kadar yakınımızdadır. Başta İstanbul olmak üzere deprem riski altındaki tüm şehirlerimizin depreme en hızlı şekilde hazırlanması gerekmektedir. Kentsel dönüşümden toplumsal bilinçlenmeye kadar önemli adımların bir an önce atılması gerekiyor. Özellikle İstanbul için bu gündemin altında kalmak, millî varlığımızı, ekonomik gücümüzü, sosyal barışımızı ve bölünmez bütünlüğümüzü tehlikeye atacak kadar acı sonuçlar doğurabilecektir. Bu vesileyle, aziz İstanbul'umuza ve İstanbullu vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, deprem esnasında yaralanan vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyoruz.

Sayın Başkan, bugün Türk düşünce dünyasının nadide şahsiyetlerinden merhum Erol Güngör'ü anıyoruz. Erol Güngör sadece bir akademisyen değil aynı zamanda Türk milliyetçiliğinin fikrî temellerini bilimsel bir yaklaşımla ele alan bir düşünce insanıdır, sosyologdur. Onun milliyetçilik anlayışı yüzeysel bir söylemden çok öte, derin bir kültürel ve tarihî bilinç üzerine inşa edilmiştir. Erol Güngör Hocamız milliyetçiliği asla dar bir kalıba sığdırmadı. Ona göre milliyetçilik millî kültür ve tarih şuuruyla dayalı kapsamlı bir fikir sistemi ve bir medeniyet davası olarak tanımlandı. Erol Güngör'ün en önemli tespitlerinden biri de milliyetçilik ile demokrasinin birbirini tamamlayan kavramlar olduğudur. O, halkçılığı temel alan bir milliyetçilik anlayışı geliştirirken İslam medeniyetinin değerlerini de bu bütünün ayrılmaz bir parçası olarak gördü. Küreselleşme tartışmalarının tüm hızıyla devam ettiği bir dünyada, Erol Güngör'ün fikirleri bugün itibarıyla terörsüz Türkiye hedefini yaşadığımız bu süreçte de her zamankinden daha fazla önem taşımaktadır. Onun ortaya koyduğu millî kültür anlayışı küresel değişimlere karşı millî direncimizin temel taşıdır. Erol Güngör Hocamız "Türk Kültürü ve Milliyetçilik" adlı eserinde millî kimliğimizin kültürel boyutlarını derinlemesine analiz etmiş, kültür politikalarımızın nasıl şekillenmesi gerektiğine dair değerli önerilerde bulunmuştur. Bu eser kültür politikalarımızın oluşturulmasında hâlâ başvuru temel kaynaklardan biridir. Erol Güngör'ün "Dünden Bugünden Tarih-Kültür ve Milliyetçilik" eseri ise tarihî süreklilik içinde millî kimliğimizin nasıl şekillendiğini anlamamız açısından da büyük önem taşımaktadır. Onun milliyetçilik anlayışının temelinde yatan kültürel bütünlük ve millî şuurlar kavramları bugün de pusulamız olmaya devam etmektedir.

Bu büyük düşünce insanını rahmetle anıyor, onun fikirlerinin gelecek nesillere aktarılması için hepimize düşen sorumluluğu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, dün İstanbul'da meydana gelen depreme, Ekrem İmamoğlu'na, (2/3040) esas numaralı Kanun Teklifi'ne, manda ve himaye meselesine, Birinci Meclisten Anıtkabir'e doğru yürüyüşlerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, dün İstanbul'da meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki deprem ve 9'u 4 ve üzeri olmak üzere toplam 266 artçı deprem İstanbul'da yaşayan yurttaşlarımızı derin bir kaygıya ve korkuya haklı olarak sürüklemiştir. En büyük tesellimiz bir can kaybının ve önemli bir mal kaybının olmamasıdır, bir kez daha böyle depremlerin meydana gelmemesi de en büyük dileğimizdir. Ancak yaklaşan deprem gerçeğinden, daha da büyüğünün gelebileceği gerçeğinden kendimizi uzak tutamayız. Bu çerçevede, siyaset dünyasından gelen açıklamalara bakıyorum, "Deprem meselesi siyasetüzleridir." diyorlar. Bu memlekette herhangi bir konuda kim sorumluluktan kaçmak istiyor ise o konuyu "Siyasetüzeri yapalım." demektedir. Oysa dönemler itibarıyla bu işte sorumlu olanlar demokrasinin en temel kuralı gereği dönüp vatandaşa hesap vermek zorundadır.

Şimdi, ben söylüyorum, 1994'ten 2019'a kadar İstanbul Büyükşehir Belediyesini aralıksız yirmi beş yıl yöneteceksin, sonra diyeceksin ki: "Bu mesele siyasetüstüdür. Dolayısıyla bu işe siyaset karıştırmayalım." Ben diyorum ki 2019'dan sonra da biz yönettik,

2019'dan sonraki yerel yönetimin hesabını bize soracaksınız ama önceki hesabını da yurttaşlara vereceksiniz. Ha, ayrıca, 2002'den bu yana yirmi üç yıldır memleketi herhangi bir kesinti olmadan yöneteceksiniz, sonra deprem konusundaki bütün eksiklikleri bir başkasına atma gibi, gerçekten yüz kızartıcı bir suçtu açıkça işlemeye gayret edeceksiniz. Bunu niye söylüyorum biliyor musunuz? İstanbul'da son seçimde 1 milyon fark yemiş dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı diyor ki: "1,5 milyon acil yenilenmesi gereken ev vardır ve bunun yüzde 30'u da acilin acilindedir." Peki, ne zamandan beri bu böyle? Herhâlde otuz yıldan, kırk yıldan beri bu böyle. Peki, ne yaptın? Ne yaptın, soruyorum: Merkezî Hükûmette ne yaptın, yerel yönetimde ne yaptın? Ha, diyebilirler ki: "Memleketin kaynağı yeterli değil." Ben size söyleyeyim: Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğundan bu yana bu memleketin 50 milyar dolarlık yedek akçesini yaktınız. 50 milyar dolara 1 milyon evin yenilenmesi mümkündür. Yani "Sizin için Ekrem İmamoğlu'nun içeride kalması mı yoksa 1 milyon evin yenilenmesi mi?" diye sorulduğunda siz "Ekrem İmamoğlu yeter ki içeride kalsın, vatandaş çok da uygun olmayan evlerde otursa da olur." diyorsunuz. Sonra, burada, yine yüzünüz kızarmadan hukukun araçsallaştırılmasından hiç bahsetmiyorsunuz. Ekrem İmamoğlu tutuklu, Ekrem İmamoğlu'nun avukatını gözaltına aldınız, bu sabah da Ekrem İmamoğlu'nun avukatının avukatını gözaltına aldınız; hâlâ burada konuşabiliyorsunuz. İnsanda biraz hayâ olmaz mı arkadaşlar? Ayrıca, söyleyeyim size: Ekrem İmamoğlu, evet, hapisanede; Ümit Özdağ da hapisanede, sonra Selahattin Demirtaş da içeride. Bu üçünün ortak özelliği ne? Bu üçünün ortak özelliği olası bir Cumhurbaşkanlığı seçiminde en güçlü adaylar olmaları. Yani siz adaylarımızı içeriye atarak elimine etmeye çalışacaksınız, sonra da gelip bize burada hukuktan bahsedeceksiniz. Gerçekten bunlar biraz ar duyma meselesidir. Ha, diyorsanız "Vatandaşın parasını çaldınız..." Bakın, size bir kanun teklifi getirdim -esas no.su (2/3040)- ben verdim, diyorum ki: "Siyasete giren herkesin, istisnasız bütün milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlarının, yardımcılarının, bakanların, yardımcılarının, belediye başkanlarının siyasete girmeden beş yıl evvelki mal varlıkları MASAK tarafından araştırılsın, saptansın, raporlansın; siyasette her yılki durumları da raporlansın. (CHP sıralarından alkışlar) Bunlar adliye konu olamıyor mu? Savcılar, hâkimleri etki altına alıyorsunuz; bunların davasını açtırmıyor musunuz? Hiç olmazsa devletin malını kim alıyor, vatandaş görsün; var mısınız? Atıp tutmakla olmuyor bunlar, hadi göreyim kahramanlıklarınızı; bunun altına imza atın, ben de diyeyim ki gerçekten temiz siyaset istiyorlar. Biriniz imza atamazsanız burada nutuk dağıtmamalısınız. Bunun altını özellikle çizmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ha, söyleyeyim: Bir de burada bir manda ve himaye meselesidir gidip duruyor. Açıkça söyleyemiyorlar da böyle bizim gruba kaçamak kaçamak bakıyorlar, manda ve himaye...

Ben size söyleyeyim: Bu grup Mustafa Kemal Atatürk'ün, Deniz Gezmiş'in, Bülent Ecevit'in grubudur. Dolayısıyla, kiminle nasıl konuştuğunuzu bir kere bilerek konuşacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bilerek konuşalım, tartışalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ayrıca "Özgür Filistin, tam bağımsız Türkiye." diye bağırıyoruz tünelde, kolluk kuvvetleri "Kanunsuz slogan atıyorsunuz." diyorlar. Soruyorum ya: Hangisi kanunsuz; özgür Filistin mi kanunsuz, tam bağımsız Türkiye mi kanunsuz, hangisi? Hangi manda ve himayeden bahsediyorsunuz? Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni Türkmenistan, Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan tanıdı; gıkınızı çıkarabildiniz mi, gıkınızı çıkarabildiniz mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bakın, 50 binden fazla insan Gazze'de öldü, Trump "Hicret edeceksiniz." diyor, "Burayı boşaltacaksınız." diyor; Trump'a gıkınızı çıkarabildiniz mi? Yani "manda ve himaye" lafını ağzınıza almadan evvel kime karşı ağzınıza aldığınızı 50 kere düşüneceksiniz.

Nihayetinde şunu söyleyeyim: Cumhuriyetin kurucu partisinin Birinci Meclisten Anıtkabir'e doğru yürüyüşünü engellemeye çalışırsanız, o yasal bir barikata değil cumhuriyet karşıtı bir engele dönüşür, biz de onu kırar geçeriz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kış, buyurun.

38.- Mersin Milletvekilleri Gülcan Kış'ın, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, geçen hafta öğretmen atamaları açıklandı ve yine bir hayal kırıklığı. Yüz binlerce genç öğretmen umutla bekliyor, siz hâlâ kırıntı dağıtıyorsunuz. Her yıl sınavlara giren, mülakatta elenen, özel okullarda köle ücretine mahkûm edilen öğretmenler... Artık yeter. Bu iktidar gençlerin alın terini görmezden geliyor. Ataması yapılmayan öğretmenlere reva görülen şey yoksulluk, belirsizlik ve çaresizliktir. Her boş geçen dersin sorumlusu AKP iktidarındır. Her atanmayan öğretmen sizin vicdanınızın sınavıdır. Öğretmen açığını ücretli öğretmenle kapatmak hem eğitimin niteliğini düşürmek hem de gençlerin emeğini hiçe saymaktır. Eğitimde tasarruf olmaz. Gençlerimizi işsizliğe, çocuklarımızı öğretmensizliğe mahkûm edemezsiniz. Bu bir tercih değil bu bir ayıptır. Derhâl yeterli ve adil öğretmen ataması yapılmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

39.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki kuraklığa ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kuraklık Gaziantep'i vuruyor. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin birçok ilinde olduğu gibi Gaziantep'te de yağmurların zamanında düşmemesi kuraklığı beraberinde getirdi. Hasat dönemi yaklaşmasına rağmen boyları 10-15 santimi geçmeyen ekinlerin bulunduğu tarlalar hayvanların otlak alanı hâline geldi. Arpa, buğday ve mercimek gibi temel ürünlerin ekili olduğu alanlarda bitkilerin

boyu sadece 10-15 santim arasında kaldı. Birçok bölgede ürünler başak dahi tutamadı. Hasat edilemeyecek hâldeki zayıf ürünler hayvanların otlatılma alanı oldu. Birçok üründe hasat dahi yapılamayacağı belirtiliyor. Bu durum sadece tarımı değil ona bağlı olarak hayvancılığı da zora sokuyor. Geçen hafta yaşanan zirai don çiftçilerimize ikinci bir darbe oldu. Mazotu, gübreyi, her şeyi borçla alan çiftçilerimiz için acil bir kuraklık planı devreye sokulmalı. Çiftçilerimizin kredi borçlarının faizsiz ertelenmesi ve onlara zirai kredi desteği verilmesi bekleniyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

40.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, dün İstanbul'da meydana gelen deprem gerçek gündemimizi hatırlatan bir uyarıydı. Can kaybımızın olmaması tek tesellimiz ancak bu gerçeği görmezden de gelemeyiz.

Depremi siyasetüstü olduğu, tüm kurumların birlik içinde harekete geçmesi gerektiği devamlı söylenmektedir. Sormak istiyorum: 2019'dan bu yana İstanbul'u 3 kez kazanmış, deprem konusunda çalışan ve çalışmaları olan Ekrem Başkan cezaevinde esir alan anlayışla bu birlik nasıl sağlanacak? Hükümet olmanın getirdiği imkânlar vatandaşlarımızın hayatını korumak içindir. Bu imkânların Ekrem Başkan içeride tutmak yerine, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için kullanılması gerekir diyor.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

41.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, proje okullarına yapılan atamalara ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

MEB, mevzuatta olmayan, kılavuzda da yazmayan, buna karşın vicdanları yaralayan, liyakati dışlayan bir yöntemle proje okullarına öğretmen ve idareci atamalarını yapmıştır. Bu durumun kabul edilmesi mümkün değildir. Okullara taşıdığınız bu hukuk dışı adaletsiz uygulamalara sadece öğretmenler, sendikalar ve veliler değil öğrencilerimiz de tepkisiz kalmamışlardır ve ülkemizin önemli liselerinde çeşitli tepkisel eylemler icra etmişlerdir.

Ayrıca, Sayın Bakanın alay eder gibi öğretmenlerin mağduriyet yaşamaması için takvimi erken ilan ettiklerini, okul müdürü ve öğretmenlere pozitif ayrımcılık yaptıklarını belirtmesi de bu adaletsizliğin üstünü örtmeyecektir. Bakanlık bu duruma kayıtsız kalmaz, zira oradaki hiçbir gencimizi sizin kadrolaşma hırsınıza kurban etmeyeceğiz. MEB ve Hükümet zaman kaybetmeden eğitimin paydaşlarını da sürece katarak bu proje okulu sorununun daha bilimsel bir zeminde tartışıp sorunu çözecek gerekli adım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - İnan Akgün...

42.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Arpaçay ilçesindeki öğretmenevine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Kars'ın bir sorununu Genel Kurulumuzun dikkatine arz etmek istiyorum. Efendim, AK PARTİ'nin devleti şirket gibi yönetme anlayışı, Kars'ta şirketleri devlet gibi yönetme anlayışına yerini bıraktı. Kars'ın Arpaçay ilçesindeki öğretmenevini türlü bahaneler ve gerekçelerle maalesef kapatmış durumda Millî Eğitim çünkü Millî Eğitimin şube müdürleri Arpaçay'da apart daireler yapmışlar ve oraya tayin olan öğretmenler öğretmenevi yerine şube müdürlerinin apartlarında kalıyorlar. Ben Yusuf Tekin'i defalarca eleştirmiş bir milletvekiliyim, buradan da hem Millî Eğitim Bakanına hem Millî Eğitim Komisyonu üyesi milletvekillerine sesleniyorum: Lütfen, Kars'ın Arpaçay ilçesinin öğretmenevinin eksikliklerini giderin ve derhâl yeniden faaliyete açın efendim.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

43.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'daki rezerv alanı sorununa ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, depremin üzerinden bu kadar zaman geçmiş olmasına rağmen hâlen Hatay'ın dozerlerle, jandarmayla ve çılgınlıkla gündeme gelmesi asla kabul edilemez. Önemli bir rezerv alanı sorunu hâlen devam ediyor. Belki de iyi bir uygulama olmasına rağmen kötü bir uygulamayla rezerv alanı halkımızı mağdur ediyor. Vatandaş acele kamulaştırmayla bir sabah cep telefonuna gelen mesajda arazisine el konulduğunu öğreniyor. Bunu anlamak mümkün değil. Atlı mı kovalıyor da acele kamulaştırma yapılıyor? Elbette imar planı olmasından öte, artık bir siyasi dayatmayla karşı karşıya olduğumuz gayet açık. Hatay halkı sesini duyurmak istiyor. Televizyonlara yansıyan bu görüntülerin mutlaka dinlenilmesi, halka kulak verilmesi gerekir.

Ayrıca, yıkım kararı kesinleşmeden, mahkeme kararını beklemeden yıkım da halka büyük bir zulüm...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

44.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 24 Nisan 1915'te yaşananlara, dün yaşanan İstanbul depremine, Kanal İstanbul Projesi'ne, Hazine ve Maliye Bakanı ile Merkez Bankası Başkanının açıklamalarına, Orhan Doğan'ı rahmetle anmak istediğine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 24 Nisan. Tam yüz on yıl önce bugün Ermeni aydın, yazar ve gazetecilerden oluşan birçok insan evlerinden alındı, ölüme yollandı, büyük bir trajedi başladı. Ermeni halkı tarafından büyük bir felaket olarak tanımlanan o büyük felaketin 110'uncu yılını yaşıyoruz. Acılar dinmiş değil, hakikatle yüzleşmeden bu acıların dinmesini beklemek de mümkün değil. Bu acıların dinmesi için tarihin bu acı olayıyla, bu büyük felaketiyle mutlaka yüzleşmeliyiz. Ben buradan bir kez daha bu toprakların kadim halklarından Ermeni halkına acılarını paylaştığımızı dile getirmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün İstanbul depremi yaşandı. Evet, hepimizin yüreği ağzına geldi. Herhangi bir can kaybının olmaması tabii ki bizi mutlu etti ama riskler ortadan kalkmış değil. Dolayısıyla, bilime inanmak gerekiyor, bilimi dinlemek gerekiyor, o bilimin yol göstericiliğinde kentleri yeniden inşa etmek, düzenlemek gerekiyor. Oysa biz ne yapıyoruz? Oysa biz kentsel haklar ve bilim ışığında değil, kentsel rantlar üzerinden kentleri yeniden inşa ediyoruz, inşa ettikçe riskleri artırıyoruz. İşte dün de gördük ki deprem oldu, bu rantçı anlayış sonucunda insanların toplanacağı alan yoktu, insanlar nereye koşturacaklarını şaşkırdılar. O sırada panikle yaşanan görüntüler aslında hepimiz açısından ders niteliğindeydi. İnsanlar, bir toplanma alanından mahrumdular ama şunu da gördük, insanlar deprem eğitiminden de yoksundular. Yine şunu gördük ki o anda meseleyi yönetecek olan kamu kurumları aslında yetersiz kaldı. Burada Bakanlık bize defalarca AFAD'ı anlatıyor "Şöyle oluyor, böyle oluyor..." Dünyanın bütçesini, kaynağını biz bu kuruma aktarıyoruz. Sonuçtaki sahne dünkü İstanbul sahnesidir. Yani ne oluyor bu kaynak, nereye gidiyor bu kaynak? Biz bütçe görüşmeleri sırasında -hatırlayacaksınız- dedik ki: "AFAD bakanlığı kurulsun." Yani bu, İçişleri Bakanlığı bünyesinden ayrılırsın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde de olmaz, kendine has bir bakanlık kurulsun. Çünkü biz deprem kuşağı üzerinde bir ülkeyiz, dolayısıyla bunu dikkate alan bir yerden hareket etmek gerekiyor.

Şimdi, bu depremle beraber bir şeyin daha tartışılması gerekiyor; Kanal İstanbul Projesi son günlerde yeniden önümüze gelmeye başladı. Bakın, bu kadar riskli bir coğrafyada böyle bir kanal projesi zaten kabul edilebilir bir şey değil. Hem ekokırım anlamında hem de deprem meselesi nedeniyle Kanal İstanbul Projesi'ni gerçek anlamda rafa kaldırmalıyız, gündemden çıkarmalıyız. Dolayısıyla bu projenin yaratacağı felaket, ekolojik felaket ve deprem fay hatları üzerindeki etkisi bilimsel olarak da defalarca dile getirdi. Bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, deprem anlık bir felaket ama süreklileşmiş bir başka felaketimiz var bizim, o da ekonomik felaket, dolayısıyla hem Hazine ve Maliye Bakanı hem de Merkez Bankası Başkanı sürekli bu fay hattını tetiklemeye devam ediyor. Her açıklamaları ayrı bir felaket, her adımları ayrı bir felaket. Yani ekonomik kriz âdeta bir doğal afetin yaratacağı tahribatı fazlasıyla geçmiş durumda. Bakın, bugün yine Merkez Bankası açıklıyor: "Dezenflasyon programımız kesintisiz sürüyor." Doları baskılamayı, milyarlarca doları satmayı dezenflasyon programı olarak sunuyorlar. Şimdi, bu, akıl alır bir şey değil; bu, dezenflasyon programı değil. Yine Merkez Bankası Başkanı diyor ki: "Dolarizasyonun önüne geçtik." Şu anda gerçek dolarizasyon rakamlarından haberi yok. Türkiye'de şu anda yüzde 50'nin üzerinde bir dolarizasyon oranıyla karşı karşıyayız yani Türkiye'deki işlem hacminin yüzde 50'den fazlası yabancı parayla gerçekleşiyor. Sen hangi dolarizasyonun önüne geçmişsin? Bu kadar çok dolar satmışsın, sonuçta ortaya çıkan şey dolarizasyondan daha beter bir şey; nedir o da, karaborsa. Evet, döviz piyasalarında karaborsa hortlamıştır. Bunun bütün ekonomiye etkisi bugün yaşadıklarımızdan çok daha ağır etkiler olarak gündeme gelecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Çünkü bakın, tarihimizde birçok kez buna benzer gelişmeleri yaşadık. Dolayısıyla da bu faiz-kur makasının ayarlanamaması nedeniyle ve enflasyonla gerçek anlamda enflasyonun yapısal nedenlerini dikkate alan bir yerden mücadele edilmemesi nedeniyle biz bu sahneleri defalarca yaşadık. Şimdi, doları baskılamak dolarizasyonla mücadele değil, dezenflasyon programı değil, olsa olsa günü kurtarma programıdır. Bu, günü kurtarma programının maliyeti nedir? Bir dönem önce, kur korumalı mevduat döneminde Merkez Bankasının zararı 800 milyar. Kur korumalı mevduat programına Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek göreve geldiğinde dedi ki: "Kabul edilebilir bir şey değil." Kendinden önceki Bakanı eleştirdi ve yeni bir programı devreye soktuğunu söyledi. Biz bunun "carry trade" programı olduğunu söyledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Peki, şimdi Merkez Bankasının zararı ne kadar? 720 milyar lira yani daha da 80 milyar liralık zararın bu son operasyonlardan sonra ne olacağını da hesaplayamayız. Yani aradaki fark da kabul edilebilir bir fark değil.

Peki, neden böyle oluyor? Çünkü ekonominin yapısal sorunlarını dikkate alan yerden bir program yok. Türkiye'deki ekonominin en temel yapısal programı gelir adaletsizliğidir, yoksullukla mücadele programından eksik bir kamu bütçe yönetimi vardır, kamu mali yönetimi vardır. Şimdi, bunları yok sayarsanız, işsizliği görmezden gelerseniz, TÜİK'in rakamlarıyla halkı kandırmaya devam ederseniz işte sizin bu ekonomi programınız gelir, duvara çarpar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı bir barış insanını anarak tamamlamak istiyorum. Sevgili Orhan Doğan'ı anmak istiyorum; rahmetle, minnetle anmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Biliyorsunuz, Sayın Orhan Doğan bütün yaşamı boyunca barış mücadelesine ömrünü adanmış bir insandır. Bu sıralarda olsun, toplumun her yerinde barış mücadelesinden bir gün geri kalmamıştır. Sağlığını yok sayarak her türlü üzerine gelen saldırıya, şiddete rağmen asla geri adım atmamıştır. Peki, neden bugün gündeme getirme ihtiyacı duydum? Onu yaşatmak hepimizin vazifesi. Bizlerin özellikle en önemli şeylerde vermiş olduğu barış mücadelesinin aslında bu birikimle yürüdüğünü de hepiniz biliyorsunuz. Van Öğretmen Okulu Parkı var Van'da. İpekyolu ilçemiz diyor ki: "Biz bu parkın adını Orhan Doğan barış parkı yapalım." Yani bundan daha doğal, bundan daha güzel, bundan daha anlamlı bir şey olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Kaymakam itiraz ediyor, ne diye biliyor musunuz? Eğitim mirasının yaşatılmasını engellemiş yani Van Öğretmen Okulu Parkı eğitim mirasını temsil ediyormuş, bahaneye bakın. Bu, tamamen, aslında alışılabilir, her zaman için belli bir bürokrasinin barışa karşı olan tutumunun tezahüründen başka bir şey değildir. Artık bu kafaların, bu anlayışın değişmesi gerekir. Evet, barışı yaşatmaya, Orhan Doğan'ı yaşatmaya devam edeceğiz. Siz oraya o tabelayı astırmayabilirsiniz ama tüm Van halkı, tüm Kürt halkı biliyor ki o parkın adı bundan sonra Orhan Doğan barış parkıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

45.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Kanal İstanbul'un reklamlarının Arap ülkelerinin televizyonlarında yayınlanmaya başladığına ilişkin açıklaması

ALİ KARAoba (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ulusal egemenliğimizi kutladığımız nisan ayında, millet iradesi ve hukuk yok sayılarak, devam eden Kanal İstanbul'un reklamları Arap ülkelerinin televizyon kanallarında yayınlanmaya başladı. Güzergâh üzerindeki, dâhilindeki araziler imara açılıyor. Durdurulması için mahkeme kararlarının olduğu bir proje için deprem risklerini, doğal afetleri, halk sağlığını düşünmeyenler bir de utanmadan pasaport dağıttıkları Arap ülkelerinde bu projenin reklamına ses çıkarmıyor. AKP'nin rant ve vurgun düzenine, Kanal İstanbul'a ve İstanbul'un peşkeş çekilmesine karşı çıkan Ekrem İmamoğlu'na İstanbul'u koruma görev veren milyonlar ise bu hukuksuzluğa "Dur!" diyecek. 23 Nisanı, Gazi Meclisimizin açılışını ve ulusal egemenliğimizi kutladığımız bu özel haftada bir kez daha hatırlatıyoruz: İmar affıyla depremde binlerce canımızı kaybetmemize yol açanlara inat mücadelemiz bitmeyecek, İstanbul'un muhafızlığını millet devam ettirecek. Ya kanal, ya İstanbul!

BAŞKAN - Sayın Genç...

46.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, yaşanan zirai don felaketine ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

11 Nisan gecesi yaşanan zirai don, sadece bir doğa olayı değil binlerce çiftçimizin geçimini yerle bir eden bir felakettir. Kayseri'nin Yeşilhisar, Yahyalı ve Develi ilçelerinde bu yıl 250 bin tona yakın elma rekoltesi bekleniyordu ancak ne yazık ki bir gecede hepsi yok oldu. Bu sadece bir ürün kaybı değil, aynı zamanda çiftçinin borçlarını ödeyememesi, sigorta kapsamı dışında kalan zararların telafi edilememesi ve bir sonraki sezon için üretim yapacak gücün de kaybolması demektir. Buradan Çiftçi Kayıt Sistemi'ne dâhil olsun ya da olmasın zarar gören tüm üreticiler için acil destek ve kredi erteleme paketlerinin açıklanması çağrısında bulunuyorum. Tarım sadece mevsimlik bir mesele değil aynı zamanda da bir millî güvenlik meselesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan, buyurun.

47.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Marmara Denizi'nde dün meydana gelen şiddetli depremden etkilenen bütün yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Bugün Silivri'de tutsak edilmiş olan İstanbul'un seçilmiş Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun da vurguladığı gibi, İstanbul depremiyle ilgili mücadele kurumlarımızın tamamının üstünde büyük bir beka mücadelesidir. Deprem meselesi, seçim kazanmaktan, koltuk hirsından çok daha büyük bir meseledir. Bu nedenle acilen birliğe, beraberliğe, dayanışmaya ve ortak akla ihtiyacımız vardır. Biz konuya bu çerçevede yaklaşıyoruz. Peki, iktidar, yürütme ne yapıyor? İstanbul'da yapılan AFAD toplantısına AKP İl Başkanı katılıyor, Belediye Başkanı tutsak. AKP İl Başkanı afet koordinasyonu yapıyor; bu rezalettir, devletin çivisini çıkartmışlardır. AKP iktidarı felaketlerin en büyüğüdür, en tehlikelidir.

BAŞKAN - Sayın Yıldızlı...

48.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaelispor'a ve Kocaeli'deki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Kentimizin en büyük markası olan Kocaelisporumuzun 59'uncu kuruluş yıl dönümünü ve şampiyonluğunu kutluyorum. On altı yıl aradan sonra yeniden hak ettiği yer olan Süper Lig'de mücadele edecek olan yeşil siyah sevdamıza başarılar diliyorum. Amatörden Süper Lig'e takımın yanından bir gün bile ayrılmayan, sevdasını terk etmeyen büyük Kocaelispor taraftarını saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin en çok vergi veren ili, sanayinin başkenti Kocaeli'de kentsel dönüşümle ilgili hareket yoktur, acil aksiyon alınmalıdır, Bakanlık ve Büyükşehirin vermiş olduğu sözler tutulmalıdır. Deprem öldürmez, binalar öldürür, ihmaller öldürür. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sakik...

49.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de dün İstanbul'daki depremden dolayı bütün İstanbullulara geçmiş olsun diyorum. İstanbul Türkiye'dir, Türkiye İstanbul'dur. Bilim insanları uzun süredir uyarıyorlar ama Ankara'nın sesi çıkmıyor. Daha iki yıl önce birkaç kentimiz yerle bir oldu, on binlerce insan yaşamını yitirdi, hâlâ cesedine ulaşamayan insanlar var. Böylesi vahim bir tablo var iken ve Türkiye bir deprem bölgesi olmasına rağmen -benim eski seçim bölgem, doğum yerim olan Muş ve Bingöl de bu deprem bölgelerinden pay alan bir yer- ne hikmetse Ankara'nın kılı kıpırdamıyor ve bu feryatlar duyulmuyor. Herkesi duyarlı olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu.

Buyurun Sayın Yenişehirlioğlu.

50.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, İstanbul'da dün meydana gelen depreme ve "Yarısı Bizden" kampanyasına ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'un Silivri açıklarında meydana gelen depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Herhangi bir can kaybının yaşanmaması, malumunuz en büyük tesellimizdir. Devletimizin ilgili birimleri süreci hassasiyetle takip etmekte. Rabb'im ülkemizi ve milletimizi tüm afet ve musibetlerden muhafaza eylesin diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'da 134 bin birimin dönüşümü sürüyor. 7,5 milyon yapının bulunduğu İstanbul'da 1,5 milyon yapı risk altında, 600 bin bağımsız bölüm her an çökme tehlikesiyle karşı karşıya. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 39 ilçede 365 farklı alanda kentsel dönüşüm faaliyetlerini yürütüyor. 2012 yılından bu yana İstanbul'da 923 bin bölümün dönüşümü tamamlandı, yaklaşık 208.915 bağımsız bölümün dönüşüm süreci devam ediyor. "Yarısı Bizden" kampanyasıyla dönüşüme destek veriliyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı Kentsel Dönüşüm Başkanlığı koordinesinde başlatılan ve İstanbul'un tüm ilçelerini kapsayan "Yarısı Bizden" kampanyası kapsamında evini dönüştürmek isteyen vatandaşlara hibe, kredi ve taşınma yardımını kapsayan destek ödemeleri yapılıyor. Kredi, hibe ve taşınma desteğinin yanı sıra inşaatta TOKİ ile Emlak Konut güvencesi de devreye sokuluyor. Kampanya kapsamında vatandaşlara 100 bin Türk lirası taşınma yardımı, 700 bin Türk lirası hibe ve iki sene geri ödemesiz 700 bin Türk lirası kredi imkânını kapsayan 1,5 milyon Türk liralık destek sağlanıyor. Yine, "Yarısı Bizden" kampanyası kapsamında olan bazı büyük dönüşümlerde ise 700 bin Türk liralık hibe desteği sağlanıyor. İnşaatları TOKİ ya da Emlak Konut üstleniyor, hibe tutarı bina maliyetinden düşülüyor, arta kalan borç ise yine uzun vadeli uygun ödeme koşullarıyla taksitlendiriliyor. İstanbul'da 21 bin ev ve iş yerinin "Yarısı Bizden" kampanyasıyla dönüşümü devam ediyor. Arnavutköy'deki 50 bin sosyal konutla 200 bin kişi güvenli konutlara kavuşacak. 250 bin konutluk cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesi kapsamında İstanbul'da 50 bin sosyal konutun inşasıyla ilgili çalışmalar da aynen devam ediyor. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı geçen yıl aralık ayında ihaleleri tamamladı, Arnavutköy Baklalı mevkinde 28.100 konutun inşasını başlattı. Yaklaşık beş aylık süreçte 3.900 konutun inşası tamamlanma aşamasına geldi. Bu konutlar yıl sonuna kadar teslim edilmiş olacak. Kalan 24.100 konutun inşası aynen sürüyor. 50 bin konutun tamamlanmasıyla 200 bin kişi deprem riskinden kurtarılıp güvenli barınma imkânına kavuşturulmuş olacak.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.51

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Muhammed ADAK (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, KKTC merkezli yolsuzluk, şantaj, tehdit, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para ve rüşvet iddialarına adı karıştığı iddia edilen üst düzey kamu görevlilerinin ve birinci derece akrabalarının yıllara sari olarak bugüne kadar elde ettiği tüm mal varlıklarının araştırılması ve söz konusu iddiaların tespiti amacıyla 22/4/2025

24/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/4/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ tarafından, KKTC merkezli yolsuzluk, şantaj, tehdit, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para ve rüşvet iddialarına adı karıştığı iddia edilen üst düzey kamu görevlilerinin ve birinci derece akrabalarının yıllara sari olarak bugüne kadar elde ettiği tüm mal varlıklarının araştırılması ve söz konusu iddiaların tespiti amacıyla 22/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 24/4/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Senato Başkanı Tanzila Narbayeva'ya "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Senato Başkanı Sayın Tanzila Narbayeva, Sayın Meclis Başkanımızla birlikte Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir; kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- **YENİ YOL** Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, KKTC merkezli yolsuzluk, şantaj, tehdit, uyuşturucu kaçakçılığı, kara para ve rüşvet iddialarına adı karıştığı iddia edilen üst düzey kamu görevlilerinin ve birinci derece akrabalarının yıllara sari olarak bugüne kadar elde ettiği tüm mal varlıklarının araştırılması ve söz konusu iddiaların tespiti amacıyla 22/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, **YENİ YOL** Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'a söz veriyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs merkezli rüşvet ve yolsuzluk skandalı önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İstanbul'da meydana gelen deprem nedeniyle hem İstanbullulara hem de ülkemize geçmiş olsun diyorum.

Ama bu sırada bir şeyi de hatırlatmak istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Erdoğan "Deprem gibi hepimizi sarsan konuların günlük siyasetin konusu hâline getirilmesini asla tasvip etmiyoruz. Bunu milletimize karşı bir saygısızlık olarak görüyoruz. Fırsatçılık yapmaya çalışanları da vicdanlı olmaya çağırıyoruz ve bu konuda da milletçe kardeşliğimizin teşhir edileceği günlerden geçiyoruz." demiş ve aynı zamanda da "Laf üstüne laf değil taş üstüne taş koyma zamanıdır." ifadesini kullanmış. Ben de Sayın Cumhurbaşkanına diyorum ki: Yirmi üç yıldır iktidardasınız, laf üstüne laf değil de taş üstüne taş koymuş olsaydınız yani TOKİ konutlarını yapmış olsaydınız, o 100 bin konutu tamamlamış olsaydınız; o 500 bin konut, artı 250 bin arsa, artı 50 bin de dükkân projenizi, vaatlerinizi yerine getirmiş olsaydınız bugün bunları söylemeyecektiniz, taş üstüne taş da koymuş olacaktınız ve çok rahat bir şekilde depremin üstesinden de gelmiş olacaktık.

Bugün ülkemiz, her tarafından kuşatılmış, eli kolu bağlanmış, kafasını kaldırmamasına fırsat dahi verilmeyen bir ülke konumuna getirilmiştir. Bu öyle bir cendere ki insanlar yaşamak yerine ölmeyi bile düşünür hâle geldi. İntihar eden vatandaşlarımızdan "Zaten kaybedecek bir şeyim kalmadı, ne olursa olsun." diyen insanlarımıza kadar berbat bir ruh hâlini yaşıyoruz. İktidar umut vermiyor. Ekonomi desen iğneli fiçı gibi, kafasını çevirenin eline yüzüne batar olmuş. Bütün bu içinde bulunduğumuz ekonomik ve siyasi krizlerin temelinde mensubiyetine, ideolojisine, nüfusuna ve elbette biat anlayışına göre tesis edilen soruşturmalar, adalet duygusunu örseleyen yargı kararları ile gelir adaletsizliğinin yarattığı sahipsizlik ve yoksulluk gelmektedir ve maalesef kamu otoritesinin suçlulara iltimas geçen lakin dürüst ve kanunlara saygılı vatandaşlara hayatı zindan eden yönetim anlayışı ise bunların üstüne tuz biber ekmektedir. Kamu kaynaklarının, vergilerin har vurulup harman savrulduğu bir yönetim düzeni ve siyasi iktidarın kamu görevlilerinin yolsuzluklarına yol veren tavır ve uygulamaları bu algıyı daha da güçlendirmektedir. Esasen, hangi kategoride ve düzeyde olursa olsun devlet görevlerinde bulunan kişilerin dedikodu dâhil her türlü menfi iddialardan

vareste bir hayat sürmeleri gerekmektedir. Bu durum, üst düzey kamu görevlerinde bulunan, mesela güvenlik birimlerinde ve misyonlarımızda görevli olan istihbaratçılar ve özellikle de devleti en üst düzeyde temsil eden kişiler için daha da elzem hâle gelmektedir. Bu görevlerde yer alan devlet insanı ve kamu görevlilerinin herhangi bir açığı ya da yanlışlığı hem suç örgütlerinin hem de uluslararası istihbarat örgütleri ve dolayısıyla devletlerin gizli, açık şantajlarına muhatap olmalarına vesile olmaktadır.

Bu minvalde, son günlerde ulusal ve uluslararası kamuoyunda gündeme gelen, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde mukim bir mafya liderinin organizasyonu etrafında şekillendiği iddia edilen kriminal olaylar, maalesef üst düzey Türkiye Cumhuriyeti kamu görevlilerinin de adının karışmasıyla ciddi bir boyuta evrilmiştir. 2022 yılında bir suikast neticesi öldürülen uluslararası kumar ve sanal bahis şebekesi lideri Halil Falyalı ve onunla rüşvet, şantaj, kara paranın aklanması gibi konularda gayrimeşru iş ilişkisi içinde bulunan Hükümet görevlileri hakkındaki iddialar ülke güvenliğini de tehdit eden bir aşamaya gelmiştir.

2023 yılında benzer bir iddiayı Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme getirmiş, konu hakkında bir araştırma önergesi de vermiş olmamıza rağmen iktidar çoğunluğu tarafından konu tartışmaya bile açılmadan kapatılmış, önergemiz reddedilmiştir. İddialar, istihbarat birimlerinin peşinde olduğu 5 kayıp video, devletin en üst kademelerine uzanan kirliliğe ilişkin ilişkiler ağı şeklinde gazete manşetlerine taşınmıştır. Haberlerde yolsuzluk, rüşvet, infazlar ve kayıp videolarla örülüp bir karanlık tablodan bahsedilmektedir; Halil Falyalı suikastının ardından suç örgütü imparatorluğunun kalan mirasının paylaşımı ve buna üst düzey kamu görevlilerinin adının karışması gibi iddialar ifade edilmektedir.

2023 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğumuz ve iktidar partisi tarafından reddedilen araştırma önergemizin konusuyla örtüşen benzer iddia ve olayların yaşandığı da bir vaka olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir, eski-yeni bakanlar ile İletişim Başkanlığı söz konusu iddiaların asılsız olduğuna ilişkin bazı açıklamalar yaptı. Evet, bu açıklamalara itibar etmek istiyoruz ancak söz konusu iddialar şüyyu vukuundan beter hâle gelmişken konunun bu şekilde yapılan sosyal medya açıklamalarıyla geçiştirilemeyecek kadar ciddi olduğunu da ifade ediyoruz. İki, iddialarda adları geçen bu görevlilerin de hukukunu tescil etmek adına Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuların ciddiyetle araştırılması gerektiğini düşünüyoruz. Üç, sıradan bir memur için bile bir güvenlik soruşturması yapılırken devletin en üst kademesinde bulunan insanlarla ilgili olarak bu konu mutlaka araştırılmalıdır. Bir memur alıyorsunuz, memuru araştırıyorsunuz; annesini, babasını, kardeşlerini, evliyse hanımını ve akrabalarını da araştırıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Veyahut da 15 Temmuz sonrası on binlerce kişi işlerinden atıldılar, bazıları yargı kararı olmadan, idari tasarrufla beraber atıldılar. Sonra, yargı kararıyla atılanlar beraat ettiler ve takipsizlik kararı aldılar, görevlerine dönmek istediler. Ne dediniz? "Döndürmüyoruz." dediniz. "Niçin?" dedik? "Çünkü biz bunlara güvenmiyoruz." dediniz. Bir memura bile güvenilmediği bir iklimde, şimdi, burada Türkiye Cumhuriyeti devletinin en üst kademelerinde görev yapmış olan insanların ne yapmaları gerekiyor biliyor musunuz? Önce, kendileri hemen diyecekler ki "Biz Yüce Divana gitmek istiyoruz." veya Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri bu araştırma komisyonuna "Evet." diyecekler, araştıracağız ve bu insanlar aklanacaklar. Bu şekilde siyaset yaparken de Türkiye, bir şantaja veyahut da başka şeylere maruz kalmamış olacak. Bunun sonucunda da kazançlı çıkan Türkiye olacak, kazançlı çıkan siyaset kurumu ve siyasetçiler olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - İnşallah grup önerimize "evet" oyu verirsiniz veyahut da o şahıslar Yüce Divana gitmeyi kendileri isterler ve sonuçta da kendi atadığınız Anayasa Mahkemesi üyeleri onları yargılar ve sonuçta da bir karar verirler; kârlı çıkan da Türkiye olur diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti arasında sıkı sıkıya örülmüş karanlık ilişkilerle ilgili iddialar gerek yerel gerekse uluslararası medyada yeniden gündeme oturmuş. İddialar, uyuşturucu ticareti, yasa dışı kumar ağları, kara para aklama, şantaj ve rüşvet mekanizmalarıyla örülmüş bir yapının siyasetin en üst kademelerine kadar sızdığını ortaya koyuyor. Türkiye'de görev yapmış eski başbakanlar, bakanlar hatta bazı büyükelçilerin adı bu kirliliğe zincirinde geçiyor ancak bu kez mesele sadece birkaç kumarhaneciden ya da küçük mafya figürlerinden ibaret değil; ortaya dökülen iddialar, belgeler ve ses kayıtları Kıbrıs'ın bir nevi kara para cenneti hâline getirildiğine, buradaki sistemin ise Türkiye'deki bazı siyasal aktörlerle doğrudan bağlantılı olduğuna işaret ediyor. Basına yansıyan son gelişmelerde Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bazı yasa dışı yapıların Türkiye'deki iktidar partisinden belirli unsurları tarafından korunduğuna ve hatta kullanıldığına dair ciddi iddialar mevcut. Özellikle 2023 ve 2024 yıllarında gündeme gelen bazı rüşvet iddiaları eski bir başbakanın, eski içişleri bakanlarının da isminin geçtiği mafya ilişkileri ve Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti'nde görev yapmış eski, yeni büyükelçilerin rolü bu ilişkilerin diplomatik boyutunu da gözler önüne seriyor. Bu sistem, yalnızca kara para aklama ya da yasa dışı kumar işletmeciliğiyle sınırlı değil. Uyuşturucu rotalarının Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti üzerinden Avrupa'ya uzandığına dair raporlar güvenlik kurumları tarafından daha önce de dile getirilmişti ancak iddialar, bu trafiğin belli siyasal figürlerce görmezden gelindiği hatta kimi zaman korunduğu yönünde. İçinde siyasilerin videolarının da bulunduğu şantaj dosyaları ise bu karanlık ilişkilerle ilgili ağın en tehlikeli kısmını oluşturuyor. Yasa dışı dinlemeler, gizlice elde edilmiş görüntüler, tehdit ve itibar suikastları, kurulan sistemin kontrol aracı hâline getirilmiş durumda. Bu yöntemle siyasetçiler, bürokratlar ve iş insanları dizginleniyor ya da saf dışı bırakılıyor. Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti'nde mafya yapılanmalarına ilişkin iddiaların son haftalarda ana akım medyaya bile yansması konunun ciddiyetini ortaya koyuyor. Ancak ve ne yazık ki bu tür haberler ya hızla unutturuluyor ya da sistemin dokunulmaz isimleri yargı kalkaniyle korunuyor. Bugün artık sorulması gereken soru şudur: Bu iddialara konu olan karanlık ilişkiler ağı sadece bir yerel mesele midir yoksa Türkiye'nin demokratik yapısı doğrudan tehdit oluşturan bir uluslararası organize suç problemine mi dönüşmüştür?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu sorunun cevabı hem Türkiye'nin hem de Kıbrıslı Türklerin adalet talebi ve demokratik geleceği için hayati sonuçlara sahiptir. AK PARTİ'si bu kez, geçmişte olduğu gibi, bu iddiaların üzerine örtmemeli, kamuoyunun vicdanını rahatlatacak şekilde şeffaf ve tarafsız bir soruşturma süreci başlatmalıdır. Eğer bu iddialar doğruysa suçlular kim olursa olsun -ister eski bir başbakan ister eski bir bakan- hukuk önünde hesap vermelidir. Kıbrıs'la bir anılan bu kara para ve uyuşturucu kartellerinin aslında uluslararası arenada Kıbrıs'ın tanınmasına da bir engel teşkil ettiğini görmezden gelemeyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun Sayın İrmez. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tüm Türkiye halkları ve cezaevindeki tüm mahpus yoldaşlarımı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye günlerdir, 8 Şubat 2022'de Kıbrıs'ta öldürülen, her türlü pis işi yapan, uyuşturucu baronu olduğu belirtilen Halil Falyalı'nın ölüm sonrası o dönemde ortaya çıkan iddiaların yeniden gündeme gelmesini ve ortaya çıkan rüşvet, yolsuzluk, suç ortaklığı itiraflarını konuşuyor ve tartışıyor. Bu iktidarın yirmi üç yıllık döneminde yozlaştırmadığı bir değer kalmadı maalesef, her yerden çürümüşlüğü bir başka yüzünü görüyoruz ve toplumca da takip ediyoruz. Uyuşturucu ticaretiyle anılan siyasetçiler mi dersiniz, altın kaçakçılığıyla itham edilen politikacılar mı dersiniz, makam araçlarıyla transferler mi dersiniz; ne dersiniz yaşandı bu iktidar zamanında. Fotoğrafları gösterirseniz bahane üretirler, itirafları ortaya çıkarırsanız "uluslararası operasyon" derler yani ortada suç var ama bir türlü suçlu yok, rant ve rüşvet düzeni var ama bir türlü kabulleneni yok. Ne bir bağımsız yargılama söz konusu ne de bunun olması için çaba gösteren bir iktidar. Yani iddialar da yenilir yutulur cinsten değil maalesef. Öyle, hesap soranları suçlayarak; şeref, namus naraları atarak kimseyi kandırmak da mümkün değil. Hesap sormayı siyasi tükenmişlik ve çaresizlik olarak lanse etme çabası, çabanız kimseyi de tatmin etmiyor ama eminiz ki gün gelecek, kim ne yaptıysa, topluma karşı ne suç işlendiyse yargılanacak, elbette ki hesabını da verecek.

Şimdi, "Halil Falyalı" adlı uyuşturucu, kumar, bahis işi yapan ve Kıbrıs'ta öldürülen biri var ve onun para trafiğini yöneten "Cemil Önal" diye bir itirafçı da söz konusu. Bazı isimler de veriyor, örneğin, Süleyman Soylu'nun ismini veriyor, başka bakanların, bürokratların, savcılarının ismini veriyor; kara paranın nasıl aklanıp sisteme sokulduğunu da anlatıyor. Vekil arkadaşlar da dile getirdi bu süreci. Şimdi, bizlere düşen şey, bu iddiaların araştırılması için bu öneriye aslında "evet" oyu vermektir yani hamasi söylemlerin, göstermelik şahlanışların ne bir faydası ne de bir karşılığı olur. Gelin, hakikat açığa çıksın, kimse zan altında da kalmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) - Ama biliyoruz ki bu öneri de diğer öneriler gibi oylarınızla reddedilecek ve gerçeklerin açığa çıkmaması için elinizden geleni de yapacaksınız.

Son olarak da şunu belirtmek gerekir: Tarih birçok kez bize gösterdi ki bayrak ve dinin arkasına en çok sığınanlar bu ülkeye ve bu topluma en büyük zararı verenler olmuştur. Toplumsal değerlerin arkasına sığınmak hakikatin ortaya çıkmasına engel olmayacaktır. Bizim de DEM PARTİ olarak YENİ YOL'un verdiği bu araştırma önerisini destekleyeceğimizi belirtip Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Okan Konuralp.

Buyurun Sayın Konuralp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu önergeye atfen, malumunuz üzere Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel'in bir süredir grup toplantılarında yapmış olduğu Kıbrıs merkezli konuşmayla birlikte yeniden gündeme gelen bu konuyla ilgili düşüncelerimi sizinle kısaca paylaşmak isterim.

Malumunuz, Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel AK PARTİ Genel Başkanı Erdoğan'a KKTC Büyükelçisi Yasin Ekrem Serim'in organize suç örgütü lideri Halil Falyalı'yla ilişkisini sordu, ısrarla sordu, Erdoğan susuyor. Erdoğan'ın İBB Başkanlığı döneminde yanında olan bir isim var malum, Maksut Serim. Başbakanlıkta ve Cumhurbaşkanlığında da Erdoğan'ın yanında. Erdoğan'ın kasası olarak nitelendiriliyor. Bu ismin örtülü ödeneği yönettiğini biliyoruz. Ve bu hazretin bir nevi ağzında gümüş kaşıkla doğmuş bir oğlu var, Yasin Ekrem Serim, az önce bahsettim. Hangi birikimine uygun olarak üst düzey kamu yöneticisi oldu orası da tartışmalı. Büyük bir ihtimalle çoğunuza da haksızlık. Dışişleri Bakanlığında Özel Kalem, ardından Bakan Yardımcılığı, sonra da Kıbrıs'a büyükelçi. Ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarihinin en kısa süreli büyükelçiliklerinden birini yaptı, yedi ay sonra apar topar görevinden alındı. Peki, "Neden yedi ay geçmeden Serim'i görevden aldınız?" diye soruyoruz, bu soruya yanıt vermiyorsunuz. Genel Başkanımız "Uluslararası sularda yüzen gemiler vardı, bu gemiler durduruldu. Bu gemilerin yükü nedir?" diye soruyor, bu sorulara yanıt yok. Ama çıktı 2014-2021 yılında suç örgütü lideri Halil Falyalı'nın finans müdürlüğünü yapan şahıs her şeyi teker teker anlattı. Bu işin içinde Hakan Fidan'ın olduğu, Binali Yıldırım'ın olduğu, Süleyman Soylu'nun olduğu, bu adı geçen kişilerin çocuklarının olduğu iddia ediliyor. 45 tane kasetten bahsediliyor, bunların 40'ının ele geçirildiği ama 5'inin ortalıkta olmadığı iddia ediliyor ve bu konularla ilgili olarak hiç kimseyi suçlamaksızın bu iddialara yanıt verin; bu iddiaları geçersiz kılacak, kamuoyunu tatmin edecek bir açıklama yapın diyoruz, sorulara yanıt vermiyorsunuz. Bu sorulara yanıt vermek yerine hamaset, hakaret, böyle ağdalı laflar, seviyesiz yanıtlar... Hamaseti bırakın, bu sorulara net olarak yanıt verebiliyorsanız verin ama biliyorum ki vereceğiniz yanıt da yok. Boğazınıza kadar batmışsınız.

Gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla bir "turpun büyüğü, küçüğü" tartışması var. Sayın Genel Başkanın da ifade ettiği gibi, Kıbrıs'ta Kıbrıs kadar büyük bir turp bulunuyor. Bakın, biz bu turpun büyüğü tehditlerine rağmen sokağa çıkabiliyoruz, sokağa çıkamayan sizsiniz. Barikatlar kuruyorsunuz, barikatları yıkan biziz, sokakta olmayan sizsiniz ama görüyorum ki siyasi bir anksiyeteye yakalanmışsınız, bir korku hastalığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

OKAN KONURALP (Devamla) - Hakikatten, gerçeklerden, ifade edilmesinden korkuyorsunuz. Kimden gelirse gelsin her türlü karşıt söylemden, duruştan, tavırdan korkuyorsunuz ve bizim korkmuyor oluşumuzdan da korkuyorsunuz fakat emin olun, şifayı bizden bulacaksınız ve göreceksiniz, er ya da geç bütün bu gerçekler aydınlanacak ve bu gerçekler aydınlandığında sokağa çıkamayacak olan sizler olacaksınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, Gazi Meclisin çok değerli vekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Kuzey Kıbrıs'la ilgili son birkaç aydır gündeme hiç gelmediği kadar farklı konular, ilişkiler, irtibatlar basında veya farklı şekilde oluştu. Bir kere Kuzey Kıbrıs'ta ne oluyor, bunu bir görmek lazım. Kuzey Kıbrıs'ta bu yıl seçim var, Cumhurbaşkanlığı seçimi var ve Sayın Tatar'ın gelir gelmez iki devletli ve eşit, bağımsız devlet tezi günden güne işliyor. Biz burada birçok varsayımı, köşe yazılarını konuşuyoruz ama 3 Mayıs'ta Cumhurbaşkanının da katılımıyla Kuzey Kıbrıs'ta TEKNOFEST açılacak, belki tarihinde görülmemiş bir kalabalık Kuzey Kıbrıs'a gidecek, gençler Türk yerli, millî silahlarını görecektir ve oradaki yarışmalara katılacak.

Kuzey Kıbrıs'ta Meclis bir bütün fabrikasıydı, yine mayısın başında Kuzey Kıbrıs kendi Meclisini açacak. Cumhurbaşkanı bir İngiliz yöneticinin idaresindeki bir makamda oturuyordu, kendi külliyesine geçecek. Kuzey Kıbrıs'a su götürüldü, Rum liderler "Türk suyu içilmez." dediler, kendileri şu an susuzluk çekiyor. Bugün, bırakın içme suyunu, Güzelyurt tarım arazilerine su verildi. Kapalı Maraş'ı açtık. Kuzey Kıbrıs'ta egemen iki devletin adımları atılıyor ama bir şeyler başladı bir anda, önce okullarda başörtüsü, arkasından Türk devletlerine Avrupa Birliği'nin müdahalesi, 12 milyarlık fon, elçilik açılması, arkasından Falyalı konusu birden tekrar gazetelerde gündem olmaya başladı. Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs İçişleri Bakanlığının bir ortak çalışma mekanizması var ve Falyalı konusunu Türk İçişleri çözdü ve hâlâ bağlantıları ne ise ileriye gidecek. Bizim, gazete ve köşe yazılarıyla Kıbrıs'ı bir mafya şehri, bir mafya ülkesi gibi göstermek durumunda kalmamızın yanlış olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Hepinizin iyi niyetli olduğunuzu biliyorum. Millî davamızdır, en güvenilir adalardan biridir. İngilizlerin kaldığı, Rusya-Ukrayna savaşında herkesin oraya gittiği ve şu anda en çok konut yapılmak üzere inşaat firmalarının teşebbüs ettiği bir adadan bahsediyoruz. Önemlidir, Türkiye için çok önemlidir, Doğu Akdeniz'in önemli bir güvenlik adasıdır. Biz buraya ne gerekiyorsa yapılacağını biliyoruz, bütün grupların da böyle olduğunu biliyorum ama bu varsayımlarla... Kuzey Kıbrıs'ın şu önümüzdeki günlerde hem seçimini hem Rum tarafının tezlerini ve federasyonu isteyen sözde ülkenin başpiskoposunun Paskalya günü gençlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN ERDEM (Devamla) - ..."Türkleri bu adadan çıkarın." diyecek kadar adi ve alçakça ifadeleri hâlâ kullandığı bir adada bizlerin birlik beraberlik içerisinde takip etmemiz gerektiğini düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Kanal İstanbul Projesi'nin yapımının durdurulması, su kaynaklarının korunması ve yaşanabilecek daha büyük ölçekli bir depreme karşı alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla 24/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/4/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu tarafından, Kanal İstanbul Projesi'nin yapımının durdurulması, su kaynaklarının korunması ve yaşanabilecek daha büyük ölçekli bir depreme karşı alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla 24/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/4/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün İstanbul'da gerçekleşen deprem kapsamında Kanal İstanbul dayatmasına karşı İstanbul'u korumak adına verdiğimiz soru önergesi için İYİ Partimiz adına söz almış bulunmaktayım. "Dayatma" diyorum çünkü ne uzmanların ne de

ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmadan, fikirleri sorulmadan, büyük bir emrivakiyle bir işe giriliyor. Dünya, ülkemiz bir iklim değişikliğini konuşurken bizim böyle bir projeyi konuşuyor olmamız kabul edilemez. Geçtiğimiz haftalarda bize bir kanun getirdiniz ve gelen tepkiler üzerine bu kanunu geri çekmek durumunda kaldınız. Şimdi iklim değişikliğini konuşurken bir yandan da Kanal İstanbul'u savunmak gerçekten akıl almaz bir şey. Bakın, bu projeye İstanbul'un önemli su kaynaklarından biri olan Sazlıdere Barajı tamamen yok oluyor. Yapılması planlanan beton kanal, 25 metre derinlikte, 250 metre genişlikte ve 40-45 kilometre uzunlukta. Bu projeye tam 136 milyon metrekare tarım alanı yok oluyor, 83 milyon metrekare yaşam alanı ortadan kalkıyor.

Ben bu işin zararlarını daha fazla anlatmayı da gerekli bulmuyorum çünkü hiçbirinizin anlayacağı yok, öyle gözüküyor ama şunu bilin ki Türkiye'nin geleceğine ihanet ediyorsunuz. Biz zararlarını burada sabaha kadar anlatırız. Birazdan iktidar sıralarından bir arkadaş gelip bize bu projenin faydalarını anlatacak. Buyurun, gelin anlatın. Ben İl Başkanırken de size bu çağrılar yaptım. Bu projenin İstanbul'a ne kadar zarar verdiğini çok dinledik, dedik ki: Biz objektif bakıyoruz. Birisi de gelsin -İl Başkanlığına davet ettim, cesaret edip gelen olmadı- bize bu projenin faydalarını anlatsın. Buyurun, gelin anlatın, tatmin olursak biz de "evet" diyelim dedik. Bu proje bu ülke için büyük bir ihanettir. Gerçekten merak ediyoruz, bütün Meclis de merak ediyor.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - 5 tane yayın...

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Kanal İstanbul'un faydalarını anlatacak sayın AK PARTİ milletvekili, kayıtlara geçsin, hep beraber dinleyelim. Bak, dinleyici sayınızı da artırdım; herkese de çağrı yaptım, dışarıda olanları da davet edin, gerçekten dinleyelim. O kadar eminiz bu projenin bu ülkeye nasıl bir ihanet olduğundan. İçinde insan yok, içinde doğa yok, içinde tarih yok, içinde kültür yok, içinde İstanbul'un dokusu yok. Kim memnun biliyor musunuz bu projelerden? Gidin Arap ülkelerine, açın televizyonları, günlerdir, saatlerdir nasıl reklamlar yapılıyor, bakın. Bir rant projesidir bu. Bu bir rezalettir. Gerçekten merak ediyorum, ne anlatacaksınız burada. Zamanında, 2011 yılında da bunun İstanbul'a ne kadar büyük bir ihanet olduğunu Sayın Devlet Bahçeli söylemişti, çok iyi hatırlıyorum, 2011 yılında, Kanal İstanbul Projesi'nin. Ama artık yeter, projede rant peşinde olan her kim olursa olsun Türk milleti bunu tarihte affetmeyecektir. Buradan, bu projeden yer almayı düşünen özel şirket temsilcilerine, yetkililerine, firmalarına da sesleniyorum: Her şey para değildir. Bu projede yer almayı düşünen özel firmalara da buradan çağrı yapıyorum: Bu millet sizi affetmez. Bu projede yer almak bu kente, bu ülkeye yapılabilecek en büyük ihanettir.

Dün İstanbul'da bir deprem oldu. Ben İstanbul milletvekiliyim, ailem orada; telaşlandık ve eşimi aradım, zar zor ulaştım. Küçük oğluma ulaşamadım, ortancayı ancak buldum. GSM operatörleri çalışmadı. Bakın, dün biz 23 Nisan dolayısıyla, böyle önemli bir günde, millet iradesinin tecelli ettiği bu Meclise Sayın Cumhurbaşkanının gelmesini bekledik, yoktu. Yürütmenin başı burada değildi, bakanlar yoktu. Sonra AK PARTİ'li bir arkadaşımız geldi, dedi ki: "Bakanlar deprem bölgesinde." Hadi Sağlık Bakanı orada, anlarım, hadi Millî Eğitim Bakanı gitti, onu da anlarım. Millî Savunma Bakanı nerede? Dışişleri Bakanı nerede? Ulaştırma Bakanı nerede? Nerede biliyor musunuz? Suriye'de. Ne yapıyor? Suriye'nin internet altyapısının nasıl güçlendirileceğini konuşuyor. Biz de o sırada İstanbul'daki ailelerimize çökmüş GSM operatörleri üzerinden ulaşmaya çalışıyoruz. O bandı genişletmek bu kadar mı zor ya? 3 tane firma var, 2'si Varlık Fonunda. Varlık Fonunun başında kim var? Sayın Cumhurbaşkanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bir diğeri yabancı bir firma, bakıyor ki ülkenin Varlık Fonundaki firmalar zaten bandı genişletmiyor, "Ben niye yatırım yapayım ya, ver zammı, faturayı ödet!" ama bu ülkede para kazan ve yatırım yapma; kabul edilir bir durum değildir.

Bakın, bu deprem bir beka problemidir. Bununla alakalı kurumlar iş birliği hâlinde çalışmalıdır ama ne acıdır ki bu kafa bizi nereye getirdi biliyor musunuz? Bırakın iş birliğini, dünyanın hiçbir kentinde olmayan bir rezillik vardır. İstanbul'da metroların ismi bile birbirinden farklı; İstanbul Büyükşehir Belediyesi metroları M, Ulaştırma Bakanlığı yapınca U. Ya, böyle bir komedi dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş. Şimdi bu kafanın bir araya gelip İstanbul'daki milyonlarca vatandaş kurtaracağını bekliyoruz biz. Daha metro isimleri konusunda beraber hareket edebilme iradesini ortaya koymuyorsunuz diyorum. Umarım bir gün gözünüz açılır ve bu beka problemini de halledersiniz.

Saygılarımla. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Birol Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bu konuşmayı, salı günü Cumhuriyet Halk Partisinin aynı konuya ilişkin bir önergesi vardı, noktası virgülüne, sadece giriş kısmını değiştirerek yapıyorum.

Öncelikle, dün İstanbul'da meydana gelen depremde dolayı vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, umarım yetkililerimize de ders olur temennisiyle sözlerime başlıyorum.

Değerli arkadaşlar, fi tarihinde bir memlekette kendisini kimsenin ikna edemediği bir adam varmış. Şehrin ahalisi adamı ikna etmesi için bir filozofa başvurmuşlar. Filozof, adama gelip demiş ki: "Ben seni ikna edebilirim." Adamın cevabı kısa olmuş "Kulaklarımı tıkarsam beni ikna edemezsin." demiş. Evet, kulaklarını tıkayan bir insanı ikna edemezsiniz.

Maalesef, iktidar da uzunca bir zamandır ne vatandaşların ne de muhalefetin sesini duyabiliyor; sadece kulaklarını tıkamış değil iktidardaki arkadaşlar uzunca bir süredir gözlerini de sıkıca yummuş durumdadır. Bu nedenle, kira fiyatlarının asgari ücretin üzerine çıkışını görmüyorlar, emeklilerin asgari ücretin dahi altında geçinmeye çalıştığına kendilerini ikna edemiyoruz. Adliye koridorlarından, meydanlardan yükselen adalet taleplerini duymuyorlar çünkü kulaklarını tıkadılar. Yaklaşan büyük depremin ayak seslerini duymuyorlar, sadece zaman zaman deprem olunca duyuyormuş gibi yapıyorlar. Rant uğruna İstanbul'un bağrına birbiri ardına saplanan gökdelenleri görmüyorlar çünkü gerçeklere gözlerini kapayalı çok zaman olmuş. Anlaşılan, birilerinin "İstanbul kanalı" denince kabaran iştahı algılarını, duyularını tamamen kapatıyor. Bu nedenle gençlerin gözlerindeki hayal kırıklığını görmüyorlar. Sadece son bir ayın gelişmelerinin ülkeye maliyetini görmüyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi ben iktidardaki arkadaşlara sormak istiyorum: Tamam, kulaklarınızı kapattınız, duymuyorsunuz; gözlerinizi yumdunuz, görmüyorsunuz fakat bir koku var, onu hissetmiyor musunuz? Çürümüşlüğü kokusunu hissetmiyor musunuz? Uyuşturucu ve kumar bataklıklarından yükselen kokuyu; Latin Amerika dizilerine rakip olabilecek düzeydeki mafya, çeteleşme, rüşvet, şantaj, tehdit; medya, akademi, sivil toplum, bürokrasi, eğitim hayatı, iş hayatından yükselen kokuları duymuyor musunuz, hissetmiyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BİROL AYDIN (Devamla) - Televizyon ekranlarından sosyal medyaya, sokaklardan kurumlara her tarafı sardı bu koku. Kanal kokusu bu, kalan İstanbul'un kokusu bu arkadaşlar, hissetmiyor musunuz? Değerli arkadaşlar, gözlerinizi kapatırsınız, görmezsiniz; kulaklarınızı tıkarsanız, duymazsınız ama burnunuzu en fazla birkaç dakika kapatabilirsiniz. Eğer daha fazlasına direnirseniz faturası ağır olur. Kanal İstanbul'un ülkemize çok ama çok ağır maliyetlerinin olduğunu aslında hissediyorsunuz, fark ediyorsunuz. İstanbul'un yeni nüfus celbedecek projelere değil bilakis, Anadolu illerine yatırım yaparak nüfusunun azaltılmaya ihtiyacı var diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bütün İstanbullulara geçmiş olsun dileklerimi bir kez daha buradan ifade ediyorum.

Daha iki yıl önce yaşadığımız 6 Şubat depreminin kötü anısı dün gibi aklımızda. Yapılmayan denetimler, yaşanan ihmaller, deprem zamanı bürokrasiye takılan müdahalelerin çok geç başlaması bir doğal afeti yıkıma dönüştürdü. On binlerce insan canını kaybetti, işini kaybetti, evladını kaybetti. Dilerdik ki dün gibi aklımızda olan bu felaketten dersler çıkarılsın, aynı yanlış adımlar bir kez daha atılmasın fakat görüyoruz ki deprem riskinin çok yüksek olduğu İstanbul'da aynı durum tekrardan devam ediyor. Hiçbir önlem almamakla birlikte inatla, ısrarla bu projeyi geçirmek istiyorlar. İlimden uzak, hukuktan uzak, vicdandan, ekolojiden uzak projelerle zorla, inatla hayatta tutmak istiyorsunuz.

Kanal İstanbul projesi 2012'de ilk hayata geçirilmeye başlandığında ne demiştiniz amaç olarak? "İstanbul'da afet riskini önlemek için 3 farklı alandaki ruhsatsız, iskânsız ve afet riski altındaki yapıların tasfiyesi ve bu alanların yeni yerleşim alanı olarak kullanılması için yetkilendirilmesi"ymiş. Birazdan AKP'nin vekili çıkıp buna benzer açıklamasını yapacak fakat altında ne olduğunu biz buradan bir kez daha ifade edelim. Proje ilerledikçe gördük ki bu işin böyle olmadığını, yine bir AKP oyunu olduğunu. Altından çıkan şey ne oldu? Gayrimenkul, rant ve ekokırım projesi olarak hayata geçirmeye başladınız. Ağaçlar, kuşlar, balıklar eskisi gibi buralarda yaşayamayacak, sadece onlar değil, biz insanların bile yaşamını etkileyecek; anlatamadık, anlamak istemediniz. Çünkü neden? Kanal İstanbul'u şu günlerde hepimiz seyrediyoruz, Arap televizyonlarında boy boy reklamlarını görüyoruz, kanal etrafında yapılan, yapılacak olan lüks konutları, iş yerlerini reklam TV'lerinde görüyoruz. Bu bölgelerde sürekli taşınmaz satışı kimlere yapılıyor? Suriyelilere, Ürdünlülere, Katarlılara bu iş insanların parsel parsel sattığını görüyoruz bu iddialarla birlikte. Bakın, Bakan çıkıp açıklama yapıyor, "Bu, doğru değil." diyor, buna inanmak istiyoruz fakat maalesef ki İstanbul'da emlak piyasası tamamen Arap iş insanlarının elinde olmuş. Mesela, 2020'de İstanbul'da "Altın Fırsat Gayrimenkul" adıyla kurulan bir şirket bunun bir örneği, zenginler Kanal İstanbul'u tıpkı şirketin ismi gibi altın bir fırsat olarak görüyor. Tabii, ağacın, suyun kuruması, kurdun kuşun yok olması zengin için bir altın fırsat.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Bir değil, iki değil bu; projeyi iktidar kendi deyimiyle öyle bir mega yapmış ki her delikte ihale, her köşede bir rant var. İhalelerin çoğunu ise AKP'lilerin verdiği her gün haberlerde artık normal hâle getirilmiş. Bakan Kurum, felaketi önlemek için yola çıktıklarını söyledikleri bu projede yine felaket üstüne felaket yayıyor. Dün bir kez daha gördük ki İstanbul depreme gebe. Her an yeniden felaketle uyanmamak için bir an önce bu rant aklından vazgeçilmeli, halk için, doğa için adımlar atılmalı. "Mega" diyerek büyüttüğünüz bu projenin karşısında olmaya devam edeceğiz, mega direnişlerimizle bir kez daha bunu her yerde örgütleyip karşısında durmaya da devam edeceğiz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün İstanbul'da yaşanan deprem nedeniyle tüm İstanbullulara ve milletimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bu deprem bize iki gerçeği gösterdi. Birincisi, Türkiye'nin Kanal İstanbul gibi bir önceliği olamaz. Kanal İstanbul'a ayırdığınız kaynağı depreme hazırlığa ayırmak zorundasınız. Kanal İstanbul, resmî rakamlara göre 20 milyar dolarlık bir proje. Devletin depremde yıkılan bir eve doğal afet sigortası ödeyeceği para 2025 yılında 1 milyon 700 bin lira yani bugünkü kurla 44.471 dolar. Yani arsayı devlet verse bu parayla 450 bin konut yapılır. Soru basit: 450 bin konut mu, Kanal İstanbul mu? İstanbul'u depreme dirençli hâle getirmek mi, rantı açmak mı? Dünkü depremin gösterdiği gerçeklerden ikincisi ise -bugün burada da dile getirildi- iletişim altyapısı. GSM operatörleri her depremde olduğu gibi kapsama alanı dışına çıkmıştır bu depremde, aradığımız kişilere bir türlü ulaşamamıştır. Dünyada 10G test edilirken, Çin'de Huawei ve China Unicom saniyede 9,8 gigabaytlık veri aktarımı yaparken biz depremde annemize, çocuklarımıza ulaşamıyoruz. Niye? Çünkü siz fiber optik altyapısı ve 5G altyapısı için gereken parayı Kanal İstanbul'da çarçur etmenin peşindesiniz. Yetmiyor, bir de çıkıp depremden sonra yerel yönetimleri suçluyorsunuz. Arkadaşlar, GSM operatörlerini CHP'li büyükşehir belediye başkanları yönetmiyor. Kim yönetiyor, ben size söyleyeyim: Türkiye'de 3 tane GSM operatörü var: Biri Turkcell, biri TÜRK TELEKOM, diğeri Vodafone.

Turkcell'in yüzde 26'sı Varlık Fonuna ait. Peki, yönetim kurulunda kimler var? Sayacağım isimleri siz iyi tanırırsınız: Yönetim Kurulu Başkanı Şenol Kazancı, Anadolu Ajansı'nın eski Genel Müdürü. Salim Arda Ermut, Varlık Fonu Genel Müdürü, eski Başbakanlık Basın Müşaviri. Naci İnci, Boğaziçini katleden kayyım rektör. Başka isimler de var, süreyi kısa tutmak için söylemiyorum.

Şimdi, TÜRK TELEKOM'a geleyim. TÜRK TELEKOM'un yüzde 60'ı Varlık Fonunun, yüzde 25'i Hazine ve Maliye Bakanlığının. Yönetim Kurulu Başkanı İsmail İlhan Hatipoğlu, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan, Ulaştırma Bakan Yardımcısı ve eski BTK Başkanı. Yönetim kurulu üyeleri arasında Yiğit Bulut gibi engin ekonomi birikimiyle meşhur, namıdğer jöleli de var, Enver İskurt gibi Ulaştırma Bakan Yardımcısı da var, Selim Dursun gibi eski Ulaştırma Bakan Yardımcısı da var.

Şimdi, şu saatlerde biz bu konuşmayı, bu oturumu yaparken Sayın Bakan Abdulkadir Uraloğlu GSM operatörleriyle toplantıda. Sayın Bakanın görüştüğü GSM operatörlerinin yöneticileri -az önce saydım- sizin çok yakından tanıdığınız AK PARTİ'li bürokratlar, muhtemelen aynı Whatsapp gruplarına da üyesinizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

OĞUZ KAAN SALICI (Devamla) - Onun için, Sayın Bakana hatırlatıyorum: Sizin göreviniz depremde sonra değil öncesinde bu görüşmeleri yapmak ve bir karar alıp onu takip etmek. Geçmiş deneyimler ortada: Eylül 2019'da Silivri'de 5,8'lik bir deprem oldu, depremde sonra GSM operatörleri çöktü, 3 operatöre ceza yazıldı. 50 binden fazla insanımızı kaybettiğimiz 6 Şubat depremleri oldu; GSM operatörleri yine çöktü, yine BTK toplandı, hepsine ceza yazdı. Sonuç: Yine her depremde aynı sorunları yaşıyoruz. Sebep: Çünkü siz bu kurumları Türkiye'nin iletişim altyapısını güçlendirmek için değil, siyasi arpalık olarak kullanıyorsunuz. Adam kendisini niye geliştiresin ki ortada rekabet yok. Millet dünya kadar telefon faturası ödüyor ama şirketler arasında bir rekabet ortamı oluşmamış. Bir de Bakan bugün görüşmeye girmeden önce "GSM operatörlerine verdiğimiz en iyi ceza yeni yatırımlardır." diyor. Yani onları yatırım yapmaya zorluyor. Yatırım yapmanın ceza olduğunu Sayın Bakandan öğrenmiş olduk. Onu da geçtim, Sayın Bakan herhâlde bu şirketlerin bilançolarında zarar ettiğini düşünüyor.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Vehbi Koç.

Buyurun Sayın Koç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Irak'ın kuzeyinde şehit olan kıymetli hemşehrim Uzman Onbaşı Berat Mecit Day'a Allah'tan rahmet diliyorum, başımız sağ olsun.

İYİ Partinin vermiş olduğu öneri üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Arkadaşlar, elli yıllık bir denizciyim. 1982'de İTÜ'den mezun oldum. Uzun yıllar uzak yol gemi kaptanlığı yaptım, sonrasında işletmecilik yaptım. Yani önce emekçiymdim, sonra işverendim. Denizi ve denizcilikle ilgili uluslararası taşıma modlarıyla ilgili olarak Türkiye'de söz sahibi olabilecek 10 kişiden bir kişiyim, bunu gururla söylüyorum.

Kanal İstanbul'la ilgili olarak Sayın Genel Başkanım davet etti, "Gelin konuşalım." dedi ama ben 5 tane canlı yayın programı yaptım, herhâlde hiçbirini izleme fırsatınız bulunmadı. Kadim şehir İstanbul, dünyanın başkenti; kuzeyden güneye, güneyden kuzeye uluslararası gemi trafiğine açık, uluslararası sözleşmelerden dolayı serbest geçiş hakkı var. Adama "Geç." diyemezsin, sadece kuralları Türkiye Cumhuriyeti koyar, gerekli emniyet tedbirlerini alır ama şehir, o şehir ve İstanbul Boğazı kimin biliyor musunuz? Öncelikle İstanbulluların. Kuzeyden güneye, doğudan batıya şehir içinde denizi kullanarak seyahat edenler kim? İstanbullular. Bu İstanbul'da sabah ve akşam saatlerinde -hepiniz yaşıyorsunuz, hepiniz biliyorsunuz, ekranlarda görüyorsunuz- nasıl bir trafik var? Motorlar vızır vızır geçerken aralarından koca koca gemiler çekilmeye çalışılıyor. Allah korusun, Allah muhafaza etsin, herhangi bir kaza anında yüzlerce kişi şehit olursa yine "Kanal İstanbul lazım mıdır, değil midir?" tartışması yapılacak mı? Yapılmayacak. Şunu diyeceksiniz: "Niye bu kanalın alternatifi yok. Buradan hepsi geçmek zorunda mı? Bunlara ait bir yol yok mu? Türkiye Cumhuriyeti'nin imkânları buna müsait değil mi?" diye soracaksınız. Şehre verecekleri zararlar, geçmişte yaşanmış deniz kazaları var. Hepsiniz biliyorsunuz, yaşıyorsunuz bunlara müsait, günlerce yandılar, tankerler yandılar, gemiler yandılar, battılar.

Ya, arkadaşlar, alternatifi olmayan bir şeyde risk vardır, risk. Süveyş Kanalı'nda bir konteyner gemisi karaya oturdu, on gün kapandı, dünya ticareti durdu, 30 milyar doların üzerinde bir zarar oldu, sigorta primleri arttı, hepinize söyledim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Son yirmi yılda gemi sayısı düştü, boğazdan geçen gemi sayısı azaldı son yirmi yılda.

VEHBİ KOÇ (Devamla) - Bakın, kaskolarınız artacak, DASK'larınızın fiyatları artacak, bunu bile bilmiyorsunuz.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Gemi sayısı azaldı, gemi.

VEHBİ KOÇ (Devamla) - Dünyanın bir düzeni vardır. Bu düzen içerisinde bu trafiğin alternatifinin olması lazım. Bakın, sizin gibi yazdığım notlara bakmıyorum, kendi tecrübemi sizlerle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEHBİ KOÇ (Devamla) - Çok çabuk bitti.

Arkadaşlar, kadim şehir İstanbul'a gelecek olan zararlar çok önemli, parayla, pulla mukayese edilmez; bu tehlikenin bertaraf edilmesi için sadece kendisinin geçeceği bir su yolunun olması lazım. O su yolu Kanal İstanbul'dur. Çok ama çok geç kaldık, bazı konuları dillendiriyoruz fakat tedbir almakta geç kalıyoruz. Kanal İstanbul'un bir gün bile ertelenecek zamanı yoktur. Alternatif bu yolun muhakkak oluşması lazım. Kara yollarında vardır, hava alanlarında vardır; her şeye itiraz ediyorsunuz. İstanbul Havaalanı için söylenmeyen, duymadığımız hiçbir şey kalmadı, bugün gururla uçuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dünyanın bir numarası, Kanal İstanbul da böyle olacaktır. Buna emin olun. Zerre misali depremle uzaktan, yakından alakası yoktur. İnşaatlarda 50-60 metreye kadar temel açılıyor, Avrasya Tüneli denizin altından 110 metreden gidiyor. Bir sürü tünelimiz var, viyadüğümüz var, depremde 20 metre derinliği, 400 metre genişliği olanın yerkürede ne zararı olur, kime ne zararı olur? Mümkün değil!

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok sığ bakıyor, çok sığ; öyle değil.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, oylayıp söz veriyim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Olur Başkanım.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Günaydın, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün İstanbul'da çok büyük bir deprem meydana gelmişken, bu deprem Kanal İstanbul üzerinden bütün bilim insanları ve meslek insanları tarafından konuşulmakta iken, su sorunu ve su stresi dünyanın ve İstanbul'un en önemli meselesi iken Kanal İstanbul'u savunmak için oraya çıkan AKP'li vekil maalesef en zayıf yerden anlatmayı seçti. Çünkü meseleyi bilmiyor. Neden bunu söylüyorum? Saygısızlık yapmak için değil. Bakın, "Denizciyim." diyor, rakamlardan haberi yok. 2006'da 55 bin gemi geçmiş o boğazdan, 2010'da bu 50 bine düşmüş, 2015'te 40 bine düşmüş, 2022'den sonra 30 binin altına düşmüş. Ne anlatıyorsun, hikâye mi anlatıyorsun sen bize? Dolayısıyla İstanbul Boğazı'nda geçmişle orantılı asla bir gemi trafiği yoktur, gemi trafiği hikâyesiyle bu işi meşrulaştırmaya çalışmak da dersini çalışmamaktan başka bir şey değildir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Başkanım, sataşma var.

BAŞKAN - Sayın Temelli...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ben de sataşayım da beraber belki yanıt verirsiniz.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Tabii, tabii, hepiniz ama tecrübeye de saygı duyun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayıları bil, tecrübe başımızın üzerinde; sayıları bil yeter.

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

52.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Evet, Kanal İstanbul'u savunmanın hiçbir haklı gerekçesi olamaz. Olmadığı için de zaten risk analizleri hesabında yer almayacak bir tabloyu burada bize anlattılar, bunu dile getirdiler. Gemi trafiğinin yaratacağı riskleri önlemek bu trafiği düzenlemekle, denetimle çok mümkün zaten. Kaldı ki boğaz geçişinde olan kaza sayıları tarihsel olarak da bellidir ama bir kanal açmanın yaratacağı riskler ölçülemez nitelikte, o denli büyüktür ki ekolojik yıkımla yani bir ekokırım, bir kent havzasının yok edilmesiyle, Marmara Denizi'yle, su havzalarının yok edilmesiyle ve deprem riskiyle say say bitmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bunları siyaset olsun diye söylemiyoruz.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bunlar bilimsel olarak yapılmış çalışmaların sonucu zaten. Dolayısıyla Kanal İstanbul savunulmamalı, bu kanaldan mutlaka vazgeçilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun.

53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Efendim, tecrübenize saygımız var, onunla alakalı bir şey söylemiyoruz zaten. Notlarımıza baktık çünkü verilerle konuştuk. Siz sadece üç dakikanın, mesela, iki dakikasını kendinizi anlatarak geçirdiniz. Hangi üniversiteden mezun olduğunuzu öğrendik, neler yaptığınızı öğrendik, nerelerde çalıştığınızı da öğrendik ama duyan var mı arkadaşlar? "Kanal İstanbul'un bu kente ve bu memlekete nasıl bir faydası var?" sorusuna cevap duyamadık. Kendinizi anlattınız, tebrik ediyoruz. Katar'dan bir Katar vatandaşını getirsek inanın o bile bizi daha fazla aydınlatır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, bu konu zaten Türkiye'de tartışılan, tartışılmaya devam edilen bir konu.

Buyurun Sayın Özdağ.

54.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kanal İstanbul'u bir veçhesiyle anlattı arkadaş fakat Kanal İstanbul'da, diğer arkadaşlar da dile getirdiler... Ehem ve mühim diye bir şey vardır devletlerin hayatında, önemlisini yaparsınız. Bu önemli nedir? Depremdir. Şimdi, yeni bir deprem oldu 11 şehirde, o felaketi yaşadık. Her zaman söylüyorum burada; Şili yaşıyor bunları, Meksika yaşıyor. Şili dünyanın 40'ıncı büyük ekonomisine sahip; Türkiye size göre 20, şu anki gelişmelere göre 21 fakat Meksika 50'nci büyük ekonomi,

onlarda yeni deprem oldu 7,4 şiddetinde, 5 kişi öldü. Peki, İstanbul'da 7,4 olsaydı ne olacaktı? Peki, burada Kanal İstanbul mu önemli, deprem mi önemli? İstanbul'daki bir deprem bu felaketi oluştursa ne olur diye düşünmek lazım.

Bir de Kanal İstanbul'la ilgili sadece geçiş güzergâhındaki kazaları dile getiriyorsunuz. Bakın, onu da söyledik, Sayın Gökhan Günaydın Başkan olarak söyledi; bir kere, gemi geçiş sayısı azaltıldı sizin döneminizde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İki: Buradaki kazalar sizin yapmış olduğunuz düzenleme nedeniyle, iktidar partisinin yapmış olduğu düzenlemeler nedeniyle çok çok azaltıldı, doğru bir şeyler yaptınız. O nedenle, mesele sadece kaza meselesi değildir, burada bir güvenlik meselemiz vardır.

İkincisi: Deprem meselemiz vardır, nüfus yoğunluğu vardır, altyapı vardır, üstyapı vardır, su meselemiz vardır, ekolojik denge meselemiz vardır, mikroorganizmalar meselemiz vardır ve kuşların göç yolu meselesi vardır, çok yönlü bir meseledir; o nedenle, Türkiye'nin şimdi bir Kanal İstanbul'a ihtiyacı yoktur, arıtma tesislerine ihtiyacı vardır, katı atığa, su atıklarına, yağmur atıklarına; Türkiye'nin her yerinde depreme karşı tedbir almaya ihtiyacımız vardır. O nedenle, meseleye sadece "rant" diye bakmak doğru değildir. Kanal İstanbul'la ilgili olarak Sayın Ahmet Davutoğlu'yla beraber görev yaparken bir, önce güzergâhını değiştirdik; iki, bunu durdurduk ve Sayın Erdoğan'la da bu konuyu konuştuk, durdurduktan sonra da bir daha işlem yapılmadı. Ta ki ne zamana kadar? Sayın Ahmet Davutoğlu görevden alınıncaya kadar.

Teşekkür ederim efendim tahammülünüz nedeniyle.

BAŞKAN - Estağfurullah.

Sayın Koç, sen güzel bir şekilde anlattın düşüncelerini.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Müsaadeniz olursa...

BAŞKAN - Buyurun.

55.- Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Muş Milletvekili Sezai Temelli, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Bu konuyla ilgili eleştiri getiren arkadaşların cümlesine şunu söylemek isterim: Olaya nereden baktığınıza bağlıdır, teknik bir konudur, denizcilerin bildiği, yaşadığı sıkıntılardır. Yıllar yılı Boğaz'da acentelik hizmeti veren kardeşiniz olarak, gemisini geçirmeye çalışan bir kardeşiniz olarak... O yükü bekleyen gerek yükleyici olsun gerek ithalatçısı olsun, günlerce Kumkapı'da ve Karadeniz'in, Boğaz'ın kuzeyinde bekleyenler adına konuşuyorum: Arkadaşlar, siz bu işin farkında değilsiniz, ticarettir bu. "Gemilerin sayısı azaldı." diyorsunuz. Ya, bunun içerisinde bile başlı başına bir hikâye vardır. Tonajlar o kadar çok büyüdü ki... Selçuk Bey itiraf etti, teşekkür ediyorum, idari tedbirlerle biz bu riskleri ciddi manada azalttık, azalttık ama ne yaptık biliyor musunuz? İstanbul Boğazı'nı neredeyse geçilmez hâle getirdik. Dünya ticareti bunu kaldırmaz, lojistiğin ve hareketin sürekli akışkan olması lazım. Akışkanlar teorisini bilen mühendis arkadaşlar da vardır. Bakın, Kanal İstanbul dünya ticareti için bir sigortadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sen televizyonlarda anlatmıştın zaten bunları.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN - Hadi bir dakika daha veriyorum, buyurun.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Bu kurallar... Sayılar azalıyor veya çoğalıyor dünya ticaretine paralel ama büyük tonajlı gemilerin geçişinde bir gemiyi, tankeri geçirmek için bazen iki gün boğazı kapatmak zorunda kalıyorsunuz. Bakın, ben şehir içi kanal içerisinde, boğaz içerisinde meydana gelebilecek kaotik bir durumu anlattım; bunu anlamak istemiyorsunuz. Allah korusun, gece gündüz dua ediyorum, inşallah böyle bir kaza olmaz ama Kanal İstanbul bütün bunlardan ari, sadece gemiciliğe, denizciliğe ve uluslararası tüccarlara hizmet edecek bir kanal olacağı için elzemdir. Lütfen, teknik bir meseledir; gelin, bir araya gelelim, komisyon kuralım, çalışalım; ben size anlatayım, siz bana anlatın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hemen kuralım.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - "Evet" oyu verin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hadi gelin kuralım, çok da güzel olur, bütün uzmanları çağırırız.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Ben de istiyorum, kuralım, kabul, o teklifi yaptık; çok teşekkür ederiz.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ama inanın, bu kardeşiniz, milletin bu vekili bu konuda mahirdir; işin önünü de bilir, arkasını da bilir ama bunu depreme bağlamak -yani sakın yanlış anlaşılmasın ama- cahilliğini göstermeyin ne olur; lütfen, ne olur. Alakası yoktur, depremle uzaktan yakından alakası yoktur.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Tamam, depremi çıkarmaya hazırız, hemen çıkaralım; sadece Kanal İstanbul, kabul.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kabul verin hadi, buyurun. Sayın Grup Başkan Vekili, Bahadır Bey, arkadaşınızı yalancı duruma düşürmeyin, "evet" verin.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Başkanım "evet" oyu verin, ricasını kırmayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Oyladık, reddedildi ya, canım neyin oylaması?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bir daha oylarız, ne olacak sanki; tekrar verimiz grup önerisini.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

56.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Trabzon Milletvekili Vehbi Koç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bu yaklaşımı ve üslubu kabul etmiyoruz. Hakaretamiz bir yaklaşımla "Siz farkında değilsiniz..." Biz farkındayız, hem de bu çalışmaları ilk başından beri yapan bütün kurumlarla, üniversitelerle, odalarla beraber yürütmüş, bunun mücadelesini vermiş bir parti olarak farkındayız. Bu üsluptan dolayı da sizi kınıyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, İstanbul'un deprem riski karşısındaki hazırlık durumunun araştırılması amacıyla 24/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Nisan 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

24/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/4/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Nisan 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, İstanbul'un deprem riski karşısındaki hazırlık durumunun araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (11620) grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/4/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Zülfikar Uçar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İsmim her yerde değiştiriliyor Başkan, sıkıntı yok ama.

BAŞKAN - Affedersiniz...

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Estağfurullah Sayın Başkan.

Öncelikle ben de Genel Kurulu ve değerli halklarımızı buradan saygıyla selamlıyorum ve dün İstanbul'da yaşadığımız deprem nedeniyle bütün İstanbul halkına, İstanbul'da yaşayan bütün yurttaşlarımıza buradan bir kez daha geçmiş olsun dileklerimizi iletmek istiyorum.

Sözlerime de... Gerçi Sayın Koç ayrıldı, Kanal İstanbul'un faydalarından bahsetti ama Kanal İstanbul'un olası büyük bir depreme olacak olan etkilerinin uzmanlarca açıklanmış olan raporlarını görmezden geldiğini de buradan hatırlatmak gerekiyor.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Celal Şengör'ün açıklaması var ya. Allah aşkına!

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Elbette burada, oluşabilecek büyük bir İstanbul depreminin bölgesel bir felakete yol açacağını da herkes bildiğini belirtmek gerekiyor ama herkes biliyor ancak herkes sadece izliyor, bekliyor çünkü İstanbul'da sorumluluk alarak harekete geçecek olan hiç kimse yok. Siyasi çekişmelerden dolayı İstanbul kaderine terk edilmiş hâlde. Hâkim tarafların tek uzlaşılı bağlantısı imar oluyor çünkü rantın siyasi inancı yoktur. Yıllarca el birliğiyle İstanbul depreminin felakete dönüşmesi için ne gerekiyorsa yapıldı; toplanma alanları ranta açıldı, yapılaşma denetlenmedi, 99 depreminin asıl sorumluları korundu ve olası bir deprem için hiçbir hazırlık yapılmadı.

Depremlere hazırlık yapamadığımız gibi oluşan depremleri de yönetememe gibi bir sorununuz var. Bakın, depremi yönetmedeki yetersizliğin en somut örneklerinden biri 2011'de Van'da yaşanan deprem. Van'ın birçok yerinde insanlar on yıldan fazla bir süre boyunca konteynerlerde yaşamak zorunda kaldı. Van'ın Tuşba ilçesi Seyrantepe mahallesinde kurulan konteyner kentte hâlâ insanlar konteynerlerde yaşıyor. Bu sorun, aslında İstanbul'da yaşanacak olan büyük bir depremin yaratacağı faciayı açıkça gözler önüne koyuyor. Yine, aynı mağduriyetleri yönetememe sorununu 6 Şubat depreminden sonra Hatay'da açık bir şekilde gördük. Hatay'da, halkın mülkiyet hakkı ihlal edilerek halka ait olan, halkın mülkiyetinde olan yerler rezerv alan gibi bir garabetle gasbedilmeye çalışılıyor, depremin faturası yine yurttaşlara kesiliyor; yine, yurttaşın mülkiyet hakkı gasbedilerek vatandaşlara zulmediliyor. Van'da olduğu gibi Hatay, Maraş, Adıyaman'da da rant ve kâr başlıca bir arayış oldu. Deprem kâr ve rant fırsatı olarak

görüyoruz, maalesef ki gerçek bu. Bizler depremleri bir facia, yaşanan bir afet olarak görmüyoruz; depremleri rant için bir imkân olarak görüyoruz. Oysa sorumluluk almak ve önlem almak için çok fazla acı tecrübe yaşadık. Sadece son yıllarda yaşadığımız 1999 Marmara depremi, 2011 Van depremi ve 6 Şubat Maraş merkezli deprem; onlarca, binlerce yurttaşımızı bu depremlerde kaybettik. Bütün bu depremlerde sorumlular korundu, birkaç müteahhidin dışında ne yönetenler ne iktidarlar ne de belediyeler hiçbir zaman yargılanmadı ve onların sorumlulukları açıkça gizlendi. Bizim bu tecrübeleri İstanbul'un ve bütün Türkiye'nin deprem gerçekliği olarak kabul etmemiz, görmemiz gerekiyor. Peki, yaşanan bütün bu depremlerden sonra ne gibi önlemler alındı? Deprem vergisi getirildi, bu deprem vergileriyle güya önlemler alınacaktı. Yine, depremden kaynaklı oluşan sorunları gidermek için yurttaşla yeni bir yük yüklendi ama deprem nedeniyle toplanan vergiler yine, vatandaş için kullanılmadı. İstanbul'da binlerce bina risk altında; insanların yaşadığı evler, okullar, hastaneler, kamu binaları depreme dayanıksız hâlde. Sağlam olan istisna düzeydeki binalar ise çevresindeki yüksek binalardan dolayı risk altında. Özetle, İstanbul'da yoksul halkın yaşadığı hiçbir binanın güvenliği yok. İstanbul'un bir yüzü sınırsız zenginlik, bir yüzü ise gecekonduya sıkıştırılmış yoksul halk. İstanbul'da kamu yararı değil müteahhitlerin kârı gözetiliyor, güvenli yaşam değil siyasi rant aranıyor. Çözüm şüphesiz ki demokratik ve katılıma dayalı kent yaşamıdır. İnsanların sadece üreten birer makine dişlisi olmadığını kabul etmemiz gerekiyor ve halkın karar alma süreçlerine katılımını sağlamamız gerekiyor. İstanbul'u satılabilir bir bina yığını olarak görmekten vazgeçmeliyiz, milyonlarca insanın yaşam alanı olarak kabul etmeliyiz.

Ve buradan Genel Kurula son olarak şunu belirtiyorum: Bugün partimizin vermiş olduğu araştırma önergesi sadece İstanbul değil yaşanacak bütün depremlere karşı bir araştırma komisyonu kurulmasını öngörüyor, bu noktada destek bekliyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Biraz evvel yanlış okuduk, Van Milletvekili Sayın Zülküf Uçar Bey konuşmasını yaptılar.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün'e söz veriyorum.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında ifade etmek isterim ki deprem konusundaki muhabatımız hem uzun yıllar merkezî ve yerel idareyi elinde bulunduran iktidardır hem de 2019'dan bu yana büyükşehirler dâhil olmak üzere depreme hazırlık babında kentsel dönüşüm sorumluluğunu üzerine almış olan muhalefettir. Ülkemizin ne türden ciddi bir deprem kuşağı üzerinde olduğunu birkaç yılda bir yaşıyoruz. Daha 6 Şubat depreminin yaraları sarılmamışken İstanbul gibi uzmanların "çağın beklenen depremi" dedikleri felaket her an kapımızı çalacakken yetkilisi de maalesef yetkisizler gibi eli böğründe bekliyor. Uzmanların ifadesiyle 1,5 milyonu İstanbul'da olmak üzere 6 milyon çok riskli konutun olduğu, İstanbul'da acilen 600 bin konutun yıkılması gerektiği ifade ediliyor. Eyleme geçecek olanların kavgası yüzünden de vatandaşın gündemi, maalesef, bu hayati gündemi yok sayılıyor. Vatandaş kentsel dönüşümdeki adaletsiz uygulamalar nedeniyle canı ile canının yongası arasında sıkıştırılıyor maalesef. Rant pastasından en büyük dilimi alanlarsa "Vatandaş beklentisini düşürsün." nasihatinde bulunuyor. Az önce konuşuldu, anlaşılan ne siyasi depremler ne de yaşadığımız afetler deprem kuşağı üzerindeki Kanal İstanbul gibi bir felaket senaryosunun zihinlerde diri tutulmasını engelleyebiliyor, hatta destekliyor. Bir ay önce bu kürsüden uluslararası kaynaklarda Kanal İstanbul'un yapılacağı yönünde bilgiler geçtiğini hatırlatmıştım. Sayın Kurum'un başkan adaylığı sürecinde Kanal İstanbul'a halkın tepkisini bildiği için vaatlerinden çıkardığını "İstanbul'un gündeminde olmayan bir şey bizim de gündemimizde olmaz." dediğini hatırlatmıştım ama görüyoruz ki bir felakete doğru adım adım gidiyoruz. Az önceki hatibimizin konuşmasından da anlayacağımız, bu da halkı kandırmacaymış maalesef. Şu an Mecliste AK PARTİ hariç tüm siyasi partilerin arşivlerinde "Kanal İstanbul" denen ve tamamen emlak hırsıyla donanmış bir felaket senaryosunun yaratacağı vahim sonuçlara ilişkin raporlar mevcut ama gelin görün ki hâlâ bazı Körfez ülkelerinin televizyon kanallarında Kanal İstanbul reklamları dönmeye devam ediyor, hem de Sayın Cumhurbaşkanımız alet edilerek. Bu ülkedeki gayri menkul şirketleri bölgedeki konut ve arsa yatırımlarını aynen şöyle pazarlıyorlar: "Benzersiz fırsatlar. Yatırımcılar için müjdeli haber. Proje planlandığı gibi ilerliyor. Büyük getiriler vad ediyor. Proje, 2025 itibarıyla bir canlanma yaşayacak. Geniş araziler imar planına dâhil edildi." Bu reklam filmlerinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın Kanal İstanbul güzergâhında yaptığı uçak yolculuğu "Erdoğan'ın ziyaretiyle taçlanan." şeklinde ifadelerle pazarlaması yapılıyor maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Kanalın iki yakasında inşa edilen Yenişehir bölgeleri de yatırımcı cenneti olarak gösteriliyor. O reklamdaki sanal cennetin hakikatte milletin cehennemi olacağından kimse korkmuyor mu? Millet, sizden, vergisiyle, yetki ve sorumluluklarınızı harekete geçirmenizi bekliyor, depreme karşı hazırlık yapmanızı bekliyor.

Evet, yöneticilerimize hatırlatmak üzere bir ayetikerimeyle bitirmek istiyorum sözlerimi: "İnsanların işledikleri kötülükler yüzünden karada ve denizde karışıklık ortaya çıktı, düzen bozuldu. Böylece Allah, belki doğru yola dönerler diye, yaptıklarından bir kısmının kötü sonuçlarını onlara tattırıyor." Bu ayeti, maddeci anlayışla, çılgınca faaliyetlerle, insanlığı felakete sürüklemekten önce yeniden hatırlayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşçı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle geçmiş olsun, hem İstanbul'a hem temsil ettiğim Tekirdağ'a hem dünkü depremden etkilenen bütün illerimize ve bütün Türkiye'ye aslında. 6 Şubat depremlerinden benim hafızama kazınan bir cümle var: Yaşanan bu afetten ders almamız gerekli. 1999 büyük Marmara depremini yaşamış; arada seller, göçükler, yangınlar, onca afet yaşamış bir ülkeydik ve ders bizim için hâlâ Kahramanmaraş depremlerinde alınmasının gerekliliği temenni edilen bir şeydi. Dün o yıkım hâlinde bile iletişimin kopması, ulaşımındaki fırsatçılık, toplanacak alan bulunmayışıyla gördük ki hâlâ da maalesef alabilmiş değiliz biz o dersi. Gördük ki nasıl Kahramanmaraş'ta engellenemez afetin değil de engellenebilir ihmallerin, suistimallerin altında kaldıysak İstanbul'da da yine insanın insana yaptığı kötülüğün altında kalacağız. 6 Şubatta dayanıklı değil diye boşaltılan kamu binası ayakta kalırken, güvenli diye taşınılan binanın çöktüğü liyakatsizliğin altında kaldık. Denizin kenarına yardım çadırı kuran ahmaklığın altında kaldık. Tıbben sağ olabilecek insanların bulunduğu enkaza iş makinası sokma caniliğinin altında kaldık. İspanya, İtalya, Rusya, Hindistan, dünya askerî sağlık ve kurtarma ekiplerini alarma

geçirmişken, askerî vesayet paranoyasıyla bize ilçe ilçe, köy köy, hatta çadır çadır organizasyon imkânı verebilecek emniyet, asayiş yardımlaşma planlarını devre dışı bırakma hainliğinin altında kaldık. Bir hilti olsa feryatları göğü delerken birçok mülki amirin el koyma yetkisini kullanacak kadar bile zihinsel hazırlığının bulunmayışının altında kaldık. 2023 itibarıyla toplanan deprem vergilerinin enflasyondan arındırılmış reel değeriyle 1 milyon dayanıklı konut yapabilecekken bunları duble yola harcama sorumsuzluğunun altında kaldık. "Çivi çakanın aklı yok." denilen yere dikilen hastanelerin altında kaldık. Battaniye, palto, ayakkabı, su, mama, ilaç lazımken bölgeye abiye elbise yollayan laubaliliğin altında kaldık. Çadır satan Kızılayın, yardım satan, selden kütük kapmaya çalışanların altında kaldık. Barınma, altyapı, eğitim hiçbir alanda aslında bir iç göç senaryosu yapmamış olmamızın altında kaldık. 783.562 metrekairelik devasa bir yas evinde eğlenebilen siyasilere yozlaşan siyasetin altında kaldık.

Dün kaçınılmazlığını hatırlatan İstanbul depreminde en iyi senaryoda yani bir Japonya performansı gösterip üretimi bir yılda toparlayabileceğimizi varsaysak bile bunca yanlışla birlikte bir de neyin altında kalacağız biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - 150-200 milyarlık konut ve altyapı hasarı, 30-50 milyarlık sanayi üretim kaybı, 2 trilyonluk dış ticaret ve turizm zararı, 300-400 milyarlık bütçe açığı ve borçlanma, 270 milyar dolarlık -ki finansal destek faizleri dâhil değil buna- bir enkazın altında kalacağız, enkaz olacağız aslında. Türkiye'yi İstanbul'un altında kalmaktan kurtaracak bir yaşam koridoruna ihtiyacımız var ve o yaşam koridorunun tek yolu var, o da asla kentsel dönüşüm maskeli rantal dönüşümden geçmiyor, imar affından geçmiyor, Kanal İstanbul'dan hiç geçmiyor; akıl ve bilimden geçiriyor. Dolayısıyla Gazi Meclisimizi işte o yolu açmaya davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün İstanbul'da şiddetli bir depremle sarsıldık, neyse ki büyük bir sorunla karşılaşmadık ancak deprem kendini yeniden hatırlattı. Bilim insanları yıllardır bu konuda uyarılarda bulunuyor, Marmara Denizi'nde 7 ila 7,5 büyüklüğünde bir deprem bekleniyor ancak tüm uyarılara rağmen yeterli hazırlık yapılmıyor, gerekli önlemler alınmıyor. Buradan iktidara seslenmek istiyorum: Kentteki yüksek riskli konut sayısının 1,5 milyon olduğunu söyleyen sizsiniz. 2,5 milyon insanımızın yaşadığı 600 bin konutun acilen dönüştürülmesi gerektiğini belirten sizsiniz ancak maalesef bu vahim tabloda hiçbir önlem almayan yine sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) İstanbul 16 milyonu aşan nüfusuyla sadece Türkiye'nin değil dünyanın da en büyük şehirlerinden biridir. İstanbul Türkiye'nin kalbidir. İstanbul'da meydana gelecek büyük bir deprem tüm ülkeyi felakete sürükler. Bu nedenle, iktidara bu konuyu ciddiye alması ve gereken çalışmaları bir an önce hızlandırması çağrısında bulunuyorum. İstanbul çökerse Türkiye çöker.

Değerli milletvekilleri, maalesef yıllarca kentsel dönüşüm projeleri rant odaklı planlarla yürütüldü, sosyal adalet göz ardı edildi, yalnızca belirli kesimlerin çıkarına hizmet eden bir dönüşüm politikası benimsendi. Uyguladığınız politikalarla insanlarımızı âdeta canları ile malları arasında tercih yapmaya zorluyorsunuz. Oysaki kentsel dönüşüm binaları yıkıp yeniden yapmak değildir, birkaç mahallede lüks projeler inşa etmekten ibaret de değildir, bir avuç müteahhidi zengin etmek hiç değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Deprem dirençli kent inşa edebilmek için kentsel dönüşüm tüm şehri kapsamalı, hiçbir vatandaşımız risk altında bırakılmamalıdır. Sadece özel yapıları dönüştürmek de yeterli değildir, kamusal yapıların, altyapı iletişim sistemleri ve yolların da afetlere hazır olması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'un depreme dirençli bir şehir hâline gelmesi için biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda her türlü katkıyı yapmaya hazırız. İstanbul'da belediyelerimiz riskli binaları tespit edip kentsel dönüşümün hızlanması için ellerinden geleni yaptılar ve yapıyorlar. Bakanlık da bu süreçte hızlı ve etkili adımlar atmalı, belediyelerle iş birliği yapmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (Devamla) - Kanal İstanbul gibi fantezi projelerden vazgeçip acilen kentsel dönüşüm ve deprem dirençli kentler için kaynak ayrılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, deprem kaçınılmaz bir gerçek. Unutmayalım ki bugün harekete geçmezsek yarın telafi edemeyeceğimiz büyük bir felaketle karşılaşabiliriz. Bu vesileyle, İstanbul Milletvekili olarak depremden etkilenen tüm İstanbullulara tekrar geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET KILIÇ (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1999 Marmara depremi sonrasında oluşturulan özel iletişim vergisi yirmi beş yıldır toplanmakta ve sadece merkezî bütçeye gelir olarak eklenmemektedir, çok ciddi altyapı, afet yönetimi, afet sonrası yeniden inşa, arama kurtarma kapasitesi geliştirme, eğitim ve ekipman yatırımlarına da ciddi manada yönlendirilmiştir. Türkiye'de yaşanan 2011 Van, 2020 Elâzığ, 2020 İzmir, 2023 Kahramanmaraş merkezli büyük depremler sonrası devletimizin üstlendiği barınma, sağlık, eğitim ve ulaşım altyapılarıyla sadece konut değil, tüm şehirlerin yeniden inşası gerçekleştirilmiştir. Bu hizmetler göz önünde bulundurulduğunda, toplanan vergilerin bu hizmetlerin çok küçük bir bölümünü ancak karşılayabildiğini görmekteyiz. İddia edilen aksine, toplanan vergiler yok edilmemiş, tam tersine milletimizin yaralarını sarmak için seferber edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2019 yılından bu yana CHP'nin yönetimindedir. Beş yıl boyunca verilen vaatlerin hemen hiçbirinin gerçekleşmediği gibi 2019'da da "Beş yılda İstanbul'un dönüşümünü tamamlayacağız." diyen bir belediye başkanının 2023 yılında "Yüzyılda bile dönüşmez." deme gaffetinde bulunduğu herkesin malumudur. Bu süre zarfında iktidarımız ise İller Bankası, TOKİ ve AFAD üzerinden İstanbul dâhil olmak üzere ülke çapında 100 binlerce konutun dönüşümünü planlamış ve gerçekleştirmiştir. Bu süreçlerde birçok kez CHP'li yerel yönetimlerin iş birliğinden kaçınması sebebiyle dönüşüm

projeleri sekteye uğratılmıştır. AK PARTİ ilçe belediyelerimizin başlattığı kentsel dönüşüm projelerine 5 ilçede 43 dava açan İstanbul Büyükşehir Belediyesi kentsel dönüşüm projelerinin kilitlenmesine ve pek çok yerde durmasına sebep olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bakınız, Sazlıdere Barajı etrafında konut projeleri gerçekleştiriyoruz, muhalefet dedi ki: "Yabancılar satılacak." ve açıkçası bir yalan bu, manipülasyon yapıldı, algı oluşturuldu. Oysa gerçek neydi? TOKİ eliyle yapılacak 24 bin konut dar gelirli vatandaşlarımızın hizmetine sunulacaktı, ne Arap vardı ne başka yabancılar vardı. Peki, bu hakikatin karşısında hâlâ susanlar, algı siyasetini terk etmeyenler, biz eserle konuşurken dedikoduyla meşgul olanlar, biz gece gündüz çalışırken "tweet" atarak belediyecilik yaptığını zannedenler, İstanbul'un deprem gerçeğini görmezden gelenler tarih önünde de millet önünde de emin olun ki sorumludur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

AHMET KILIÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sadece 2024-2005 yılları arasında sağlanan kira destekleri, faiz sübvansiyonları, hak sahipliği düzenlemeleri ve TOKİ aracılığıyla sunulan konut imkânları vatandaşlarımızı dönüşüm sürecinde yalnız bırakmamak adına atılan önemli adımlardır. Yüz binlerce aile bu desteklerden yararlanmış, riskli yapıların yerine yeni ve güvenli yaşam alanlarına kavuşmuştur. Algı değil hakikatle hareket etmemiz gerekiyor, laf değil eserler üretmemiz gerekmektedir.

Sözlerime son verirken net bir şekilde vurgulamak istiyorum: İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında tek bir riskli yapı kalmayana kadar çalışmaya, üretmeye, dönüşüm yapmaya ve bizi bu yolda sekteye uğratmaya çalışan zihniyetle mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu, bizim milletimize verdiğimiz söz, çocuklarımıza borcumuzdur diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Günaydın, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, bir kere daha yirmi beş yılın hesabını vermek yerine hamasetin arkasına sığınan, Cumhuriyet Halk Partisine haksız bir şekilde saldırmaya yeltenen, "Bize kentsel dönüşüm yaptırmadılar." diyen bir konuşmayı izledik. Bilmem kaçınıcı kere aynı konuşmaları izledik, bilemiyorum.

Şimdi, sormazlar mı adama: Ya, yirmi üç yıldır tek başına iktidarsın, bu memlekette senin istemediğin hangi düzenleme iptal edilebiliyor? Yani kentsel dönüşüm yapmak istemişler de biz iptal ettirmişiz, öyle güçlüyüz, öyle mi? Ya, bu memlekette bizim istemediğimiz çok şey yaptınız, bir kentsel dönüşümü mü yapamadınız?

Ayrıca bir şey söyleyeyim: Her şeyi yapmışlar da çalışmaya devam edeceklermiş. Ya, Murat Kurum'u da mı dinlemiyorsun? "1,5 milyon yenilenmesi gereken ev var ve bunun yüzde 30'u acil." diyor. Yirmi beş yıldır kim iktidarda ya? Yirmi beş yıldır İstanbul Büyükşehir kim yönetiyor? Azıcık utanmanız yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Beş yıl...

AHMET KILIÇ (Bursa) - Beş yıl...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yani 2019'dan 2024'e kadar görev yapmış İstanbul Belediye Başkanına iftira atacağınıza azıcık kendi yüzünüze bir baksanıza, aynaya bir baksanıza be kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Gökhan Başkan, beş yıl... Beş yıl...

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi...

AHMET KILIÇ (Bursa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Neye cevap vereceksiniz?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Beş.. Beş...

AHMET KILIÇ (Bursa) - Beş...

MEHMET BAYKAN (Konya) - Beş kere beş, yirmi beş...

BAŞKAN - Bir dakika... Bir dakika... Dur, sabır; sabır hacı!

Şimdi, Sayın Günaydın bir değerlendirme yaptı, "Biz kentsel dönüşüme mâni değiliz, buyurun, yapın." dedi. Buna ne cevap vereceksiniz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Öyle demedi efendim, öyle demedi, o kadar masum konuşmadı yani. Siz çok masumlaştırdınız yani. Öyle nezaketli ve masum söylemedi yani Gökhan Günaydın, bayağı bayağı sataştı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gökhan Günaydın'ın ne söylediğini ben biliyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, atanmayan öğretmenlerin durumu ile proje okullarında yer değiştirme ve görevlendirme işlemlerinde hak ihlali yaşadığı iddia edilen öğretmenlerin sorunlarının araştırılması amacıyla

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

(Kâtip Üye İzmir Milletvekili Mustafa Bilici tarafından önerinin okunmasına başlandı)

"24/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/4/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Genel Başkan Yardımcısı Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, atanmayan öğretmenlerin durumu ile proje okullarında yer değiştirme ve görevlendirme işlemlerinde hak ihlali yaşadığı iddia edilen öğretmenlerin sorunlarının araştırılması amacıyla..."

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Biz de burada duyuyoruz, duyuyoruz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Varsa cevabın, çık söyle! Anlatabiliyor muyum? Oradan laf atma! Laf atma oradan yani!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen oradan laf atıyorsun ya! Grup Başkan Vekili olmak sana ayrıcalık mı kazandırıyor orada?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben laf atmıyorum, söylenen iftiraya cevap veriyorum, anlatabiliyor muyum? Çık, sen de cevap ver. Bu İç Tüzük'ün bir kuralı var.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Her şeyi söylüyorsun oradan, tabii ki cevap hakkı doğacak.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu İç Tüzük'ün bir kuralı var.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Bağırarak neyi çezeceksin? Çık açıkla! Çık açıkla varsa cevabın.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Senin Grup Başkan Vekilin bağırıyor oradan, önce o bağırıyor!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O parmağını da çıkartma! O parmağını çek!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Miting yaptınız Hatay'da kentsel dönüşümü engellemek için, niye ondan bahsetmiyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Rantsal dönüşüme engel oluyoruz, rantsal dönüşüme; anlatabiliyor muyum?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Rantsal dönüşüm değil ki, kentsel dönüşüm.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sana mı soracağım ben neye engel olacağımı, sana mı soracağım? Yirmi beş yılda ne yaptın, konuşuyorsun hâlâ sen, ha?

MEHMET BAYKAN (Konya) - İnsanlar öldü o binalarda Gökhan Başkan, insanlar öldü.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sizin engellediğiniz kentsel dönüşümün maliyetini gördük orada biz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senin rantsal dönüşümlerinin alayına karşı çıkarım, anlatabiliyor muyum?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen niye bağırıyorsun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen bağırдың için bağırıyorum!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen niye bağırıyorsun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen bağırдың için bağırıyorum! Sen kimsin ki bana bağırıyorsun?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Bak, Grup Başkan Vekilisin, sana olgunluk düşer, değil mi? Ayıp! Ayıp!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Grup Başkan Vekilin var burada.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen Grup Başkan Vekilisin, oradan bağıra bağıra konuşuyorsun, bana diyorsun ki: "Bağırma!" Sana ayıp, sana!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, tabii, sen bana bağıracaksın, ben susacağım öyle mi?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Hayır, böyle bir yöntem olacaksa sizin Grup Başkan Vekilinizi burada konuşturmayız! Kendinize gelin! Böyle bir sistem mi var?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen o parmağını sallamaya fazla alışmışsın ha, ben sana bir şey söyleyeyim mi, fazla alışmışsın yani!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen ne yapıyorsun? Sen parmak sallarsan ben de parmak sallırım sana!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Parmağımı sen salladıktan sonra sallıyorum!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Haddini bileceksin, haddini! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler) (Kâtip Üye İzmir Milletvekili Mustafa Bilici tarafından önerinin okunmasına devam edildi)

"...21/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1171 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/4/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir."

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Suat Özçağdaş...

Suat Bey, buyurun siz, buyurun; şeyi de durdurmuş oluruz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sana ayrıcalık tanımaz Grup Başkan Vekili olman.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen ne anlatıyorsun? Ne anlatıyorsun sen?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sen orada iradeyi temsil ediyorsan ben de burada iradeyi temsil ediyorum, tamam mı? Üstenci üstenci konuşma oradan!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen ne anlatıyorsun? Ya, söylediğini hiç duymuyorum ki, tutanaklardan bakacağım; tutanaklardan bakacağım, duymuyorum söylediğini.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Müdahale yapacağına çık da cevabını ver.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Azıcık fikir tartışması yapın, azıcık! Azıcık fikir tartışması yapmayı öğren!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Üstenci üstenci konuşmayacaksınız, sen de haddini bileceksin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen ne diyorsun ya?

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - Böyle bir şey mi var ya? Nasıl Grup Başkan Vekilisin, oradan car car konuşuyorsun ya!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Senden mi öğreneceğiz biz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Cevap veriyorum!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Her konuşana cevap veriyorsun, ayıp sana!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Senden mi öğreneceğiz? Gel, eğitim ver o zaman!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senden mi öğreneceğim nasıl Grup Başkan Vekili olacağımı?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Sana ne oluyor? Kimse bir şey konuşmasın mı? Sana ne oluyor?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Oturduğun yerden ders mi veriyorsun bize? Çık kürsüye, konuş!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Arkadaşlar, CHP'li konuşmacıya saygı gösterilim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Öyle mi? Susun da diyorsun yani.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir dakika, bir dakika... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler) Bir dakika sayın milletvekilleri...

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, gerçekler nereden baktığınızla oldukça değişiyor, biraz öncekinde olduğu gibi.

Şimdi, öğretmenlerimizin sorunlarını konuşuyor olacağız. Türkiye'de 19 milyon öğrencimiz var, 1 milyona yakın kamuda öğretmenimiz var, 200 bine yakın özel sektör öğretmenimiz var ve Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olduğunda sayısı 68 bin olan ve bugün 1 milyona varmış olan atanmayan öğretmenler sorunu var. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı 25 bin atama müjdesi verdiğini söylemişti, oysa gerçek 25 bin değil, 15 bin. 2024 KPSS'yle 15 bin öğretmen alınacak, 10 bin ise Millî Eğitim Akademisiyle en erken iki yıl sonra olacak ve bir 15 bin öğretmenin de 70 branşa topu topu verilen 3 bin civarında kontenjan var.

Sayın vekiller, bu 1 milyon öğretmen ne zaman ve nasıl devlette çalışmaya başlayacak? Aynı şekilde, 100 bin ücretli öğretmenimiz var. Her ne kadar Millî Eğitim Bakanı "Ücretli öğretmen diye bir kavram yok." dese de öğretmenler e-devlette sekmesi bile "ücretli öğretmen" diye geçtiği için hatırlatınca e-devletteki sekmeyi düzeltince bu iş düzelmiş olmuyor. Ömür boyu çalışsalar emekli olamayan, ara ara maaşlarını ödeyemediğiniz, asgari ücretin altında maaş alan bu öğretmenlerin sayısı 100 bin. Eğer 100 bin öğretmen ücretli öğretmen olarak çalışıyorsa devletin 100 binden başlayan öğretmen açığı var demektir ve bu sene siz 15 bin öğretmen atıyorsunuz yani kendi iktidarınızın bile en az atama sayısını gerçekleştiriyorsunuz ve burada son dönemde uzun süre tartıştık, mülakat mağdurlarından bahsettik; buradaki bütün vekilleri ziyaret ettiler, iktidar partisi milletvekillerini ziyaret ettiler, muhalefet partisi milletvekillerini ziyaret ettiler. 1.611 öğretmen ve bu öğretmenlere önce Bakan "Böyle bir haksızlık yoktur." dedi, "Nereden çıkıyor?" dedi, "Siyasi eleştiriler." dedi, "Bunları kabul etmiyorum." dedi ve bugün 15 bin öğretmen atamasıyla aldığınız kararda diyor ki: "Sözlü sınav merkezleri atama alanlarına göre belirlenecektir." Yani bu ne demek? "Ben bir önceki mülakatta atama merkezlerini buna göre yapmadım ve burada sorun yaşadım." demek. O zaman, bu 1.611 öğretmenin günahı ne? Neden bu mülakat mağduru öğretmenleri göreve başlatmıyorsunuz? Buradan iktidara bir kere daha sesleniyoruz: Şimdi, alım yapma koşullarınızı belirlediniz, bu 1.611 öğretmenin gerçekten de mülakat mağduru olduğunu siz de itiraf ediyorsunuz. Bir kere, bu 1.611 öğretmene ek kontenjan açıklayın. 15 bin öğretmen ataması 100 bin ücretli öğretmenin olduğu bir ülkede yetmez, bu 15 bin sayısını artırın.

Bir başka şey söyleyeyim, proje okullar uygulaması. Bugün de bunu konuşuyoruz. Proje okullarda 80 bin öğretmen, 5 binden fazla yönetici var. Bir ülkede bir millî eğitim bakanının 85 bin kişiyi tanınması mümkün müdür? 85 bin kişiyi atayan bir bakan; bu sene 38 bin kişi, oradan 6 bininin elendiğini söylüyor, bu 6 bin kişinin performansını 38 bin kişinin içinden bu bakan nasıl belirlemiş? Bu bakan geri kalan 900 binin içinden seçilecek 6 bin kişiyi nasıl belirlemiş? Sayın vekiller, burada binlerce insanın hayatından bahsediyoruz, binlerce öğretmen. Dünyanın neresinde millî eğitim bakanının doğrudan kendisinin, hiçbir performans kriteri olmadan atama yaptığı görülmüş? Öğrenciler bu okullara sınavla giriyorlar, hepsi birbirleriyle yarışıyorlar ve öğrencilerin büyük bir sınavla girdikleri yere öğretmenler tek bir satır nitelik belirlemesi olmadan, doğrudan Millî Eğitim Bakanı tarafından atanıyor 85 bin kişi. Bu mümkün olmadığına göre bunları kim atıyor? Bunları, yine, belirli bir sendikadan atadığınız müdürler, o sendikanın mensupları ve il, ilçe teşkilatlarından gelen listelerle hazırlıyorsunuz. Bakan gece rüyasında bunları görmediğine göre bu 6 bin kişiyi nasıl belirlemiş bu Bakan? Ve bu umurunuzda bile değil. Maalesef 8 Nisanda Bakan bu 6 bin kişiyi ilan etti ama bu Bakanlık o kadar kötü yönetiliyor ki 10 Nisanda Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı başka bir norm kadro ilan etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) - 8 Nisanda Personel Genel Müdürlüğü bu 6 bin kişiyi belirliyor, 10 Nisanda Talim Terbiye Kurulu başka bir şey belirliyor, iki gün sonra ve sonra resen atamaları da durdurmak zorunda kalıyorsunuz ve dönem ortasında yönetmeliğe de uygun olmayan bir şekilde bu atamaları yapıyorsunuz. Doğal olarak 14-15 yaşındaki çocuklar öğretmenlerine sahip çıkmaya çalışıyorlar ve bu çocukların ailelerini arıyorsunuz, tehdit ediyorsunuz, çocukların çevresini polisle jandarmayla kesiyorsunuz, okullara hapsediyorsunuz ve bütün bunları demokrasi adına yutmamızı, demokrasi olduğuna inanmamızı bekliyorsunuz. Türkiye'deki bütün öğretmenleri, kamuda çalışan öğretmenleri, özel sektör öğretmenlerini sefalet mahkûm ettiniz.

"Ben bu mesleği bir daha seçmezdim." diyenlerin oranı yüzde 40 ve maalesef öğretmenler sizin bu hatalı politikalarınızın sonuçlarını yaşamaya devam ediyorlar.

Kamuoyunu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Milletimizin geleceğini ilgilendiren, son dönemde sıkça tartışma konusu olan konulardan biri de proje okulları. Aslında, her şeyden önce proje okulları bu millete yapılacak en büyük kötülüklerden biri; memleketin gelişmiş ve gelişmemiş, mali imkânları yerinde olan ve olmayan insanlar arasındaki ayrımın had safhaya çıkarılması.

Burada öncelikle şunu belirtmek isterim ki öğretmenlik mesleği son günlerde en fazla itibarsızlaştırılan meslek hâline geldi. Ücretli öğretmen, kadrolu öğretmen, özel okul öğretmeni; her biri de aynı işi yaptığı hâlde maaşları, özlük hakları, statüleri birbirinden farklı. Özel okullardaki öğretmenler yıllık sözleşmeyle çalıştığından her yıl mobbing altında, işine son verilme tehlikesiyle karşı karşıya, asgari ücretin altında gelire sahip; buna sessiz kalınıyor. Bugün geldiğimiz ortamda, bir öğretmen ancak okulda şiddete uğrarsa gündem oluyor, bunun dışında iraptan mahalli yok. İşte onun için de veliler müşteri, öğrenciler yarış atı, okullar yatırım aracı, öğretmenler de çağdaş köle oldu.

Bugün kanuna en fazla saygı duyması gereken kamu kurumu, insanlara etik değerleri öğretmesi gereken Millî Eğitim Bakanlığı ücretli öğretmen istihdam ederek en büyük ahlaksızlığı yapmaktadır; buna fırsat verilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, proje okulu meselesi gerçekten büyük bir handikap. Geçmişte Anadolu liselerine öğrenci ve öğretmenler nasıl sınavla alınıyorsa bugün de aynı durum devam etmelidir. Nitekim referans listeleriyle görevlendirilen yöneticiler ve öğretmenlerden kimisi görevini hakkıyla yerine getirebilenler, kimisi ise gayet beceriksiz, sadece bir siyasetçi ya da üst düzey bir kimseden referans mektubu alarak bu milletin geleceğine haksızlık yapılmaktadır. Bugün, proje okulu diyerek öğrenciler de mağdur olduğu gibi ülkemizdeki sosyal denge ciddi oranda bozulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bugün esasen burada konuşmamız gereken şey, özel okul öğretmenleri ile ücretli öğretmenlerin durumudur. Bakın, şu anda binlerce insan istisnai kadrodan memuriyete geçiriliyor, haksızlığa alet olunuyor. Oysa çok yüksek puanlar aldığı hâlde torpil bulamayan vatan evlatları intihar ediyor, geleceğinden endişe duyuyor, kaygı içerisinde. Bunun için yapılması gereken şey; ücretli öğretmenler mademki okullarda, çocukları güvenmiş "Al eğitim" demişsiniz, kaç yıldır bu görevi yapıyorlar, ücretli öğretmenlere derhâl kadro verilmelidir KPSS puanlarına göre ve bugün açıklanan 25 bin kadro, onun da 10 bini akademiye, kalan 15 bin... Yani, siz bu konuyu çözmek istemiyorsunuz, "Sadece emekli olan yerleri dolduralım, gelecek yine kaygı içerisinde olsun." diyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisiyle alakalı İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Esasen bu konu günlerdir hem kamuoyunda hem bu kürsülerde defaten tartışıldı. Aslında yaptığınız hukuksuzluğu, hak gasbını Allah da biliyor, kul da biliyor, bütün eğitimciler de biliyor ve araştırma önergesinde söylenenler de tam anlamıyla doğru. Meselenin özeti şu, daha anlaşılabilir ifade edeyim: Zaten idareci kadrosu anlamında arka bahçeye dönüştürdüğünüz proje okullarını öğretmen norm kadrosu anlamında da arka bahçe yapma girişiminin adıdır bu yapılan.

Efendim, 2.300 küsür proje okulu var, 5 bin idareci var, 80 bin öğretmen var, 1 milyon civarında da öğrencisi var; sınavla öğrenci alıyor. Evet, sınavla öğrenci alıyor, öğrencisini sınavla alan yerin öğretmenini torpil, tavassut ve hiçbir kritere bağlı kalmaksızın seçiyorsunuz. Böyle bir çarpıklık olabilir mi? Şimdi nereden biliyoruz idari anlamda buranın arka bahçe olduğunu? Buyurun, bakın; 2.300'ün üzerinde okul var, 2.300'e yakın müdür, müdür yardımcılarının hangi sendikaya üye olduğuna bakın. Kriter ne? Ben söyleyeyim kriteri: Yandaş sendika, Cihannüma malum, Millî Eğitim Bakanlığının paralel yapılanmasıdır ve bir kısım tarikat, cemaat, bir de iktidar partisi il, ilçe başkanlıklarından giden listeler. Allah'tan korkun ya. Soruyu bir daha soruyorum: Atananın neden atandığını bilmediği, atanmayanın neden atanmadığını bilmediği kriterli bir sistem olur mu? Kriteriniz ne, neye göre aldınız ya da verdiniz? Bir daha hatırlatalım: Örneğin, 2023 yılının yılın öğretmeni seçilen Ceylan Hoca'yı neden atamadınız, açıklar mısınız bunu. Biyoloji öğretmeni Sumru Kırpat, TÜBİTAK ve TEKNOFEST'te 9 defa proje, ulusal yarışmalarda ödülleri aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Neden atamadınız? Mesela, Asiyeye Hocam var; 4 başarı, 1 de üstün başarı belgesi var ancak kendisine bu norm uygun görülmedi. Neden? Nedeni var mı, açıklayabilecek misiniz? Ezcümle, tam anlamıyla bir keyfiyet. İsteniyor ki bu yıl 6 bin, önümüzdeki yıl 8 bin, üç dört yıl sonra burası öğretmenler... Vallahi utanmasanız sınıf başkanlarını bile yandaşlardan seçeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir mantık olur mu ya? Böyle eğitim olur mu? O nedenle, bu araştırma önergesini destekliyoruz. Bu yanıştan çakma profesör Millî Eğitim Bakanı bir an önce vazgeçmelidir.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Iğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun.

Buyurun Sayın Hun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Genel Kurul, Türkiye'de eğitim sistemi AKP iktidarıyla krizlerle boğuşmaktadır. Eğitimde yaşanan bu kriz, siyasal bir tercihin ve ideolojik bir yönelimin sonucudur. Eğitimi piyasacı, itaatkâr bir zemine çekmek isteyen iktidar, öğretmeni bir kamu görevlisi gibi değil talimatlara uyan bir memur olarak görmektedir. 2024 yılında Meclisin noter görevi görerek çıkardığı Öğretmenlik

Meslek Kanunu'yla öğretmenlerin üzerindeki baskı siyasal zemine çekilmiş oldu. Birçok öğretmen, sosyal medyada fikir belirttiği için, sendikal tercihi için, sendikal faaliyetlere katıldığı için ve sadece öğrencilerinin hakkını savunduğu için soruşturma geçirmektedir, geçirmeye devam etmektedir. Eğitimde başarı, korkuyla, ceza tehdidiyle, biat kültürüyle değil özgür ve güvenceli bir ortamla mümkündür. Öğretmen korkarak değil, düşünerek ve sorgulayarak öğrenci yetiştirebilir. Öğretmenin görevi susmak değil öğretmenin görevi konuşmaktır, biat etmek değil yol göstermektir. Proje okulları uygulaması eğitimde adaletsizliğin ve keyfiyetin bir başka boyutudur. Bu okullarda müdürler ve öğretmenler sınavsız, liyakatsiz bir şekilde atanmakta, kamuoyunun denetimi ortadan kaldırılmaktadır. Proje okulları özellikle muhalif öğretmenlerin sürgün edildiği, öğrencilerin ise belli ideolojik yönelimlerle biçimlendirilmeye çalışıldığı alanlara dönüşmüştür. Eğitimde yaşanan bu sorunlar sadece öğretmenlerin değil bütün toplumun sorunudur. Ana dilde eğitimin hâlâ bir hak değil bir lütuf gibi sunulması, köy okullarının kapatılması, bölgesel eşitsizliklerin görmezden gelinmesi, yoksul çocukların nitelikli eğitimden dışlanması ve bunların her biri eğitimdeki çürümenin göstergesidir. Eğitim kamusal, demokratik, laik ve çok dilli bir anlayışla yeniden inşa edilmeli; öğretmenlerin örgütlenme, ifade ve mesleki karar alma süreçlerine katılma hakkı güvence altına alınmalıdır. Proje okulları ilk başta kamuoyuna "nitelikli eğitim", "bilimsel gelişim", "özgün pedagojik modeller" gibi süslü ifadelerle, cümlelerle sunulmuş olabilir ama bugün geldiğimiz noktada bu okulların gerçekte neye dönüştüğü herkesin malumudur. Proje okulları eğitimde liyakat ilkesinin askıya alındığı, keyfi yönetim anlayışının kurumsallaştığı, öğretmen ve öğrencilerin kaderinin tek bir imzayla belirlendiği alanlara dönüşmüştür. Bu okullarda öğretmenler sınavsız, liyakatsiz, şeffaflıktan uzak bir şekilde atanmaktadır. Yıllarca o okulda emek veren öğretmenler bir gecede sürgün edilmektedir, yerlerine iktidara yakın sendika ve yapılarla ilişkili kişiler yerleştirilmektedir; bunu kabul etmek mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

YILMAZ HUN (Devamla) - Eğitimde torpil değil eşitlik ve liyakat esas alınmalıdır. Proje okulları sadece bir atama sorunu değil aynı zamanda bir demokrasi sorunudur. Bu uygulama yerel halkın, velilerin, eğitim sendikalarının söz hakkını ortadan kaldırmaktadır. Kamu yararı değil siyasi sadakat esas alınmaktadır. Eğitim, siyasal kadroların arka bahçesi değildir. Eğitimde hesap verebilirlik şarttır. Proje okullarına yapılan atamalarda süreç somut, ölçülebilir ve nesnel kriterlere dayanmıyor. Atamalarda mesleki kıdem, hizmet süresi, akademik yeterlilik gibi nesnel kriterlerin olmaması keyfiliği göstermektedir. Proje okulları uygulaması derhâl sonlandırılmalıdır. Bu okulların tüm işleyişi yeniden düzenlenmeli, atamalar da liyakate dayalı, denetime açık hâle getirilmelidir. Proje okullarında yaşanan adaletsizliklerin, hukuksuzlukların, iddia edilen hak gasplarının araştırılarak kamuoyunda oluşturduğu infialin bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Asuman Erdoğan.

Buyurun Sayın Erdoğan.

AK PARTİ GRUBU ADINA ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; konuşmama öncelikle dün tüm yurttta yavrularımızın muhteşem bir coşkuyla kutladığı 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlayarak başlamak istiyorum. Bu ülkenin geleceği, en değerli varlığımız olan çocuklarımızın her birini sevgiyle kucaklıyor; sağlık, mutluluk, başarı dolu yarınlara diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, her zaman iftihar ederek belirttiğim gibi, bir öğretmen olmam vesilesiyle daima hükûmetlerimizin en önemli önceliği olan eğitim konusunda gelişmeleri yakından takip etmeye çalışıyorum. Cumhuriyet olarak eğitime verdiğimiz önemin en önemli göstergesi, şüphesiz, Gazi Meclis TBMM'nin onaylamış olduğu eğitime ayrılan bütçedir. 2025 yılı itibarıyla eğitim bütçemiz 2 trilyon 186 milyar TL'lik bir kaynakla merkezî yönetim bütçesinin yüzde 14,84'üne tekabül etmektedir ki bu çoğu ülkenin gayrisafi millî hasılasının üzerinde bir rakamdır ama bu rakam bizim için de yeterli değildir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Proje okullarına da değinin.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Proje okulları gururumuzdur bu arada.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hani oraya gelecek misiniz, o konuya?

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Biz birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da dünya lideri olma gibi büyük hedefleri olan bir hükûmetiz. Tabii, eğitimin öğretmen, öğrenci ve okul bileşenleriyle dinamik bir yapı olması, bütün Avrupa Birliği ülkelerinin toplam genç nüfusunun dörtte 1'inden fazla bir genç nüfusa sahip olmamız nedeniyle bu alanda sıfır sorundan söz etmenin şu anda mümkün olmadığını ifade etmek istiyorum.

Öneride, zorunlu hâllerde başvuru, kısa süreli bir görevlendirme olan ücretli öğretmenlikten tutun da -ki bu zorunlu olmasının altını çiziyorum- iddia konusu edilen birçok hususun; devletin verilerine dayanmayan, amacı üzüm yemek değil bağcıyı dövmek olan ve bardağın dolu tarafından ise hiç mi hiç söz etmeyen beyanlardan müteşekkil olduğunu söylemek mümkün.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Amacı mağdur öğretmenlere sahip çıkmak, sahip!

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Örneğin, öğretmeni itibarsızlaştırmak da ne demek? Bakınız, yakın zamanda...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sorun öğretmene, giden 6 bin öğretmene sorun!

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - ...Gazi Meclis TBMM'nde çıkardığımız 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'yla...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - "Memnun musunuz?" deyin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Dinle, dinle! Sen nasıl öğretmen oldun ya? Dinle!

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - ...öğretmenlerimizin kariyer basamaklarının düzenlenmesi ve yine yakın zamanda Genel Kurulda kabul edilen kanunla öğretmen akademilerinin kurulması hep öğretmenlerimizin kalitesini artırmaya yönelik, Cumhuriyet'in yapmış olduğu birkaç düzenlemeden örneklerdir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Meslektaşım, kriter ne, kriter?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Kriter, algıları gelişmemiş.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Öğretmen akademisi, öğretmenlerin daha donanımlı yetişmesi açısından çok önemlidir. Ayrıca öğretmen akademisine alınan öğretmenlerimiz de ücret karşılığı bu akademide yer alacaklar, bunun da altını çizmek

istiyorum. Yapılan bu ve benzeri düzenlemelerle ülkemizin eğitiminin bilimsel, pedagojik, teknolojik ve maddi yönden daha ileriye taşınması ve dünyada hak ettiği yeri alması hedeflenmiştir. Özetle; öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, okullarımız ve eğitim meselesi daima devletimizin ve Hükümetimizin en önemli gündem konusu iken öğretmenlerin itibarsızlaştığı yaftasının takdirini yüce milletimize sunuyorum.

Yine, bir başka konu: Atama bekleyen öğretmenler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Gönül ister ki üniversiteden her mezun olan öğrencimiz, gencimiz devlet kurumlarında çalışabilsin...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Kriter ne, kriter?

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - ...ancak bu gerçekten mümkün olacak bir durum değildir. Bu kapsamda geçen yıl 45 binin üzerinde öğretmen ataması yaptık, ihtiyaca binaen bu yıl da inşallah 25 binden fazla öğretmenin ataması yapılacaktır.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Niye o kadar mezun veriyoruz o zaman?

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Ayrıca 1 milyon ataması yapılamayan öğretmen rakamı da doğru bir rakam değildir, bu rakam gerçekten mezuniyeti ve tek mesleği öğretmen olanlar için 219.381 kişi olarak ortaya çıkmaktadır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Öyle bir rakam yok!

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Öğretmen atamalarında uygulanan mülakatlar konusunda da ciddi bir veriye dayanmayan bilgi yanlışları vardır, burada tamamen bilimsel şartlarda yapılan rakamlar vardır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Böyle bir rakam yok, 15 bin var.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Son olarak proje okullarına seçilen öğretmenlerimiz konusunda...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Mülakat formlarınızı gördünüz mü siz, hiç incelediniz mi o mülakat formlarını?

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - ...proje okullarında görev almak isteyen çok azimli -siz ne kadar itibarsızlaştırsanız da- birçok öğretmenimiz var, oralarda görev almak bu öğretmenlerimizin de hakkı. Öğretmenleri "iyi öğretmen-kötü öğretmen" diye sınıflandıran sizlersiniz.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Niye proje okulu, niye, bir onu anlatsana, niye?

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Proje okullarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Okulları siz ayırdınız "nitelikli-niteliksiz" diye!

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Bağırma be, bağırma be! Konuştun, seni dinledik!

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) - Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN - Öneriyi oylamadan önce yoklama talebi var.

Sayın Günaydın, Sayın Kış, Sayın Ersever, Sayın Öztürkmen, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Sarı, Sayın Suiçmez, Sayın Özçağdaş, Sayın Kaya, Sayın Bingöl, Sayın Dinçer, Sayın Çan, Sayın Tanal, Sayın Adıgüzel, Sayın Arpacı, Sayın Alp, Sayın Torun, Sayın Enginyurt, Sayın Ünver, Sayın Uzun.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.59

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Muhammed ADAK (Mardin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Sayın milletvekilleri, pusula veren milletvekillerimiz ayrılmasınlar.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 29 Nisan 2025 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.21